

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

28'inci Toplantı
17 Ocak 2022 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/4092) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırılık içerip içermediği ve Genel Kurulda görüşülme usulü hakkında görüşmeler

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 45 Milletvekilinin, Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4092)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin (2/4092) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

28'inci Toplantı

17 Ocak 2022 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 14.02'de açıldı.

(2/4092) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırılık içerip içermediği ve Genel Kurulda görüşülme usulü hakkında görüşmeler yapıldı.

Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin (2/4092) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklama yaptı.

Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 45 Milletvekilinin, Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4092) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 19.30'da toplantıya son verildi.

17 Ocak 2022 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahibi, çok değerli milletvekillerimiz, Kıymetli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 28’inci Birleşimini açıyorum. (*)

Gündemimizde (2/4092) esas numaralı, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 42 milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Teklifin görüşmelerine geçmeden önce usul hakkında söz talepleri var, onları karşılayacağım, sonra sunuma geçeceğiz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/4092) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Anayasa’ya aykırılık içerip içermediği ve Genel Kurulda görüşülme usulü hakkında görüşmeler

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinize saygılar sunuyorum öncelikle.

Usulle ilgili konulara geçmeden, İYİ Parti kontenjanından aramıza katılan Sayın Naci Cinisli’ye hoş geldin diyeyim müsaadenizle Sayın Başkanım. Siz de herhâlde atlatmışsınızdır, sizi ofsaytta bırakmış olmayayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz hatırlattığınız için.

Ben de Naci Bey’e hayırlı olsun diyorum, başarılar diliyorum. Mutlaka çok değerli katkıları olacaktır.

Buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, ilk defa bu türden temel kanun olarak Genel Kurulda görüşülmeyecek bir teklif geliyor farklı olarak. Buna memnun oldum ancak neden bundan önce görüştüğümüz, şu anda Genel Kurulda görüşülmekte olan kanun teklifine ilave edilmiyor? Aynı konularla ilgili biz de kanun teklifleri vermiştik, kabul edilmedi, şimdi ayrı bir teklif olarak geliyor. Bu enflasyon muhasebesiyle ilgili olarak -hatırlayacaksınız- görüşmeler sırasında ben teklifte bulunmuştum, reddedilmişti, aynı mahiyetteydi.

*Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Diğer konu, gerçek kişiler için olan kur korumalı mevduat hesabı şimdi tüzel kişiler için geliyor. Aynı şekilde mevcut görüşülmekte olan kanun teklifine dâhil edilebilir her ikisi de. Neden böyle yapılıyor, onları sormak isterim? Neden farklı düşünüldü? İlave bir madde ihdasları falan mı olacak?

Bir de etki analizleri yok. Özellikle etki analizi, kur korumalı mevduat hesabı için çok gerekli. Onunla ilgili de hazırlanabilirse memnun oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Usul hakkında... Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, şimdi birkaç cümle söyledikten sonra “Bu, konumuz değil.” filan diyeceksiniz ama ben ısrarla...

Efendim, şu anda Genel Kurulda görüştüğümüz 301 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesiyle ilgili bir önerge geldi. Normal bir şey, yani milletvekilleri Genel Kurulda görüşmeler devam ederken önerge verirler ve o önerge kabul edilirse madde de o doğrultuda, kanun da o doğrultuda kabul edilir ama yani çok önemli, çok temel bir konu geldi ve öyle bir şey var ki burada yani biz Cumhurbaşkanına yetki veriyoruz müteahhitlere fark ödemesiyle ilgili -vermiştik zaten 11’inci maddede- bunu TOKİ ve kamu kuruluşu niteliğinde olan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu usulümüzle ilişkili bir husus değil Sayın Bekaroğlu, usule ilişkin söz vermiştim size.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biliyorum... Usulümüzle ilgili...

Kamu kurumuyla ilgili kuruluşlara da bu yetki veriliyor ama öyle bir şey yazılıyor ki burada, çok özür dilerim, bu çok önemli, usulümüzle, her şeyle ilgili. Süre uzatımı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel Kurulda görüşülen bir teklifle ilgili söylediğiniz husus, bizim gündemimizde yok böyle bir şey şu anda.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devam eden sözleşmede süre uzatımı verilmesi dâhil bu maddedeki sınırlamalara tabii olmaksızın Cumhurbaşkanı tarafından farklı düzenlemeler yapılabilir. Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Anayasa açık, 7’nci madde açık, Türkiye Büyük Millet Meclisi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, şu an bizim teklifimizde böyle bir husus yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani biz farklı, tamamen yasa yapma yetkimizi, Sayın Cemal Öztürk, yasa yapma, Parlamentonun işini bütünüyle Cumhurbaşkanı... “Farklı” Ne demek farklı Cemal Bey?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buranın konusu değil, gerçekten Sayın Bekaroğlu rica ediyorum, buranın konusu olmayan bir husus.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, orada da anlattık, gerekçede öyle bir şey yapmıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklifimizde yok, Genel Kurulun gündeminde olan bir husus.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya siz “darbe marbe” diyorsunuz ya her yerde, darbenin dik âlâsı bu kardeşim ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu ne demek ya? Ne demek Cumhurbaşkanına kanun yapma yetkisi veriyorsunuz ya, böyle bir hakkınız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Buranın konusu olmadığını kendiniz de biliyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne yapıyorsunuz siz arkadaşlar? Daha sonra başınızı duvara vuracaksınız “Biz ne yaptık?” diye. Böyle bir şey olur mu? Demokrasinin zaten nesi kaldı elimizde, onu da veriyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, usul hakkında buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yazıklar olsun yani yazıklar olsun!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey Sayın Paylan’a usul hakkında söz verdim.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, geçen hafta görüştüğümüz torba yasayla ilgili Genel Kurulda bir madde ihdası vardı, ben de onunla ilgili bir iki şey söylemek isterim.

Şimdi, bu madde ihdası bir anda geldi ve gördünüz hani...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Madde ihdası değil de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, pardon, değişiklik önergesi diyelim ama ekliyor yani genişleten bir düzenleme TOKİ’yle ilgili. Ya, şimdi bu da gerçekten sınırları belli olmadan genişletmeye kalkıyor, biliyorsunuz yasaların bir sınırı olmalı yani hangi yetkinin verildiği...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız, bu dediğiniz hususları gruplar kendi aralarında konuşurlarsa daha isabetli olur. Bizim Komisyonumuzun gündeminde olan bir husus değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama önerimi söylüyorum Sayın Başkan. Şimdi biz daha geçen hafta bu yasayı görüştük.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, geçen hafta çerçevesini koyduk, Komisyonumuzda koyduk çerçeveyi. Genel Kurulda, böyle, bir anda gece yarısı ifadelerin gelmesi hep sorunlu olmuştur yani gece yarısı çıkan maddelere dikkat edin, hep bir hafta sonra, on beş gün sonra yeniden gündeme gelmiştir. Bu açıdan benim size önerim, bu tip düzenlemelerin mümkün mertebe komisyonlarda tartışılmasını sağlamaktır ama gördüğüm kadarıyla bu teklifte bu “genişletme” ifadesi burada yok Sayın Başkan. Yani yeniden burada bu teklif gelebilirdi, TOKİ Başkanı buraya gelip anlatabilirdi, niçin bunu istediğini anlatabilirdi, kayda geçerdi, tartışırdık. Benim önerim bu yöndedir yani daha yeni görüştüğümüz maddeyle ilgili böyle Genel Kurulda gece yarısı düzenlemelerin yapılmasını doğru bulmadığımı bir kez daha kayda geçirmek isterim.

İkincisi Sayın Başkan, Anayasa’ya aykırı olduğunu iddia ettiğimiz dolar garantili faiz uygulamasının genişletilmesini öneriyor bu düzenleme. Kurumları da bunun içine katıyoruz ve kurumlara da faiz avantajı ve vergi avantajı getiriyoruz. Sayın Başkan, Anayasa’ya aykırılık iddiamız şudur, 73’üncü madde: “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.” Sayın Başkan, bu düzenlemenin bu maddeye aykırı olduğunu düşünüyoruz çünkü şu anda Türkiye’de yurttaşlarımızın büyük çoğunluğu yoksul ve sosyal devletin yapması gereken bu yoksullara kaynak transfer eden düzenlemeleri yapmaktır ama bu düzenlemeyle siz zaten milyarlarca doların sahibi, milyonlarca doların sahibi olan yurttaşlarımıza diyorsunuz ki: “Dolarınızı bozdurursanız -7 liradan aldığınız doları 14 liraya bozdurursanız- vergi yok, herhangi bir gelir, kazanç iradı ben size koymayacağım, kurumlar vergisi istisnası sağlayacağım.” Bu Anayasa’ya doğrudan aykırıdır Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mali gücüne göre ödemekle yükümlü olduğu için zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul yapacak bir düzenlemedir. Bu açıdan Anayasa’ya aykırıdır Sayın Başkan.

Ben de bu arada İYİ Parti’li arkadaşımız Naci Cinisli’ye hoş geldiniz diyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cemal Bey’e de söz verelim, sonra Naci Bey’e söz vereceğim.

Buyurun Cemal Bey.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de Sayın Kuşoğlu’nun ifade ettiği gibi aslında bir bütünlük arz etmesi açısından 301 sayılı Kanun Teklifi’ne bunun dercedilebileceği kanaatini taşıyorum, tabii takdir Komisyonumuzundur, sizlerindir. Usul konusunda tabii ki her zaman olduğu gibi bütün kanun tekliflerini nasıl görüşüyorsak Uğur Bey’in hazırlamış olduğu bu gelen 2 tane önemli konuyu görüşeceğiz, takdir sizin. Yine, ayrı birer madde olarak 301 sayılı Teklif’e dercedebiliriz ama burada da ayrı ayrı görüşebiliriz teklifi. Dolayısıyla, ben de sizin görüşlerinize katıldığımı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Cinisli, ben de size söz verirken tekrar tebrik ediyorum. Plan ve Bütçe Komisyonumuza hoş geldiniz diyorum bütün üyelerimiz adına, başarılar diliyorum.

Buyurun lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben de “Hayırlı olsun.” demek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cemal Bey unuttu, ona da bir söz vereyim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Cinisli, çok özür diliyorum.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Estağfurullah.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Vardı konuşmamın içinde.

Tekrar hayırlı uğurlu olsun, aramıza hoş geldiniz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ediyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Plan ve Bütçe Komisyonunu biz bir okul olarak görüyoruz. “Meclisin mutfağı” diyor arkadaşlar tırnak içinde.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu dönem akademi oldu sayenizde. Ne okulu, okul değil, akademi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çok önemli bir Komisyona geldiniz, sizi aramızda görmekten dolayı duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum.

Hayırlı olsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Cinisli.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcımız, değerli bürokratlar; sizleri saygıyla selamlarım.

Her şeyden önce sizinle birlikte böylesi önemli bir Komisyonda birlikte olmaktan büyük mutluluk ve onur duyuyorum. Hakikaten hem ülkemizin, devletimizin, Meclisimizin yasalarının yapıldığı, kalbi olan bir Komisyon, çok önemli bir Komisyon hem de çok önemli bir okul. Kendileri yoklar ama Durmuş Yılmaz Bey gibi bir duayenle birlikte burada görev yapmak da benim için ayrıca bir onur, büyük bir mutluluk.

İnşallah ülkemize, devletimize, milletimize, hep birlikte, partililik gözetmeden, devletimizin iyiliği için milletimize hep birlikte katkılar sunarız.

Efendim, evet, ben de bu şirketlerin faiz gelirlerinin vergiden muaf tutulmasıyla ilgili kanun teklifini doğru bulmadığımızı öncelikle ifade etmek istiyorum. Çünkü önemli bir yük Hazineye zaten gelecekti, ayrıca bir yük gelecek. Olacaksa da Cemal Bey ve Sayın Kuşoğlu'nun da ifade ettikleri gibi 301 sayılı Kanun Teklifi'ne eklenmesinin de mümkün ve uygun olacağını düşünüyoruz. Ayrıca, bu büyük de bir vergi kaybına sebep olacaktır. Bütçe daha yeni yapıldı, bütçede herhâlde bu gelecek olan vergiler, bu kurumlar vergisi hesap edilerek bütçe yapılmıştı. Şu anda o vergiden de muaf oluyoruz ve bir yandan da Hazineye ucu açık bir gider yazılacak, onun da ne olduğunu henüz bilmiyoruz.

Enflasyon düzeltmesiyle ilgili de biz bunun doğru bir uygulama olmadığını, enflasyon düzeltmesinin iptal edilmesinin doğru bir uygulama olmadığını ve Anayasa'da aykırı olduğunu düşünüyoruz. Çünkü kazanılmış bir hak vardır ortada ve bunun geriye dönük hakkın elden alınmasını doğru olmadığını da ifade eder, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, usul hakkında görüşlerimi ifade etmek isterim. Birincisi, Bülent Bey “Bunlar işte madde ihdasıyla yapılamaz mı? dedi, Cemal Bey, teklif sahibi olarak “uygun gördüğünü” ifade etti. Aslında, geçen hafta normalde teklifin görüşmelerinin tamamlanacağı öngörüsü vardı ama sonra Genel Kuruldaki gelişmeler çerçevesinde gerçekleşmedi. Devam etse belki orada da gündeme gelebilirdi ama bir taraftan da ben isabetli olduğunu düşünüyorum çünkü burada bu 2 maddeyi daha enine boyuna tartışma imkânı bulmuş olacağız. Bu tartışmalarla bu teklif kabul edildikten sonra da şu pencere açık diye düşünüyorum: Bütün gruplar arasında bir uzlaşma olursa yarın teklifle ilgili görüşmelere başlanacak biliyorsunuz. Bunu ayrı bir kanun şeklinde değil de 2 maddesini madde ihdası şeklinde getirmek de teorik olarak mümkün. İsterseniz bunu bir ara grup sözcüleriyle birlikte bir değerlendirelim. Eğer, bir uzlaşma sağlanırsa ben de bunu Parlamento ekonomisi açısından faydalı bir uygulama olarak gördüm, onu ifade etmiş olayım. Onu isterseniz bir ara grup sözcüleri olarak hep birlikte değerlendirelim. Tartışmaların seyrine de bakalım yani genel bir uzlaşma sağlayabilirsek ben de bunun faydalı olacağını düşünüyorum açıkçası. Ama bugün, gün boyu bunu enine boyuna tartışmış olacağız. Genel Kuruldaki tartışmayı da bu anlamda burada gerçekleştirmiş olacağız.

Değerli arkadaşlar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bugün burada tartıştıktan sonra bir anlamı yok ki, bir şeyi kalmaz ki ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, uzlaşma olursa, geçerse Genel Kurulda madde ihdası şeklinde yine getirilebilir, tabii oradaki usuller çerçevesinde. Yani 4 maddelik bir kanun teklifi olarak görüşmek yerine 2 maddeyi madde ihdası şeklinde gündeme getirebiliriz diye düşünüyorum ama gruplarla da tabii istişare etmemiz gerekir.

Etki değerlendirme konusunda teklif sahibimiz bize mutlaka sunumunda birtakım değerlendirmeler yapacaktır, o konuda ben de arkadaşlarıma katılıyorum. Gelen her teklifle ilgili mümkün olduğunca, mümkünse eğer belli varsayımlarla mutlaka bu etki değerlendirmelerin Komisyon üyelerimizin

bilgisine sunulmasında fayda var. Aslında bu çalışmanın genelinde de Cemal Bey'e tekrar teşekkür ediyorum, hakikaten etki değerlendirme konusunda güzel bir çalışma yapıldı. Genel hatlarıyla etki değerlendirmeleri var ama bu 2 maddeyle ilgili de olabilecek ilave değerlendirmeleri üyelerimize sunabilirsek çok seviniriz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, dolar garantili faiz konusunda bir fikir duymadık...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İşte onu söylüyorum yani sunumunda beklentimizi ifade ettim.

Diğer taraftan, Sayın Bekaroğlu ve yine Sayın Paylan da ifade etti, bu 11'inci madde önergesi bu teklifte yer alan bir şey değil, Genel Kurulun konusu olan bir husus. tabii ki itiraz edebilirsiniz, eleştirebilirsiniz ama şu an görüştüğümüz kanun teklifiyle doğrudan bir ilgisi yok, onu ifade etmek isterim. Buraya gelse Komisyonunda enine boyuna tartışılrsa, ben de katılıyorum, tabii ki daha ideali o olur ama Genel Kurul her an yeni bir önerge getirme hakkına sahip, İç Tüzük'ümüz Genel Kurula bu yetkiyi veriyor yani Komisyon olarak bizim bunu engelleyici bir otoritemiz yok. Sonuçta Genel Kurul her konuda bir önerge getirebilir, her an bir önerge getirebilir ama ben de daha önceden Komisyon olarak tartışılrsa çok daha iyi olur diye düşünüyorum elbette. Ama Genel Kurulun yetkilerini bizim sınırlama hakkımız yok, onu da ifade etmiş olayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, 2'nci madde, geçen hafta görüştüğümüzde dolar garantili faizi genişleten bir düzenleme, aynı şekilde müteahhitlere de genişleten bir şey...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunlar madde ihdası, o bir önerge. Ayrıca geçen hafta Meclisimiz kapandığı için aslında bu geçen süre içinde ben bütün grupların da gerekli incelemeleri, değerlendirmeleri yapmak için vakit bulduklarını da düşünüyorum.

Diğer taraftan, Anayasa'ya aykırılık konusunda Sayın Paylan'ın bir düşüncesi oldu. Şimdi, iki şekilde cevap vereceğim buna, birincisi usule ilişkin. Meclis Başkanlığımızdan geçiyor buraya gelen bütün teklifler, Anayasa'ya doğrudan, açık bir aykırılık varsa Meclis Başkanlığımızın süzgecinden geçiyor. Diğer taraftan, biz de açık bir aykırılık görürsek bunu elbette ifade etmek durumundayız, ben böyle bir aykırılık görmüyorum.

Şunu ifade edeyim: “Toplanan vergiler eşit bir şekilde tüm toplumda kullanılır.” gibi bir yaklaşım, ne dünyada ne bizde böyle bir durum söz konusu değil. Eğer bu argümanı kullanırsanız bütün teşvik politikalarını, istikrar sağlamaya dönük bütün politikaları tartışmanız gerekir. Hiçbir şekilde bir teşvik veremezsiniz, hiçbir şekilde bir önlem alamazsınız. Bütün teşvik politikalarını bu şekilde “Anayasa dışı” şeklinde nitelendirebilirsiniz, bu sizin siyasi tercihiniz ona bir şey diyememe, ama ben, böyle, bir Anayasa'ya aykırılık görmüyorum. Genel istikrarı sağlamaya dönük, genel kamu yararını sağlamaya dönük, hükümetler siyasi tercihleri ve politikaları çerçevesinde bu tür uygulamalar yapabilirler, bunun Anayasa'ya bugüne kadar bir aykırılığı olmadığı gibi bundan sonra da bir aykırılık iddiası doğru değil diye düşünüyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdiye kadar hiç olmadı ki zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsterseniz şimdi sunuma başlayalım ama sunumdan önce teşekkür eden arkadaşları tanıyalım.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi, sunumlarını yapmak üzere teklif sahibimiz Sayın Uğur Aydemir'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Aydemir, süreniz otuz dakikadır ama 2 madde var, tabii, takdir sizin.

Buyurun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 45 Milletvekilinin, Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4092)*

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İki dakikada anlatırız inşallah.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok kıymetli Bakanım, çok değerli bürokratlarımız, sivil toplum örgütü başkanlarımız, temsilcileri, basınımızın çok değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, teklifimiz 4 maddeden oluşuyor. Ben de arkadaşlara yani Sayın Kuşoğlu ve Sayın Öztürk'e veya diğer arkadaşlara katılıyorum ama bugün, burada, teklifimizi en azından biraz konuşursak benim açımdan çok iyi olacak çünkü hazırlık yaptık, çalıştık, geldik, yine dercedilecekse, yarın dercedilsin ama bugün biraz bunun üzerinde konuşalım; emeğimizi arkadaşlarımız bir görsünler, bir emek sarf ettik çünkü.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Her hâlükârda biz bunu yapacağız.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, ben de teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

(2/4092) esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'mizde Vergi Usul Kanunu'nda yaptığımız bir düzenlemeyle enflasyon düzeltmesi uygulamasını 31/12/2023 tarihine kadar erteliyoruz. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yaptığımız düzenlemeyle de finansal istikrarın desteklenmesi ve Türk lirası mevduat ile katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi amacıyla kurumlara belli şartlar dâhilinde birtakım istisnalar getiriyoruz. Bu düzenlemelerin detayına bakarsak, bakacak olursak ilk olarak enflasyon düzeltmesi uygulamasını 31/12/2023 tarihine kadar ertelediğimizi ifade etmiştim zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Muhasebesi mi düzeltmesi mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Enflasyon düzeltmesi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Düzeltilmesi” bir kavram.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Düzeltilmesi, enflasyon muhasebesi; ikisi de aynı anlama geliyor, aynı anlamı ifade ediyor; muhasebesi de kullanabilirsiniz, düzeltilmesi de kullanabilirsiniz.

Hepimizin malumu olduğu üzere, enflasyon düzeltmesi en son 2003 ve 2004 yıllarında 5024 sayılı Kanun'la yapılmıştı. 2004 yılından beri de şartlar oluşmadığı için mükellefler tarafından enflasyon düzeltmesi yapılmamıştı.

Tabii, enflasyon düzeltmesinin şartları var; bu şartlar nelerdir, bunlara değinmek istiyorum. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi artışının cari hesap dönemi içerisinde yüzde 10'dan fazla olması ve cari hesap dönemi dâhil son 3 hesap dönemi içerisinde de yüzde 100'den fazla olma koşullarını birlikte taşıması lazım enflasyon düzeltmesi yapmamız için. Bugün geldiğimiz noktada, 2021 yılında Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi gerçekleştirmelerine göre enflasyon düzeltmesinin uygulama şartlarının gerçekleşmiş olduğunu görüyoruz. Eğer biz hiçbir düzenleme yapmazsak bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri parasal olmayan değerleri için 2021 yılı 4'üncü geçici vergi beyannamesinin verileceği -17 Şubat bu tarih- 17 Şubat 2022 son güne kadar enflasyon düzeltmesi yapmak zorunda kalacaklar mükelleflerimiz. Enflasyon düzeltilmesi de on altı seneden beri malumunuz uygulanmıyor, dolayısıyla uygulamada yaşanabilecek sorunları da sıkıntıları da göz önüne aldığımızda...

* (2/4092) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapmak zorunda mı kalacaklar?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zorunda kalacaklar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zorundalar değil mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zorundalar. Sayın Paylan, insicamımı bozma ama maddelerde daha rahat sorabilirsin. Eğer sizler bu kanun teklifimizi bugün burada veya Genel Kurulda onaylamazsanız, Komisyonumuzdan geçmezse uygulamak zorunda kalacaklar.

Evet, 2021 yılında yürürlüğe giren enflasyon düzeltmesinin on altı seneden beri uygulanmamış olmasından dolayı uygulamada yaşanabilecek sıkıntıları göz önüne aldığımızda ve ayrıca, 2021 yılında yürürlüğe giren yeniden değerlendirme uygulamasının da hâlen devam ediyor olması nedeniyle mükelleflerimiz ve meslek mensuplarımız enflasyon düzeltmesinin süresinin uzatımı için bizlere talepte bulundular ve biz de bu talebe istinaden teklifimizi hazırladık. Tabii, enflasyon düzeltmesinin uygulanması şirketlerin mali yapılarına göre de çeşitli durumlar arz ediyor ama -tabii, bu detaya girmek istemiyorum, maddede detaylara gireriz- hangi durumları arz ettiğini, çeşitli durumlar dediğimde hangisinde neleri kastettiğimizi maddelere geçtiğimizde ifade edeceğim. Ayrıca pandeminin oluşturmuş olduğu belli sıkıntıları da ekonomik açıdan şirketlerimizin sıkıntılarını da göz önüne aldığımızda böyle bir teklif hazırladık ve enflasyon düzeltmesinin de enflasyon muhasebesinin de 2023 yılı sonuna kadar teklifimizi ertelenmesi için hazırladık ve huzurunuzda geldik. Teklifimize göre -ertelenen düzeltme işlemi- söz konusu tarihte şartlar oluşmasa dahi -enflasyon düzeltmesinin, muhasebesinin belli şartları var; o şartlar diyelim ki 2023 yılında oluşmadı ve o şartlar oluşmasa dahi- 2023 yılında mükelleflere enflasyon düzeltmesi rahatlığı, kolaylığı veya zorunluluğu getiriyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mevcut kanunu kaldıracak mısınız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bunlar, bu düzeltmeden doğan kârlar geçmiş yıl kârlarına atılacak; zararlar da geçmiş yıl zararına atılacak. Dolayısıyla, geçmiş yıl kârlarından vergi tahsil edilmeyecek ve zararlar da gerçek zarar olarak şirket kârlarından düşülmeyecek.

Evet, teklifimizin 2'nci maddesine değinecek olursak, teklifimizde yer alan diğer önemli bir düzenleme ise Türk lirası mevduat ve katılım hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamına giren kurumlara belli şartlar dâhilinde vergi istisnası sağlanmasına yönelik bir düzenleme. Gerçek kişilerin dövizlerini Türk lirası varlıklara dönüştürmeleri hâlinde birtakım avantajlar getiren kanun teklifimizin görüşmeleri -ve hepimizin de malumu olduğu üzere- zaten Genel Kurulda -az önce gerek Kuşoğlu gerek diğer milletvekillerimiz de bahsettiler- ve buna ilave olarak da şu anda yaptığımız düzenlemeyle kurumlar vergisi mükelleflerine 31/12/2021 tarihli bilançolarında -burası önemli- yer alan dövizlerini ve altınlarını Türk lirası varlıklarına dönüştürmeleri hâlinde bazı istisnalar getiriyoruz. Bu düzenlemenin detaylarını zaten maddemize geçtiğimizde tekrar sizlerle inşallah konuşacağız.

Peki, bu düzenlemeyi neden getiriyoruz? Özellikle 2021 yılının Ekim ayından sonra ülkemizin ekonomik gerçekleriyle örtüşmeyen bir kur atağı yaşadık ve en azından bu kur atağını, bu köpüğü ortadan kaldırmak için biliyorsunuz, 20 Aralık 2020 tarihinde yine, burada işte...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nassı geçici olarak iptal ettik.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Efendim?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Köpük için nassı geçici olarak iptal ettik.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neyi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nas, nas.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, arkadaşlar, Sayın Bekaroğlu, ben de sizin gibi arkadaşlarımızın, değerli vekillerimizin...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nas şimdilik askıya alınmıştır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ...bazı konularda hassasiyeti olan vekillerimizin bu konuları böyle, hani dalga geçer gibi ortaya atmasını ben açıkçası yadırgıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman ikide bir “nas, nas” diye dolaşmayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizden beklemiyorum Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bırakın Kur’an-ı Kerim’i.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizlerden, bakın, şimdi burada nas...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, sunuma müdahale etmeyin, rica ediyorum. Sıranız geldiğinde görüşlerinizi ifade edersiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kimse burada bu konuları gündeme getirmedi ama ben bakıyorum ki sizin nas konusunda veya diğer konularda...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nassı iptal...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, size söz vereceğim, o zaman görüşlerinizi ifade edersiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ...hassas olmanız gereken konularda hassas olmanız yerine dalga geçer seviyede, alaycı bir şekilde konuşmanızı yadırgadığımı ifade etmek istiyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Alay malay değil, gerçek bu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizden beklemiyorum en azından Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Geçici bir süre nas dikkate alınmıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, değerli arkadaşlar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Umarım geçicidir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2’nci maddeyle alakalı da Sayın Başkanım, hangi şartlarda, hangi dönemlerde dövizlerini TL’ye çeviren mükelleflerimize hangi avantajları sağladığımızı, kambiyo kârının hangi durumlarda 2021 yılı kurumlar vergisinden istisna tutulduğunu, vergi mükelleflerine vergi avantajı sağladığımızı, 2022 yılında dövizini hangi şartlarda ne zaman bozdurup TL’ye geçerse hangi avantajları sağladığını maddeyi görüştüğümüzde detaylı bir şekilde açıklayacağımı ifade ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2 madde var yani.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2 tane madde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üzerine konuşacağız, anlatın bence.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tek tek söz vereceğim, usule uygun...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, Sayın Başkanım...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 20 tane madde yok ki 2 tane madde var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, maddede ne konuşacağız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şöyle yapalım o zaman, bir teklif olarak söylüyorum değerli arkadaşlar: 2 maddemiz var sadece. İsterseniz geneli diye konuşmak yerine 2 maddeyi etraflıca değerlendirelim tek tek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ikisi ayrı ayrı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tek tek maddeler, ilgili olmayan maddeler...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, 2’nci maddeyi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz teklif ettiniz öbür...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilgi verilirse daha rahat konuşuruz ondan dolayı diyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, ben Sayın Paylan’dan yine...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelere geçince tek tek bilgi verecek ama ben onu teklif ediyorum; eğer kabul ederseniz genelini tartışmalıyım.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Geneli üzerine daha mı az konuşalım Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2 maddenin geneli mi olur yani? 2 maddeyi, maddeleri ayrı ayrı etraflıca tartışalım uygun görürseniz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, geneli üzerine daha bilgili konuşulsa daha iyi olmaz mı yani?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, şöyle: Niye maddelerde detaylı şekilde girmek istiyorum, onu ifade edeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2 tane maddemiz var, maddelerle ilgili konuşmak daha anlamlı görünüyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan siz de beni şaşırtıyorsunuz, ben çalışarak geldiğinizi düşünüyorum, bilgi sahibi olarak geldiğinizi düşünüyorum. Onun için sizin de geneli üzerinde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben çok çalıştım da Uğur Bey, teklifi sen getirdin. Onun için biraz daha...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, kabul ederseniz öyle yapalım, değilse böyle devam edelim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, geneli üzerinde benim ne konuşacağıma ben kendim karar veririm.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, tabii. Siz konuştunuz bence de hiç şey yapmayın.

Genelini değerlendirmek istiyor musunuz, yoksa maddelere mi geçelim?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, iki cümle daha ilave edeyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İstiyorsanız tamam, peki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, iki cümleyle daha hemen geneli üzerindeki konuşmamı tamamliyorum Sayın Başkanım.

Evet, kur spekülâtörlerinin açıklamaları doğrultusunda kişilerin döviz ve altına olan taleplerini azaltmayı amaçlıyoruz ve dolayısıyla Türk lirası varlıklarına olan talebi de arttırmayı amaçlıyoruz. Piyasada oluşabilecek tedirginliği gidererek olası mağduriyetlerin de önüne geçmeyi hedefliyoruz. Ayrıca bu düzenlemelerle finansal istikrarın sağlanması ve fiyat istikrarının sağlanmasını da amaçlıyoruz diyorum ve teklifimizin hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Geneli üzerinde sunum tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde söz talebinde bulunanların taleplerini karşılayacağım.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz on dakikadır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Eyvallah.

Şimdi, 1’inci maddeyle ilgili, kanun teklifinde iki ayrı konu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, bir cümle...

Sayın Bekaroğlu, özür diliyorum, bir cümle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, ben de Sayın Naci Cinsli Vekilimize hoş geldiniz diyorum, hayırlı olsun. Hep birlikte inşallah güzel günler burada geçiririz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, devam edin Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Süreyi yeniden başlattınız.

Peki, değerli arkadaşlarım, 2 maddelik bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Umarım bunu temel kanun olarak getirmezsiniz Genel Kurula.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, temel değil.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi bu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – A, pardon, mikrofon kapanmış, tekrar açtım, buyurun.

Mikrofona biraz yakın durursanız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, 4 madde ama yürütme, yürürlük olduğu için 2 maddelik kanun teklifi umarım diyorum temel kanun diye Genel Kurulda getirmezsiniz bunu.

Şimdi, 1’inci madde enflasyon muhasebesi diye...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Temel kanun olması mümkün değil bildiğim kadarıyla. Usulen belli bir sayıya ulaşmadan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 10 madde olması gerekiyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değil mi? Niye, 8 maddeyi filan yaptınız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Belli bir sayı, 8-9 gibi bir şey var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle midir? Neyse, umarım öyledir.

Şimdi, birincisi “Teknik bir şey olarak yapıyoruz ve mükelleflerden gelen talepler üzerine yaptık. 2004 yılından bu yana...” diyorsunuz yani anlaşılır bir şey, kabul edilebilir bir şey ancak bunu savunma gerekçeleriniz ciddi problemlidir. Cümle, paragraf olarak çok ciddi problemi var Türkçe açısından, onu bırakıyorum. Yani işte “Şu kadar seneden beri yapmıyoruz.” Ee? “Bu iş zordur.” Peki, 2023’te nasıl yapacağız? Yani niye şimdiye kadar hazırlamadık? Yani böyle bir gerekçe olmaz, böyle bir gerekçeyle -biraz evvel okul olarak takdim ettiniz Sayın Cinsli’ye- Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmez, okulda daha ciddi gerekçeler konuşulur değerli arkadaşlarım.

Tabii, başka bir şey daha var şimdi burada: “2023 yılı hesap dönemi sonu itibarıyla yapılacak enflasyon düzeltmesi neticesinde belirlenen geçmiş yıl kârının vergiye tabi tutulmaması.” Tamam, Parlamento böyle bir şeye karar verir yani yasama Meclisi bir şeye karar verir. “Geçmişin zararının

zarar olarak kabul edilmemesi.” Yani “zarar olarak kabul edilmemesi” diye bir şey yok, zarar etmiş adam zaten ama siz zarar olarak kabul etmeyeceksiniz. Ya, bu gerekçelerle bu anlatılan şey birbirine uyuşmuyor, onu ifade edeyim.

Bakın, Uğur Bey, genel gerekçeler ile madde gerekçeleri iki ayrı kaleminden çıkmış. Madde gerekçeleri belli ki belli bir uzmanlık düzeyi olan kalemlerden çıkmış, genel gerekçeler ise öylesine söylenmiş, yazılmış. Parlamento adına, Komisyonumuz adına bunun doğru olmadığını düşünüyorum.

Şimdi, esas 2’nci madde üzerinde konuşacağız yani esas konu bu. Değerli arkadaşlarım, biraz evvel Uğur Bey de anlattı, daha önce Sayın Cumhurbaşkanından başlayarak bakanlardan Adalet ve Kalkınma Partisinin sözcülerinin tamamı tarafından “ekonomik durumla izah edilemeyen kurdaki köpük” “ekonomide bizim dışımızda ortaya çıkan sebepler” “corona, pandemi sebepleri” “dünyada dengeleri” “dış güçler” “düşmanlar.” filan, hep böyle anlatılageldi. Bakın, böyle değil yani şu anda ekonomide bir kriz yaşıyorsak “köpük” filan diyerek o krizi küçümsemeyin. Esas bu konuya teşhisi koyacaksınız ki alacağınız tedbirler köklü tedbirler olsun. Siz, yaşadığımız durumu kabul etmediğiniz için getirdiğiniz tedbirler de köklü tedbirler filan değil. Bu gelen tedbir, bir defa bugüne kadar söylediklerinizle ciddi bir şekilde çelişiyor. Nas falan dediğimiz zaman da “Alay ediyorsun.” diyor. O zaman Sayın Cumhurbaşkanı da çıkıyor bizimle alay ediyor, öyle mi? Daha dün dedi Sayın Cumhurbaşkanı, nassı ısrarla söylüyor yani millete de dönüyor. Ha, nas millete selam vermek için söyleniyor ama ekonominin gerçekleri de bunlar olduğu için burada da nas yok. Öyle deyin o zaman, karıştırmayın, bu anlamda söylüyorum. Lütfen arkadaşlar, dini, nassı, ayeti, hadisi bu işlere karıştırmayın; başka bir şey yapıyoruz, ekonomiyle ilgili başka bir şey yapıyoruz, bunun gerekleri üzerinde konuşun; bunu anlatmaya çalışıyorum.

Bakın, burada ortaya çıkan problem, sizin çelişkili... Yirmi senelik döneminizde kaç çeşit ekonomik model uyguladınız arkadaşlar? 2011’e, 2013’e kadar neler yaptınız? Şimdi onun sorumluluğunu bakıyorum Sayın Babacan’a falan atıyorsunuz sanki; “Ben yoktum.” Daha sonra, işte, damat geldi, birtakım şeyler yaptı, Sayın Cumhurbaşkanı çıktı dedi ki: “Ben yoktum.” Allah Allah, nasıl yoktun ya? Cumhurbaşkanlığı sistemi... Ne demek yani “Ben yoktum, ben yokken yapıldı.” “128 milyarla ilgili yapılan tasarruflar benim dışımda, ben yokken yapıldı.” Öyle değil, hepsinde siz vardınız, hepiniz vardınız ve hepiniz sorumlusunuz; MHP de sorumludur bu yapılanlardan. Sahip çıkın yani bu yapılanlara, ona buna atarak buradan kurtulamazsınız.

Ne yapıldı sonucunda? Bakın, Cumhurbaşkanı çıktı, işler problemlili gidiyorken sanki fabrika ayarlarına dönmek için, işte, ekonomide bir plan açıklandı, İnsan Hakları Eylem Planı açıklandı ve herkes yazdı, çizdi. Bakanlar değişti, Merkez Bankası Başkanları değişti, bildiğimiz kapitalist ekonominin klasik kurallarını uygulayacak bir ekip geldi, bunları uygulayacak. “Efendim, ne kapitalizmi? Kahrolsun kapitalizm.” diyor Sayın Cumhurbaşkanı, “nas” dediği gibi bunu da diyor. Arkadaşlar, uygulanan ekonomik model kapitalizmdir. “Serbest piyasa” diye bar bar bağıırıyorsunuz; bir gün TÜSİAD’a söverek, ertesi gün TÜSİAD’la toplantı yaparak kimi kandırıyorsunuz yani böyle bir şey yok. Uygulanan model kapitalist modeldir ve bu modelle ilgili bir sürü çelişkiler girdiğiniz için kur köpürdü, olan şey budur. Köpük falan da değildir ha yani ekonominin, sizin uyguladığınız ekonomik politikanın gereğidir. Ne dediniz ısrarla? “Biz faizi indireceğiz, ihracatı artıracacağız, kur biraz artsın. İşte, buradan bizim ekonomimizin belki de yüzyıllık Batı’ya bağımlı durumunu kurtaracağız ve zaten önümüzü açacağız, dünya lideri olacağız.” filan diye böyle çıktınız. Ama kısa süre sonra kur işte burada patladı ve siz, bir taraftan “nas, nas” diye diye, öbür taraftan da faizin -ne diyelim yani- en kuyruklusunu, yıldızlısını, en şeditini, “riba” dediğinizi getirdiniz değerli arkadaşlar. 2 puan faiz artırarak ortaya çıkacak olan sonucu 2 puan, belki de 3 puan, 4 puan artı kur farkı artı vergi kayıpları... Bakın, ne yapacaksınız? Şimdi, bu gerçek kişilerde yok değerli arkadaşlarım. Diyorsunuz ki: “Dönüşüm

enasında oluşan kur farkı kazançları da dâhil olmak üzere bu kapsamda açılan vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarından elde edecekleri faiz ve kâr paylarının vergiden istisna edilmesi...” Yani siz, kur farklarını da dikkate... Vergilendirmeyeceksiniz, bakın, başka bir şey yapıyorsunuz. Başka ne yapıyorsunuz? Faiz uygulayacaksınız, vergilendirmeyeceksiniz. Kâr paylarına da -ne demekse kâr payı, ne kârı yani hangi kâr payı- kur farkı vereceksiniz ayrıca yani bozulduğu günden itibaren. Peki, kim bunlar değerli arkadaşlarım? Tüzel kişiler kim?

Şimdi soruyorum bir daha, çok sorduk, soruyorum: 128 milyar dolar ne oldu? Milletlin parası, Merkez Bankasından para... Bu 20’si ile 30’u arasında yaşanan büyük metafora 9 milyar dolar ile 20 milyar dolar arasında Merkez Bankası kaynaklarının kullanıldığı iddiası var. Bu konuya da doğru dürüst bir cevap verilmiş değil. Sayın Hazine ve Maliye Bakanı diyor ki: “Efendim, bütün imkânları, bütün araçları kullanır.” Kullandı mı kullanmadı mı, ne kadar kullandı; öyle bir şey... Ama rakamlar açıklandıkça bakıyoruz ki en az 9 -belki de daha fazla 20 milyar- 128 oradan koy, 137 milyar dolar. Bu parayı kimler aldı düşük şeyle; 7 lirayla, 8 lirayla, 9 lirayla kimler aldı? Şimdi, dolar için söylüyorum; 13,50’yle satın aradaki kur farkının da vergisini ödemeyecek olan kimdir arkadaşlar? Bunu merak ediyoruz. Bakın, başka bir şey daha söyleyeyim size: “Milyarlarca TL teşvik edeceğiz.” diye Sayın Başkanımız söyledi, “Teşvik de mi yapmayacağız?” falan diyor. Nasıl eşit dağıtacağız? “Teşvik veriyoruz.” diye milyarlarca TL Kredi Garanti Fonu marifetiyle piyasaya sürdünüz. Sürmediniz mi? Sürdünüz. 2019, 2020, 2021’de para verdiniz. Bu paraların -siz de biliyorsunuz, hepimiz biliyoruz- yarısı amacına uygun kullanılmadı. Yani ne işte ham madde alma, işte işletme sermayesi olarak koyma, fabrikasına herhangi bir araç gereç alma, makine alma; yarısı, daha fazlası bu iş için kullanılmadı. Ne yaptı? Güvenmediğinden dolayı gitti -borcu da vardı zaten- dolar aldı, altın aldı.

Şimdi, kaç liradan aldı bunları değerli arkadaşlarım? 7 liradan aldı, hatta 6 liradan aldı 2019’da. Şimdi bunları bozduracak. 2021’de vardı bilançosunda, şimdi bozduracak, bugünün parasıyla bozduracak ve aradaki farkı vermeyeceksiniz. Aradaki farktan vergi almayacaksınız, kur farkından. Ya, ne yapıyorsunuz siz kardeşim? Ya, siz kime çalışıyorsunuz? Siz, kimin Hükûmetisiniz, kimlerin Hükûmetisiniz? Ve bu büyük para babaları, bunlar kimler? Bu dolarlar kimlere satıldı? Sayın Hazine ve Maliye Bakanı diyor ki: “O akşam kazığı küçükler yediler, garibanlar yediler.” Kim? Ayşe teyze. 200 doları vardı, 180 doları vardı; bunlar kazığı yedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, bunlara yeniden kıyak getiriyorsunuz. Hayatınız bunu yapmakla geçti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani böylesine kötü bir kapitalistsiniz, sadece kapitalist değil, çok kötü bir kapitalistsiniz maalesef.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Garo Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biraz daha verebilirdin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelerde...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Konuşma yaptım grup adına, görmedin mi Sayın Başkan? Herkesi kayırıyorsunuz ama bizi görmüyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Grup adına ayrıca konuşma olacak...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bilmiyorum yani ilk konuşmalar grup adına oluyordu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizi böyle değerlendirmedim, isterseniz tekrar söz verebilirim. Bülent Bey, öyleyse...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok, yok; ben bitirdim, maddede konuşacağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sen de söz vermiyorsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ya, ayırt edemiyorum, şaka mı yapıyorsunuz, ciddi mi söylüyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Eyvallah.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, sayın bürokratlar, basının değerli emekçileri, sivil toplumun değerli temsilcileri ve bu salonda bize hizmet eden değerli emekçi kardeşlerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, dolar garantili faiz ucube sistemini bir hafta önce Komisyonumuza getirdiniz ve yirmi gün önce daha yasa dışı olarak da bu uygulamayı başlattınız ve bakın, bu başlattığınız ve yasasını getirdiğiniz uygulama daha 1’inci haftasında çöktü.

Arkadaşlar, Uğur Bey; madem bu kadar iyi bir düzenleme olduğunu düşünüp ilk imzacısı olarak buraya getiriyorsunuz, böyle bir şey geçen hafta aklınızda yok muydu? Şu sırada oturuyordunuz geçen hafta, Cemal Bey bu teklifi getirmişti; böyle bir şey aklınızda vardiysa bir önerge verseydiniz, geçtiğimiz hafta bu tartışılırdı. Demek ki geçtiğimiz hafta Cemal Bey’in getirdiği önerinin yeterli olduğunu düşündü AKP Grubu, siz de öyle düşündünüz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – AK PARTİ...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben “AKP” diyorum, gerektiğinde “AK PARTİ” de derim, fark etmez. AKP Grubu böyle düşündü demek ki, çok büyük bir başarı göstereceğini düşünmüştü. Ama arkadaşlar, gördüğünüz gibi sistem çöktü; başarısız. Dolar mevduatlarında çözülme yok, tam tersine artış var. Öyle değil mi arkadaşlar, hadi, buyurun, söyleyin, deyin ki: “Dolar mevduatlarında çözülme var. Bu sistem başarıya ulaştı. Herkes dolarının bozdurmak için koşuyor.” diye bir şey söyleyin bakalım, söyleyebiliyor musunuz? Söyleyemiyorsunuz.

Sistem başarısız olmuştur arkadaşlar net bir şekilde ve sistem başarısız olduğu için büyük bir panik var ve bu sistemi zorlamayla, bakın, zorlamayla...

Şimdi, bir yapı vardır, bir motoru vardır. Şimdi, bu motora biraz gaz verirsiniz, gaz yerse gaz vermeye devam edersiniz. Şimdi, bu motor gaz yemiyor. Siz devir arttırıyorsunuz. Ne yapacaksınız? Daha fazla taviz veriyorsunuz tutturmak için ama şunu bilin: Eğer bu motoru zorlarsanız motor yanar arkadaşlar.

Bakın, siz sistemi zorluyorsunuz. Yani bu “nas” diye başlayan, sonra “Bu sistem mutlaka başarılı olmalı, olması gerekir.” diye yapılan ihtiras bu sistemi sonuna kadar zorluyor ve büyük bir kriz potansiyeliyle ülkemizi karşı karşıya bırakıyor; bunu da net olarak bilelim.

Şimdi, Nebati Bey, “137 milyar lira bu sisteme girdi.” diye övgüyle anlatıyor, öyle değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “110.” dedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “137.” dedi daha dün, bugün 150’ye çıkmış olabilir.

Değerli arkadaşlar, bunun üst limiti neresi? Uğur Bey, siz biliyor musunuz yani bu sistemin nereye kadar devam etmesi isteniyor? 1 trilyon liraya kadar mı bu üst limit? Nereye kadar bu sistemi sürdüreceksiniz yani? Şimdi, 137 milyar liranın büyük çoğunluğu yalnızca TL mevduatlardan geldi, bunu biliyoruz. Dolar mevduatlardan dönüş yok; siz, dolar mevduatlardan dönüş olsun diye yapmadığınızı bırakmıyorsunuz. Şimdi, bu uygulamayı getireceksiniz; sonucu ne olacak, size söyleyeyim. Bu sisteme belki yüzlerce milyar girecek -TL’den büyük oranda, ben yine dolardan fazla bir giriş olacağını düşünmüyorum- ama şu olacak: Sayın Başkan, düşük maliyetle dolar alanlar için -diyelim ki 6 liradan, 7 liradan bilançosunda dolar olanlar- yani o 128 milyar doları erittiğiniz dönemde dolar alanlar için bu bir fırsat olacak.

SALİH CORA (Trabzon) – Almasınlar, doları bir yatırım aracı olarak değerlendirmesinler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani kur farkı geliri olarak... Bakın, basit bir hesap yapalım. 128 milyar dolar ortalama 6 lira dolar kuruyla satıldı, değil mi? Bugün dolar 13 lira 50 kuruş; yaklaşık 7-7,5 lira artış var. 128 milyar dolar çarpı 7 lira, 7,5 lira yaparsanız 1 trilyon lira kur farkı geliri var, 1 trilyon lira!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bütçenin tamamı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz, bu 1 trilyon lira kur farkı geliri olanlara diyorsunuz ki: “Gel, bozdur, 5 kuruş vergi almayacağım.”

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – E “Geçiş olmayacak.” diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Geçiş olmayacaksa niye çarpıyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bakın...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öyle diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir avantaj sağlıyorsunuz. Ama bakın, geçiş...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Avantaj sağlıyorsam, ben geçiş olmayacağını zannetmiyorum demek ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben, onu da anlatacağım Uğur Bey, geçiş olmuyor aslında. Bakın, fiilî olarak geçiş olmuyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl oluyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçmiş gibi yapıyor insanlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl olacak?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle oluyor: Dolarını bozdurmuş gibi yapıyor. Kur...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl yapacak?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlatayım ya, sen de mali müşavirsin, ben de öyleyim. Dolardan TL’ye geçmiş gibi yapıyorlar.

SALİH CORA (Trabzon) – Nasıl?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kur farkı gelirlerini temize çıkarıyorlar.

SALİH CORA (Trabzon) – Hayır, öyle bir şey yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama üç ay sonra, altı ay sonra dolar ne kadar yükselirse... Bak, 6 liradan doları almışsın, dolar 14 lira olmuş, bunun vergisiz temize çıkarıyorsun. Yarın dolar 24 lira bile olsa dolar bazında faiz alacak yani dolarını korumuş olacak şirketler; hem 5 kuruş vergi vermeyecek hem de dolar bazında parasını korumuş olacak; TL'ye geçmiyor ki arkadaşlar, TL'ye geçmiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben şeyi anlamadım Sayın Paylan, kusura bakmayın, geçiş gibi nasıl yapıyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçmiş... Onu söylüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani, nasıl olacak o?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, TL gözüktüyor hesapta ama aslında dolar.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dolaylı olarak, dolaylı yollarla.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl olacak o?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle, dolar bazında garanti vermiyor musun arkadaş?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öyle bir şey yok, altı ay dolarda durdurmak zorunda zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, dolar bazında garanti vermiyor musun?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dolar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey, dolar bazında garanti vermiyor musun?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Garanti veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – E, o zaman dolar sayılır bu hesaplar, bu kadar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – TL'ye geçmiş gibi yapıp bütün kârlarını temize çıkaracak 128 milyar doları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, not edelim, sonra size söz verdiğimde izah edin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama bana bir şey anlatıyor Sayın Başkan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, aradaki 1 trilyon lira kur farkı gelirini vergi dışına çıkarmış olacak; bundan sonra da kurun her artışında, artıştan dolayı 5 kuruş vergi vermeyecek arkadaşlar ve parası da dolarda kalmış olacak, fiili olarak TL'de kalmış gibi yapıyorsunuz ama parası dolarda.

Değerli arkadaşlar, Uğur Bey; şimdi, bu ülkenin hazinesi hepimizin hazinesi, tüyü bitmemiş yetimin de hazinesi, öyle değil mi? Siz, bu hazinenin altına büyük bir hortumu bağlıyorsunuz, bunu bilin. Ve bu hortum, yoksuldan alıp zengine aktaran bir hortumdur; bu da Anayasa'mıza aykırıdır. Bakın, hukuka aykırıdır, Anayasa'ya aykırıdır ve vicdanlara da aykırı olması gerekir. Ben Uğur Bey'i de vicdanlı bir insan bilirdim ama... Yoksulların vergisini zenginlere aktaracak bir hortumu, getirdiğiniz ikinci bir hortumu, daha geniş bir hortumu şu anda hazinemizin altına yapııştırıyorsunuz ve vergi dışı bırakıyorsunuz; bu, kabul edilemez Uğur Bey. Bakın, şöyle söyleyeyim: Yurttaşlarımızın büyük çoğunluğu TL'yle hayatlarını idame ettiriyorlar değil mi? Siz, onlara dolar bazında herhangi bir garanti veriyor musunuz? Çiftçiye dolar bazında, efendim, gübre garantisi veriyor musun, "Dolar bazında buğdaylarını alacağım." diyor musun? E, asgari ücretliye "Senin maaşın dolar bazında garantide." diyor musun? Emekli maaşlarını dolar bazında garantiliyor musun? Garantilemiyor. Bak, 84 milyon yurttaş bir tarafta, efendim, 100-200 bin gerçek şahıs, dolar babası, para babası bir tarafta, ona para aktarıyorsunuz. Şimdi, diyorsunuz ki: "Şirketlerde dolar var, şirketler kur farkı geliri yazacağım diye bundan imtina ediyorlar. Ben, onların 1 trilyon liralık kur farkı gelirlerini temize çıkarıyorum." Bu, ne adaletle ne vicdana ne de hukuka sığar Uğur Bey.

Değerli arkadaşlar, geçen hafta burada Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız “Dua edelim de bu sistem başarıya ulaşsın.” demişti, bugün kendisi yok. Yani, belli ki bu mesele, hani o “Dua edelim de bu sisteme başarıya ulaşsın.” meselesi duayla işlemiyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cemal yapsın duayı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, arkadaşlar, yani dua dediğimiz şeyde önce aklınızı kullanırsınız; her şeyi dünyadaki bilime, ilime göre uygun bir şekilde yaparsınız; ha, sonra tevekkül edersiniz, dua edersiniz, bu ayrı bir şeydir. “Ya, ben her şeyi yaptım Allah’ım; bilime, akla, efendim, her şeye uygun olarak yaptım.” dersin, sonra dua edersin başarılı olsun diye. Ama siz her şeyi ilime, bilime, akla aykırı yapıyorsunuz, sonra işi Allah’a havale ediyorsunuz. Allah sizi ne yapsın ya? Allah diyecek ki... Allah size akıl vermiş, akıl fikir vermiş, ilim vermiş; insanlar tartışmışlar, bir ilim bulmuşlar. Siz ilme aykırı iş yapıyorsunuz, sonra işi Allah’a havale ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bu maddeyle zengin daha zengin, yoksul daha yoksul olacaktır. Bakın, Oxfam diye bir kuruluş var -Sayın Başkan, siz bilirsiniz- İngiltere’de ve eşitsizliği çalışıyor. Arkadaşlar, bu raporu okumanızı tavsiye ederim yani İngilizce bilinmiyorsa da çevrilebilir. Covid döneminde, son iki yılda, zenginler çok daha zengin oldular arkadaşlar, yoksullar çok daha yoksul oldular Uğur Bey. Yani, Covid döneminde, dünyanın en zengin bin kişisi servetlerini 5 kat, 10 kat artırdı; yani, düşünün, işte, borsada hisse sahibi olanlar, para sahibi olanların serveti arttı. Aynı şekilde Türkiye’de de böyle oldu, yani zenginler daha zengin oldular çünkü uygulanan genişlemeci para politikaları emlak fiyatlarını artırdı, varlık fiyatlarını artırdı, hisse fiyatlarını artırdı, yanlış enflasyonist politikalarınız dolar fiyatlarını artırdı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O raporu alıp çoğaltabiliriz arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii, lütfen.

Peki, bu varlıklar kimin elinde Sayın Başkan? Yüzde 1’in elinde. Yani gelirin ve servetin büyük çoğunluğu, Uğur Bey, sizin de bildiğiniz gibi, etrafınızdaki zenginlerden oluşuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin etrafınızdaki...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bizim etrafımızda yoksullar var Başkanım. Şimdi çünkü sizin yandaşlarınız zenginleşti, yani hem Covid döneminde hem iktidarınız döneminde yandaşlarınız zenginleşti; bu bir gerçek, dolar bazında, euro bazında gelirleri var.

Şimdi, yapılması gereken, arkadaşlar, geliri artan, serveti artan kesimlere daha fazla servet transferi yapmak değildir Sayın Başkan. Bu açıdan, bu düzenlemeleri adaletsiz ve vicdansız düzenlemeler olarak değerlendirdiyoruz ve bundan vazgeçin diyoruz arkadaşlar.

1’inci maddede de bakın, şöyle, arkadaşlar, bu madde geçen hafta tartışmamızda “2022 sonuna kadar” diye düzenlenmişti Uğur Bey, yani tartışmamızı öyle hatırlıyorum Sayın Başkan. Yani çünkü sebebi de şuydu, bizim de aslında bu maddeye sıcak bakmamıza sebebiyet veren düzenleme, bu uygulama başladı ve Uğur Bey “17 Şubata kadar yapmak zorundalar.” diyorsunuz eğer ki yasa çıkmazsa. Ben bu 17 Şubata kadar ancak çok büyük firmaların yani kurumsal altyapısı olan firmaların bu uygulamadan faydalanabileceğini düşünüyorum. Küçük firmalarsa -siz de mali müşavirlik yaptınız- yani onların, küçük firmaların mali müşavirleri de hani 50 firmaya 100 firmaya, 150-200 firmaya bakıyorlar ve böyle bir uygulamayı, ben açıkça söyleyeyim -Mali Müşavirler Odası da görüş belirtir ama- yetiştirebileceklerini asla düşünmüyorum. O açıdan, adaletin sağlanması için, özellikle küçük ve orta ölçekli KOBİ’lerin faydalanabilmesi için bu uygulamayı uzatmaya sıcak bakıyoruz, tartışalım

üzerinde. Ama niye 2023’e bıraktığınızı açıklamamız gerekir, bunu açıklamadınız. Yani bu yılın sonuna kadar bu uygulama yetişebilir Sayın Başkan. Öyle öngörmüştük ama neden 2023 sonuna bıraktınız ve bu süreçte ne olacak? Maddelerinde bunu tartışmayı öneriyorum.

Son olarak da bu iki düzenlemenin de... Birinci düzenlemeyi tartışmamız gerektiğini ama ikinci düzenlememizden rücu etmemiz gerektiğini, hatta dolar garantisi, faiz uygulamasından vazgeçmemiz gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çünkü basit bir hesapla, Sayın Başkan, arkadaşlar, bakın, 1 trilyon lira girerse bu sisteme, bu gidişat öyledir, hani biraz dolardan zorlarsınız, baskılırsınız. Bankalara, şimdi bildiğim kadarıyla bozdurmak üzerine baskı var çünkü dolarların yüzde 10’unu bozdurmazlarsa yüzde 1,5 komisyonla karşı karşıya kalacaklar. Şirketlere bu mobbing olacaktır, benim tahminim o, bu baskı olacaktır bozdurulması yönünde. Ne olacak sonuçta? TL’den de bu sisteme girenler var çünkü enflasyon karşısında parası eriyor yurttaşlarımızın. Orta vadeli olarak üst limiti olmadığı için Hazine ve Maliye Bakanımız da... “Ya, ne güzel işte, dolar 13,5 lirada duruyor.” diye, 1 trilyon liraya kadar bu sisteme yurttaşlarımızın veya şirketlerin girdiğini düşünün; varsayalım, dolar da 13-14 lirada duruyor. “Aa, ne güzel, ne şahane arkadaş.” diye düşünebilirsiniz ama oluşabilecek herhangi bir stres testinde... Mesela, size örnek vereyim Sayın Başkan: Ukrayna’da ciddi bir kriz var şu an ve Rusya’nın gelecek ay Ukrayna’yı işgal etmek gibi bir planı var, yani böyle bir şey konuşuluyor şu anda. Diyelim ki bir anda böyle bir krizle karşı karşıya kaldık; petrol fiyatları fırladı, doğal gaz fiyatları fırladı, uluslararası alanda olağanüstü bir çalkantı oldu. Bu tip durumlarda en çok hangi ülkeler sallanır? Kırılganlığı fazla olan ülkeler sallanır. Bizim de kırılganlığımız çok yüksek, CDS risk primimiz 600’de; en kırılgan 5 ülkeden 1’i, hatta 1’incisi olarak gösteriliyoruz. Biliyorsunuz, depremlerde kırılgan binalar çökerler, sağlamlar... İşte sel gider, kum kalır. Bizim de eğer kırılganlığımız varsa 1 trilyon bu sisteme girerse, diyelim ki böyle bir kriz sonucu dolar yeniden 18 liraya, 20 liraya fırlarsa hazinemize 500 milyar liralık bir yük binebilir. O zaman ne olacak? Bu bir.

İkincisi, sistem çökecek, sistemi frenleyebilecek başka bir mekanizmanız kalmayacak.

Üçüncüsü, Anayasa Mahkemesine bu uygulama giderse, Anayasa Mahkemesi bir anda “Ya, bu hukuka aykırıdır.” deyip bozarsa oluşabilecek bir sistemik risktir bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddelerde ayrıca konuşuruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bütün bunları düşünüp oluşabilecek o stres testlerine göre ya en azından sınırlayın kardeşim. Bakın, açıkça söyleyeyim: Tarihe not düşüyoruz burada. Deyin ki: “Ya, bu sistem 200 milyarda duracak, 300 milyarda duracak.” Ya, hazinenin kaldırabileceği yüke çevirin diye öneriyorum. Aksi takdirde, dersiniz ki ben bu yolda sonuna kadar gideceğim ama eninde sonunda, üç vakte kadar bu sistem duvara çarpacaktır ve ülkeyi büyük bir krizle karşı karşıya bırakacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Sayın İsmail Faruk Aksu; buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyelerimiz, değerli bürokratlar, basın mensupları; öncelikle herkesi saygıyla selamlıyorum.

Ben de öncelikle Sayın Cinisli'ye hayırlı olsun dileklerimi iletiyorum. Geçen hafta Sayın Cemal Öztürk'ün kanun teklifini burada görüştük. Yine, usul hakkındaki konuşmalarda olduğu gibi, "Parlamento ekonomisi bakımından" ifadenizle bu 2 maddenin Genel Kurulda o kanun teklifine dâhil edilmesi tabii ki daha uygun olur ancak burada Komisyon olarak önümüzde bir teklif var ve buna ilişkin değerlendirmelerimizi, çalışmalarımızı da yapmak durumundayız.

Uğur Bey'in teklifi 2 ana maddeden oluşuyor. Bunlardan bir tanesi, enflasyon muhasebesi uygulamasının 2023 yılı sonuna kadar ertelenmesinden ibaret. Kuşkusuz Vergi Usul Kanunu'na bu uygulama getirilirken mükelleflerin lehine bir durum olması bakımından getirilmiş. Bazı şartları var; aylık üretici fiyat enflasyonu ve 3 aylık döneme ilişkin limitler var. Bunlar oluştuğu takdirde şartların oluşması söz konusu. Geldiğimiz noktada, bu şartların oluştuğu görülüyor ve bu sebeple de bir mecburiyet, bir yükümlülük var. Ancak yine, görüldüğü kadarıyla teklif de mükelleflerden geldiğine göre, bir altyapı eksikliği veyahut kendilerinin sistemlerini hazır etmeme durumu, artık orasını net olarak bilemiyoruz ama bir erteleme talebi olduğu görülüyor ki Uğur Bey buna cevap olsun diye böyle bir teklifle karşımızda. Bu anlamda, bunun olabileceğini, uygun olduğunu değerlendiriyoruz. Bu süre içerisinde de 2023 yılına kadar da varsa bir mevzuat, tebliğ ve benzeri eksiklik yahut mükelleflerin daha mikro düzeydeki hazırlıklarını da ikmal ederek bu sisteme geçilmiş olur diye değerlendiriyoruz.

Diğer 2'nci madde, 20 Aralıkta Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan tedbirler kapsamında Cemal Bey'in teklifinde de yer alan kısımların daha da genişletilmesine ilişkin bir düzenleme. Yapılan düzenlemeyle piyasalarda görece bir istikrar sağlandı, kur üzerindeki köpük –bu köpük şeyiyle doğru olmadığı yönünde açıklama az önce yapıldı ama- bizce de var olan Türkiye ekonomisinin gerçekleriyle bağdaşmayan bir yükseklik vardı ve bu açıklanan tedbirlerle beraber nispeten görece olarak istikrar kazanmış oldu. Demek ki açıklanan tedbirler doğru tedbirlerdi. O tarihten bu yana da yine istikrarlı bir şekilde piyasalarda hareket devam ediyor. Tabii, esas olan burada vatandaşlarımızın, tasarruflarının değerinin korunmasıdır Döviz tevdiat hesaplarındaki yükseliş, faizde parası olan vatandaşlarımızın değerinin korunmadığı düşüncesiyle dövize hücum etmesinden kaynaklanıyordu. Bunu önlemek amacıyla da kur korumalı vadeli Türk lirası mevduat hesabının bir yeni enstrüman olarak getirilmesi bu anlamda piyasaların rahatlamasına da önemli katkı sağladı. Şimdi yapılan da bunun daha da genişletilmesi, sadece gerçek kişilerin değil şirketlerin de bu kapsama dâhil edilmesi ama aynı zamanda yeni bir teşvik unsuru olmak üzere bundan elde edilecek kazançların da vergiden istisna edilmesi yönünde bir düzenleme. Bu doğrultuda yapılan düzenlemenin piyasadaki regülasyonun sağlanmasına katkı sağlayacağını değerlendiriyoruz.

2 maddeden ibaret teklif, diğer maddeler yürürlük ve yürütme maddeleri. Özü bunlar ve bu amaçla gelmiş olan teklifin hayırlı olmasını diliyoruz inşallah. Tabii, dinamik bir süreç, işte "Şu yapıldı; niye o zaman gelmedi, daha sonra geldi?" filan gibi yaklaşımlar... Evet, bu tür değerlendirmeler yapılabilir ama ifade ettiğim gibi, dinamik bir süreç; uygulanıyor, izleniyor, ilave tedbir alınması gerekirse alınıyor. Bir süre daha böyle devam edecek diye değerlendiriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Paramız dolara bağlanıyor.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Yok, dolara filan bağlanmıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cemal Öztürk, geneli üzerinde, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli arkadaşlar yaptıkları analizlerde bu 2 maddenin 301 sayılı Kanun Teklifi'ne dercedilebileceğini yani oraya yerleştirebileceğini söylediler; haklılar. Biz, özellikle bu enflasyon muhasebesini 301 sayılı Kanun Teklifi'mizde müzakere ettik taraflarla ve başlangıç teklifimizin ham hâlinde vardı bu. Ancak, özellikle piyasada TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) kanalında ve TÜRMOB kanalında farklı farklı yorumlar oldu ve onu resmî teklifimizden çıkardık daha sonra görüşülmek üzere. Belki bunu Mecliste tekrar gündeme getirecektik ancak takdir edersiniz ki geçen hafta kanun teklifinin görüşmeleri sırasında teklif bu haftaya kaldı. Tabii, bu haftaya kalınca işler değişti ve Uğur Bey arkadaşımızın bu 2 maddeyi ayrı bir teklif olarak gündeme getirmesi söz konusu oldu ve bugün onu müzakere ediyoruz.

Enflasyon muhasebesi konusundaki bu açıklamayı yaptıktan sonra... Tabii ki enflasyon muhasebesi yapma mecburiyeti hasıl olmuştur. Yani enflasyonun son üç yıl içinde yüzde 100'ü aşması söz konusu oldu. Hiç kimse beklemiyordu, tabii ki hiçbirimiz beklemiyorduk çünkü dünyada özellikle son iki yılda bu pandemi dolayısıyla meydana gelen gelişmeler bütün ülke ekonomilerini etkiledi, herkesi sarstı ve Türkiye'yi de âdeta, çok önemli ölçüde... Ki son açıklanan yüzde 36 küsurluk enflasyondan da bunu görüyoruz. Bu bir yasal mecburiyet olduğu için özellikle mali müşavir ve muhasebeci meslektaşlarımız bu konuda hazırlıksız yakalandılar ve bunun ertelenmesinin iyi olacağı konusunda meslektaşlarımızdan da teklifler geldi ve bunu değerlendirdik. Tabii, enflasyon muhasebesi, yüksek enflasyonun getirdiği bir mecburiyet ve yüksek enflasyonun etkin olduğu dönemlerde finansal tabloların enflasyon doğrultusunda düzeltilmesini icap ettiriyor ki bu ekonomik hayatın da bir gereği çünkü işletmeler, firmalar gerçek değerlerinin ortaya çıkmasını isterler. Bu, hem paydaşlar açısından hem yatırımcılar açısından hem vergi sistemi açısından önemli, üçüncü kişiler açısından da gerçeğin ortaya çıkması için önemli.

Bir diğer 2'nci maddemiz ise... Aslında bu da bir mütemmim cüz çünkü yeni bir ekonomik politika izleniyor. Parantez içinde şunu söyleyeyim, bazı arkadaşlar dediler ki: "Bu, etkisiz." Akşamdan sabaha bunu nasıl anladınız, ben de merak ediyorum çünkü bu yeni politikanın ilk açıklandığı gün 20 Aralık, bugün de 17 Ocak; aradan bir ay bile geçmedi. Kaldı ki ekonomik programlar... Hâlbuki bu, bir sistem değişikliği, program bile değil, programdan da öte; dolayısıyla buna karar verilebilmesi için asgari altı ayın, hatta benim kanaatim, bir yılın geçmesi lazım üzerinden ki sonuçlarını görebilelim; sonuçlar başarılı mı, başarısız mı diye objektif bir karar verebilelim. Nitekim, 20 Aralıktan sonra -tabii ki Hükûmet bu programı açıkladı- Hükûmetin açıkladığı bu yeni sistemin yasal ayaklarının da düzenlemesi gerekiyordu. Nitekim, 301 sayılı Kanun Teklifi'miz ve bugünkü teklif işte bu yasal düzenlemelerin birer tezahürüdür. Neticede, başarılı olup olmadığını göreceğiz ama bugün geline nokta, en azından kur alanındaki gelişmelerden görüyoruz ki kurun ateşi düşmüştür ve 2'nci madde de Türk lirasının yine değerli hâle getirilmesi için bu programın bileşenlerinden bir tanesidir. Belki önümüzdeki günlerde yine farklı tedbirler, farklı düzenlemeler getirilecektir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Aspirin vermeye devam edin, sonra bir patlayacak, göreceksiniz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Doktor, bu aspirin değil, bu belki...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Antibiyotik, aspirinle olmaz bu iş.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Antibiyotik de olabilir ama yeni bir program, sonucu görelim derim ben.

Arkadaşlar, bir diğer konu, tabii, şu 128 milyar dolar konusu çok speküle ediliyor. Yani ben rica ediyorum, bu konuyu konuşacak olan arkadaşlar ekonomi konuşsun. Bir para, Merkez Bankasındaki bir kuruş bile bir yerden bir yere giderken mutlaka kayıtlı gider.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kayıttadır zaten.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Merkez Bankasındaki dövizler, sadece Merkez Bankasının değil, Türkiye’deki bütün bankaların veya dövizle yatırım yapmış kurum ve kuruluşların karşılık olarak orada bulundurdıkları paralardır. Zamanı geldiğinde de Merkez Bankası bu paraları sahiplerine istediklerinde verir. Sistem böyle çalışır. Nitekim, o dönemde, bu 128 milyar doların speküle edildiği dönemde Merkez Bankası yetkilileri bununla ilgili açıklamalar yapmıştır, Hükümet yetkilileri de yaptı. Benim hatırladığım kadarıyla şu dört ana başlıkta bu paraların değerlendirildiği ifade edildi.

Biri, cari açığın finansmanında. O dönemlerde biliyorsunuz pandemi dolayısıyla Türkiye ciddi cari açık verdi ki yaklaşık 30-35 milyar doların bu cari açığın finansmanında kullanıldığını...

Yine, bir o kadarının Türkiye’den çıkan yabancı sermayenin finansmanında kullanıldığını... Çünkü yabancılar gelirken döviz getiriyorlar, çıkarken de dövizlerini talep edip gidiyorlar. Siz ülke olarak “Bunları ben vermem.” diyemezsiniz. Bu, uluslararası krize neden olur. Zaten bizim finansman sistemimizde para giriş çıkışı serbesttir. Böyle bir şey söz konusu değil.

Yine, o dönemde özellikle reel sektör, borçlarının finansmanında ciddi para, döviz ihtiyacını karşılamak için bankalardan -özel bankalardan veya kamu bankalarından, çalıştıkları bankalardan- Türk lirası karşılığında döviz talep etmiştir ve bankalar da bu dövizli Merkez Bankalarında tuttıkları karşılıklardan veya Merkez Bankalarına Türk lirası vererek... 50 milyar dolar civarında da böyle bir paranın reel sektöre aktarıldığını yine hatırlayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, bu ne hesap Cemal, bunu kimse yapamadı, bu hesabı yapsaydınız şimdiye kadar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yine, bir o kadar da -ki 128 milyar doları da geçiyor bu vatandaşlarımızın döviz tasarrufu için talep ettikleri paralar var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tabii, Ayşe teyze aldı, ah Ayşe teyze ah(!)

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Yani bu “128 milyar dolar” ifadesi dillere pelesenk oldu, muhalefetteki arkadaşlarımız bunu slogan gibi kullanıyorlar ama biraz da elimizi vicdanımıza koyalım yani bu paranın bir yere gittiği yok. Bu para Merkez Bankasından çıktıysa karşılığında Türk lirası verilmiştir ve bu paralar da özellikle döviz mevduat hesaplarının, döviz tevdiat hesaplarının bankalarda yükselmesi dolayısıyla Merkez Bankasından ticari bankalara geçmiştir ve kimseye de karşılıksız bir şey verildiği yoktur, kimseye bir menfaat sağlandığı yoktur. Bugün bile...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cemal Bey, kimse “Karşılıksız verildi.” Demiyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Öyle diyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kur farkı almadan, vergi almadan geri alıyorsunuz bu parayı. “Para uçtu.” mu dedik biz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani sanki birileri Merkez Bankasından bu paraları aldı, birilerine peşkeş çekti. Yok öyle bir şey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mugalata yapıyorsunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani burada kimseye özel bir menfaat sağlanmamıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, siz fikrinizi ifade ettiniz. Başka fikirleri dinleme tahammülünü de gösterin lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mugalata bu, tamamen mugalata.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kimseye özel bir menfaat sağlanmamıştır. Bunu kim iddia ediyorsa ispat etmek zorundadır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Doğrudur.

Bizim söylemediğimiz şeyleri bize yükleme.

Bu paraların hepsinin kaydı vardır.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Birisine özel bir menfaat sağlanmışsa ispat edilmek zorundadır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ederiz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ki böyle bir şey yoktur, ispat da edilememiştir. Bu, tamamen yalandır, iftiradır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nereden çıkarıyorsun?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Dolayısıyla, yani Merkez Bankasına birileri para getirirken ses yok ama birileri...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, o akşam kimlere sattınız, 21 Aralık akşamı kimlere sattınız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey...

Affedersiniz Cemal Bey, bir saniye...

Mehmet Bey, siz fikrinizi ifade ettiniz, gayet de vaktinizi kullanarak. Hiç kimse de size müdahale etmedi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Fikrim bitmedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Cemal Bey de Komisyonumuzun bir üyesi olarak, seçilmiş bir vekilimiz olarak kendi fikrini ifade ediyor. Niçin sabırla dinlemiyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biraz fazla antibiyotik almış.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Karşılıklı konuşuyoruz Başkanım, niye müdahale ediyorsun?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, ben belgeli konuşuyorum, bakın, belgeli konuşuyorum. Bu para birilerine verilmemiştir, sadece sistem içinde Merkez Bankasında tutulan paralar, özel bankaların veya kamu bankalarının talep etmesi karşılığında, Türk lirası karşılığında yer değiştirmiştir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cemal Bey, öyle değil, öyle değil. “Tezi gerçekleştireceğiz.” diye, “Faiz sebep, enflasyon sonuç.”u ispatlayacağız.” diye milletin 100 milyarını yok ettiniz ya!

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Cari açığın finansmanında kullanılmıştır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle değil. Bu yaşadığımız sıkıntının sebebi o.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yabancı yatırımcıların para transferinde kullanılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cemal Bey, siz tamamlayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Dolayısıyla, ben şu kadarını söyleyeyim: Burada kimseye özel bir menfaat sağlanmamıştır. Bunu kim iddia ediyorsa ispat etmelidir. İspat edilemeyen iddia boştur, yalandır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz yalan konuşmayız, yalan sizin işiniz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Dolayısıyla, “128 milyar dolar” ifadesi de spekülâtif, boş, içi boş bir ifadedir.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, geneli üzerinde buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi...

(Uğultular)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Garo Bey mi dağıttı bunları? Cemal Bey dağıtacak değil herhâlde.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, Bülent Bey’e söz verdim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Doping kontrolü istiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Nasıl?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Doping kontrolü yaptıralım Sayın Bekaroğlu’na. Tutamıyoruz kendisini.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben konuşursam uzman görüşü kabul edilir bilesin ha.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bari öne gelin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, Sayın Kuşoğlu’na söz verdim, tekrar süresini başlatıyorum. Lütfen müdahale etmeyin.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli arkadaşlar, şimdi, teklif sahibi de dâhil olmak üzere herkes bu kanun teklifindeki 2 maddenin geçen haftaki teklife ilave edilebileceğini, orada görüşülebileceğini söyledi. Doğrudur, ben de ifade ettim, öyle olması gerekirdi. Peki, neden olmadı yani neden geçen hafta bunu görüşmedik? Ki ben biriyle ilgili önerge vermiştim, reddedilmişti. Bunun sebebi, bu Komisyonun ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisine sahip olmamasıdır. Değerli arkadaşlar, bu gerçeği kabul etmemiz lazım. Yasama yetkisine sahip olmaması nedeniyle, bu, geçen hafta reddedildi, gündeme gelmedi, bu hafta gündeme geliyor. Öyle bir yasama usulümüz var ki daha önce parlamenter sistemde tasarı olarak yani hükûmetten gelmesi gereken konular bu dönem yok, biliyorsunuz, tümüyle kaldırıldı, sadece teklif olarak gelebiliyor. Teklif olarak geliyor ama aslında kanunlara ihtiyaç olduğunu tespit etmesi gereken yer yürütmedir, yürütme erkidir; uygulama sırasında, hangi kanunların gerektiği, mevzuatta hangi konularda boşluk olduğu uygulamacı tarafından tespit edilir. Dolayısıyla, geçmiş dönemde olduğu gibi, yüzde 90 oranında tasarı olarak gelen kanunların burada görüşülmesi gerekiyordu. Maalesef, bunu kaldırdık ve bugün böyle saçma bir usulle görüşmeler yapıyoruz, yasama yapmaya çalışıyoruz.

Burada yasanın sahibi olması gereken bakanlar da yok; yasayı savunması gereken, neden ihtiyaç olduğunu anlatması gereken, rakamlar vermesi gereken, ilgili kurumla ilgili olarak bilgi vermesi gereken bakanlar da yok. Siyasi erk sahibi kimse yok daha doğrusu; böyle bir sıkıntı söz konusu. Bizim burada bu mesaiyi yapmamızın sebebi budur, sistemin saçmalığıdır daha doğrusu. Eğer şu mümkün olsaydı: Bir bakan geçen hafta burada olabilseydi, tasarı olarak gelseydi, kendisine sorulduğunda,

örneğin, enflasyon muhasebesiyle ilgili olarak görüşünü belli ederdi, sorumluluğu alırdı, kabul ederdi veya etmezdi, bu hafta bu gündeme gelmezdi. Ancak öyle bir kişi olmadığı için, siyasal sorumluluğu alabilecek kimse olmadığı için gündeme gelmedi.

Şimdi, gördüğümüz kadarıyla kanun tekliflerinin arkasında da idare var, ama bakanlık mı var yoksa Cumhurbaşkanlığındaki politika kurulları mı var onu da tam olarak bilemiyoruz. Öyle olunca, yetki çatışması da söz konusu olunca kime sorulması gerektiğini de bilemiyor, burada doğru dürüst kanun yapamıyoruz. İşin doğrusu bu, birbirimizi kandırmayalım. Sonuçta bu çok büyük bir sıkıntıdır, bundan sonra da daha büyük bir sıkıntı olmaya devam edecektir böyle bir sistem.

Evet, bugünkü konularımıza gelecek olursam, ilk maddeyle ilgili olarak şunu söyleyeyim: Ben geçen hafta bu konuyla ilgili olarak önerge vermiştim, reddedilmişti. Enflasyon muhasebesinin TÜRMOB tarafından bildirildiğine göre ertelenmesi gerekiyor çünkü meslek mensupları buna hazır değil, mükellefler de tam olarak hazır değil ama benim teklifimde bu bir yıldır çünkü enflasyonun tespit edildiği, son üç yılın enflasyonunun tespit edildiği 2021 kazançları için uygulanmayacaktı bu. Uygulanmayacaksa bir yıl ötelenebilir, daha sonra uygulaması 2022'den başlatılabilirdi. Ancak şimdi gördüğüm kadarıyla, 2023'ün sonuna kadar yani hiç uygulanmaması için, enflasyonda bir düşme olması hâlinde hiç uygulanmaması ihtimaline yönelik bir kanun teklifi hazırlanmış. Bu farklı tabii ki yani 2021 kazançlarına uygulanmayacaktı normalde, 2022'den itibaren, şubat ayında verilecek beyannameler için, geçici vergi beyannamesi için hazırlanacaktı ama gördüğümüz kadarıyla "Hiç uygulanmasın." şeklinde bir düzenleme yapılmış durumda burada. Sayın Başkan, bu konuda meslek kuruluşlarının, Maliye Bakanlığının görüşleri nedir bilmiyorum, onları da almamız lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddeye geçince öncelikle onlardan görüş isteyeceğiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama tabii, normalde, öncelikle kurumsal olarak Maliye Bakanlığının bu konuda görüşünü özellikle almamız gerekirdi, TÜRMOB'un görüşünü almak gerekirdi, onlar üzerinden bizim de tartışmamız gerekirdi. Bunları maalesef hiç yapamıyoruz. Yani enflasyon muhasebesiyle ilgili olarak bizim görüşümüzden daha farklı bir teklif var şu anda burada.

Onun haricinde 2'nci maddeyle ilgili olarak geçen hafta yine kurumlar vergisi... Aşağıda, Genel Kurulda görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde gerçek kişiler için olan kur korumalı mevduat hesabı tüzel kişiler için de getiriliyor. Bunun biz birkaç yönden Anayasa'ya aykırı olduğunu söylemiştik. Anayasa'nın vergi kanunlarının geriye yürütülmemesi ilkesine aykırılığının olduğunu, Anayasa'nın hukuki öngörülebilirlik ilkesine aykırı olduğunu, eşitlik ilkesine aykırı olduğunu vurgulamıştık. Aynen tüzel kişiler için de bu geçerlidir.

Burada şöyle bir durum var, Sayın Aydemir, siz teklif sahibi olarak üzerinde düşünmüşsünüzdür: Kur korumalı mevduat hesabında sadece 31/12 itibarıyla döviz hesabı bulunan gerçek ve tüzel kişiler -buradaki kanunda- Türk lirası mevduat hesabına geçebiliyor ve bu, kurumlar vergisinden ve gelir vergisinden muaf tutuluyor. Burada, bir eşitsiz durum var.

Şimdi, nas konusunda Sayın Bekaroğlu'na "Öyle demeyin." falan dediniz ama Sayın Cumhurbaşkanı nas konusunu ortaya atan, bu konuyu istismar eden, dini istismar eden bir tutum sergileyen kişidir yürütme erkinin tek temsilcisi olarak. O sırada da sürekli olarak işte, "Türk lirasına dönün, dövizden vazgeçin." denildi iktidar tarafından. Peki, o tarihte, 31/12 itibarıyla Türk lirası hesabında olanların, mevduat hesabında olanların günahı ne? Şimdi, burada, diyelim ki fazla bir ödeme yapılacak, Türk lirası mevduatı olanlar için böyle bir şans yok, sadece o tarihte döviz mevduatı olanlar için getiriliyor yani bir eşitsizlik durumu var. Kurumlar vergisinden bunu muaf tutuyoruz, gelir vergisinden muaf tutuyoruz, sadece o tarihte döviz hesabı olanlar için yapıyoruz bunu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kambiyo kârı açısından muafiyet ve istisna getiriyoruz. Dövizde kambiyo kârı, TL’de bir şey yok ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama o tarihte Türk lirası olanlar kurumlar vergisine dâhil etmiş oluyor o kazançlarını.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onların dövizden elde ettiği bir kâr yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dövizden elde etmiş olduğu bir kâr yok ama faizden elde etmiş olduğu bir kâr var, TL mevduatı dolayısıyla elde ettiği...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Faize istisna getirmiyoruz, sadece kambiyo kârına.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, sonunda size söz vereceğim, notlarınızı alırsanız...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Doğru tespitlerden çok faydalaniyoruz Sayın Kuşoğlu’nun da acaba yanlış mı anlıyorum diye anlamaya çalışıyorum Sayın Başkanım, doğru cevap vereyim diye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani bir kurumlar vergisi istisnası getiriliyor. Burada, kurla ilgili getirilen istisna dolayısıyla Türk lirası mevduat hesabı olsa da oradan elde edeceği kâr kadar da kurumlar vergisi istisnası getiriliyor; tümüyle geliyor çünkü hiçbir şekilde “Türk lirası faizi olsaydı, oraya kadar...” diye bir sınırlama yok, alt sınır da yok. Dolayısıyla bir haksızlık söz konusu, eşitsizlik söz konusu çok net olarak. Şurada şöyle diyor: “Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paraları 4’üncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilmesi tarihine kadar kurumlar vergisinden istisnadır.” Yani bir alt sınır söz konusu olsaydı, Türk lirası mevduatı olanların -onlar kurumlar vergisine tabi- “onların tabi olduğu kadar kısmı kadar” denilseydi tamam ama burada bir eşitsizlik söz konusu olmuş olacak.

Evet, onun haricinde, bugün -açıklandığı kadarıyla- 2021 yılıyla ilgili bütçe gerçekleştirmeleri açıklandı. Maliye Bakanlığı temsilcileri var burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsanız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Maliye Bakan Yardımcısı en azından açıklama yapabilirse konuyla ilgili, memnun oluruz. Çünkü gördüğümüz kadarıyla yıl başında belirlenen bütçe ödeneklerinin yani Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından belirlenen bütçe ödeneklerinin çok çok üstünde aşım var. Ek bütçe de yapılmadığı hâlde -ki yapılması gerekiyordu, ek bütçe yapılmadı- müthiş aşım var; harcamalar, gelirler bunların çok çok üzerinde ama bütçe açığı bunun altında kalmış. Gördüğümüz kadarıyla vergi gelirlerinde de özellikle KDV’de, harcama vergilerinde büyük bir artış var.

Sayın Aydemir, 2021 bütçesinde harcama vergilerindeki artış, -anormal artış- bütçe açığının tahminden biraz daha aşağı olması, harcamaların, gelirlerin çok yüksek olması adaletsizliği gösteriyor, sadece adaletsizliği. Demek ki biz, sadece fakirleri, yoksulları vergilendiriyoruz, bu, bunu gösteriyor; 2021’le ilgili bütçe gerçekleştirmeleri bunu gösteriyor. Şimdi, burada yaptığımız işlemlerle bunu daha artıracamız maalesef. Yani bu, Türkiye’nin daha fazla yoksullaşmasına -özellikle son asgari ücret nedeniyle daha da olacak- orta gelir kitlesinin azalmasına, hemen hemen büyük kitlenin alt gelir grubu olarak, asgari ücretli olarak hesaplanmasına sebep olacak. Orta gelir grubu düşeceği, zayıflayacağı için Türkiye ekonomisi de çok çok zayıflayacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu yapılanlar sonuç olarak buna hizmet etmektedir. Bunun ekonomik etkileri çok olumsuz olacaktır, olmaktadır da. Bu yaptığımız işlerin onun için sonuçlarını çok iyi irdelememiz gerekiyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Erol Katırcıoğlu, buyurun, geneli üzerinde...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bazı bakımlardan anlaşıyoruz, anlaşımadığımız konularla ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum. Bir kere, tarihte hiçbir zaman bir sıfır noktası olmadı. Yani herkesin eşit olarak yola çıktığı bir nokta olmadı. Tersten söylersem, her zaman bir eşitsizlik oldu bütün toplumlarda ve o sebeple de bütün toplumlarda daha başlangıçtan beri hep adalet arayışı oldu. Dolayısıyla ve bugün itibarıyla da baktığımızda, Türkiye eşit bireylerden oluşan bir toplum değil yani yasal olarak eşit olmuş olabiliriz hukuk çerçevesinde fakat fiili olarak baktığımızda müthiş bir eşitsizliğin olduğu bir ülkede yaşıyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben baktım, 1'inci madde, mesela, enflasyonla bağlantılı bir düzenleme bir bakıma. Diyoruz ki geçmiş yıllar ilgili olarak vergiden muaf olsun bu şirketler. Peki, şunu niye dikkate almıyorsunuz arkadaşlar: Benim kabaca bildiğim kadarıyla bu yıl şirketler dünyası çok para kazandı, çok kâr elde ettiler. Ben birkaç tanesini sayayım, yüzde olarak söylüyorum: Mesela Erdemir yüzde 627 kâr etti, İsdemir yüzde 472 kâr etti. TELEKOM yüzde 126 kârlarını arttırdı. Koç Grubu yüzde 95 kârlarını arttırdı. ENKA yüzde 172, Garanti 73, Şişecam 93, Sabancı yüzde 72 gibi gidiyor. Yani sizin kurumlar vergisinden vazgeçmek istediğiniz şirketler hiçbir şeyden rahatsız değil ki yani zaten çok kâr etmişler ama sizin mantığınızda –kusura bakmayın ama- şöyle bir şey var: Sanıyorsunuz ki ekonomik kriz iş dünyasının yeteri kadar yatırım ve üretim yapmamasından kaynaklanıyor gibi geliyor ve o sebeple de elinizdeki bütün imkânlarla, vergi, kredi, faiz, neyse iş dünyasını destekleyerek bu işten kurtulacağınızı düşünüyorsunuz. Tümüyle yanlış arkadaşlar, hatta bunun tam tersinin doğru olduğunu söyleyeceğim size. İş dünyasını ne kadar sıkıştırırsanız o kadar daha doğru davranmaya itersiniz. Bunun örneklerini sizler yaşadınız bence yani hatırlayın “aktif rasyosu” diye bir şey çıkardık biz geçen sene. Geçen sene miydi? 2019'da galiba. Niçin çıkarmıştık aktif rasyosunu? Aktif rasyosunu şunun için çıkardık: Merkez Bankası likiditeyi artırdı, şirketler bu likiditeyi üretime yöneltmediler, üretime kredi olarak vermediler. Ne yaptılar? Borsaya yatırdılar. Bakın, o sene –benim hatırladığım kadarıyla- bankaların kârı reel olarak yüzde 22'ydi, borsadaki şirketlerin getirisi ise yüzde 29'du ki bu iki rakam da dünyada çok az ülkede elde edilmiş getirilerdi. O sebeple, baktınız ki iş dünyası -pardon- daha özel olarak bankalar istediğiniz gibi davranmıyor yani sizin likidite artırmanızın sebebi bankalar üretime kredi verip de üretimde genişleme, istihdamda artış olsun vesaire gibi düşüncelerinize uygun davranmadılar, davranmazlar çünkü iş dünyasını tümüyle kontrol edemezsiniz. İş dünyası dediğiniz dünya çok farklı güçleri olan aktörlerden oluşuyor. Bazılarının gücü sizden de fazla, iktidardan da fazla. Kusura bakmayın ama bunu hatırlatıyorlar insana günü geldiğinde.

Dolayısıyla da ben bu maddeyi anlamsız ve Türkiye'de var olan eşitsizliği daha da artıracak olan bir adım olarak değerlendiriyorum. Dolayısıyla da ben biliyorum ki hasbelkader bu kanun da geçecek, aşağıda da yine Genel Kurulda da geçecek ama değerli arkadaşlar, hani, bana söylüyorlar “Kayıtlar var, kayıtlara geçiyor, konuşmanızın bir anlamı yokmuş gibi gelmesin.” diyorlar ama beni de çok ilgilendirmiyor o kayıtlar biliyor musunuz, beni ilgilendiren şey, şu anda yaşanan eşitsizliklerin düzeltilmesi ve biz burada eğer bir şey yapıyorsak, yapacaksak bu yönde kararlar alınmasını sağlamamız lazım.

Gelelim diğer konuya, 2'nci maddeyi yine ileride konuşuruz ama... Değerli arkadaşlar, bakın, sizin geldiğiniz noktayı çok iyi anlıyorum, bunu yazıyorum da konuşmalarında da söylemeye çalışıyorum. Siz öyle bir noktaya geldiniz ki birileri size de şöyle bir teklifte bulundu: “Ya, kardeşim, faizleri artırmak klasik ortodoks politikalar zaten.” Fakat Hükûmet şunu gördü: Faizleri artırarak bir şey yapması mümkün değil, faizleri artırdığında Türkiye daha büyük bir resesyona girecek; bir. İkincisi; faizleri artırdığında tüketiciler tasarruflarını bankalara yönlendirmeyecek değerli arkadaşlar, böyle bir şey yok. Faizleri artırdığınızda fark etmiyor, insanlar yine dolara gidiyorlar. Kaldı ki faizleri artırdığınızda arbitraj geliri elde ettiriyorsunuz. Yabancı sermayenin gelmesi için yapıyorduk bunu daha önce ama yabancı sermaye uzun bir zamandan beri zaten gelmiyor, var olanı da aldı götürdü zaten. Dolayısıyla da Hükûmet baktı, faizleri artırarak bize önerilen politika bu ama bu saçma bir politika, buradan bir yere gidilemez diye düşündü ve dolayısıyla da başka bir yola dönmeyi daha anlamlı buldu. Neydi o? Tabii, Salih Cora da dinlese iyi olur ama hani, belki, yararlanır. Neyse, takılıyorum.

Efendim, şimdi, şunu düşünüyorsunuz, diyorsunuz ki: “Türk lirası değer kaybetsin.” Tamam. “Dolar değer kazansın.” Tamam. Bu ne işe yarar? Bu çok açık yani yapacağı şey, ihracatı artıracak ithalatı azaltacak olan ve dolayısıyla cari açığa bir olumluluk yaşatacak olan bir mesele. Fakat değerli arkadaşlar, bunun da çözüm olmadığını esasında siz biliyorsunuz, Hükûmet biliyor çünkü Türkiye’nin... “Stop-and-go” diyor yabancılar Türkiye’nin ekonomik yürüyüşüne yani duruyor, gidiyor; duruyor, gidiyor. Niçin? İşte, bundan dolayı. Çünkü Türkiye ekonomisinin en önemli sıkıntısı, en önemli sorunu ithalata bağımlı olması gerçeğidir. İthalata bağımlı olmak hem fiyatları şişiriyor, enflasyon yaratıyor hem de dolar kurunu yükseltiyor. Dolayısıyla da dediniz ki ya da bu işi öneren arkadaşlar dediler ki: “Biz, dolar kurunun yükselmesine razı olalım ama ihracatımızı patlatalım.” Ama bu arada, buradan yani bu gidişten çıkmamızı sağlayacak bazı durumlar olabilir diye düşündünüz -riskli bir durum esasında- o da şuydu benim anladığım kadarıyla: Efendim, ithalat pahalılaştığı zaman, ithalata ilişkin ya da ithalat yapılan ürünlerin yerli üretimi çok kârlı demektir ve siz şunu gördünüz -ki bu, Lütfi Elvan’ın konuşmasında vardı- dediniz ki: “Ara ve yatırım malı iştahı çok kabarmış durumda Türkiye’de.” Evet, doğrudur çünkü bu “5’li çete” denilen... Bence ifadesi kötü belki ama şöyle ifade etmek lazım: Adalet ve Kalkınma Partisinin yaslandığı artık, KOBİ’ler değil, bu anlamıyla büyük bir sermayeye yaslanıyor ve bu büyük sermayenin gücüne dayanarak ithalatta bir ikame imkânı yaratabiliriz diye düşündünüz ve bunun altı ay, bir sene içinde yapılabileceğini görüyorsunuz ve buradan giderek, gerçekten Türkiye ekonomisinin ithalata bağımlı olma özelliğini atlayabileceğinizi düşünüyorsunuz. Bu, esasında, bizim de destekleyebileceğimiz bir şey çünkü Halkların Demokratik Partisi olarak, ithalata bağımlı olma gerçeği bizi de rahatsız ediyor Türk ekonomisiyle bağlantılı olarak. Ama mesele şudur: Bu gerçekten yapabileceğiniz bir şey midir? Kanaatimce yapamayacağınız bir şeydir. Fikir güzeldir ama bu fikri gerçekleştirmek için var olan koşullar, gerek dünya konjonktürü gerekse Türkiye’nin kendi yaşadıkları bunu gerçekleştirmenizi mümkün kılmayacaktır. Nereden anlıyorum? Dün Sayın Nebati açıkladı, kaç milyar gitmiş bu son uyguladığınız kur korumalı TL mevduatı hesabına? 131 milyar Türk lirası gitmiş.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 137.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Fakat, öte yandan, döviz tevdiat hesaplarında 1 milyar dolarlık bir artış var. Yani insanlar dolarlarını bozup da Türk lirasına geçmiyorlar; Türk lirasındakiler, benim anladığım kadarıyla, kur korumalı TL hesabına yönelerek dolar talebinden vazgeçmiş oluyorlar. Evet, doğru. Ama siz bu dolar talebinden vazgeçmeniz karşılığında da bir faiz ödüyorsunuz çünkü değerli arkadaşlar, faiz, likiditeden vazgeçmenin maliyetidir yani var olan paranızdan vazgeçmenin maliyetidir faiz. Dolayısıyla, siz “Kurlar ile yüzde 14 olan politika faizi arasında fark olursa şu şu tarihler arasında, bu farkın karşılığını ben size ödeyeceğim.” diyorsunuz. İşte, o “Ben size ek olarak ödeyeceğim.” dediğiniz şey esasında doların faizidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlarsanız...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika, evet, bitireceğim Sayın Başkan.

Dolayısıyla da burada sizin perspektifinizi anladığımı düşünüyorum fakat farklı şeyleri dikkate almadan o kadar fazla bunlara karar verdiniz ki bunu biraz el yordamıyla yaptınız. Şimdi, bugün getirdiğiniz şirketler meselesi de aynı şekilde, siz “Yüzde 1,5 komisyon keserim.” diyorsunuz tıpkı aktif rasyosu gibi ama değerli arkadaşlar, emin olun şirketler dünyası sizin istediğiniz gibi davranmayacak. Dolayısıyla da şimdi niye dolar mevduat hesaplarında 1 milyar dolar artış oldu, niçin oldu? Demek ki Hükümetin aldığı bu kararlar her ne kadar bir güven yaratmış gibi görünse de dolar hala 13-14 lira vesaire... Dolayısıyla da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddeye gelince tekrar değerlendirme yapabilirsiniz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam, tekrar konuşurum.

Peki, tamam, ben de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Naci Cinisli, buyurun lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcım, değerli bürokrat arkadaşlarımız, değerli basın mensupları, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcileri; sizleri tekrar saygıyla selamlarım.

Evet, maalesef, cumhuriyet tarihimizin en derin ekonomik krizinin yaşandığı günlerde, burada, tekrar ekonomimizle ilgili bir kanun teklifini görüşüyoruz. Benim milletvekili olarak ilk dönemim ve Plan ve Bütçe Komisyonunun resmî üyesi olmadan önce de elimden geldiğince takip etmeye çalışıyordum ve gördüğüm kadarıyla, maalesef, bu torba kanun garabetinin içinde farklı farklı maddeler gelse de özellikle ekonomik teklifler, maddeler hep günü kurtarmaya yönelik teklifler olarak önümüze geliyor ve neye rağmen? Ekstra maliyetlere katlanmaya rağmen, günü kurtarmak için. Bu, durumu kötüye giden bir şirketin başına çok sık gelir -Allah korusun- batık tüccarın başına çok sık gelir, onlar günü kurtarmak için bazı ekstra maliyetlere -ki bu ekstra maliyetler başına çok büyük işler açar- katlanır. Bugün de yine böylesine 2 tane maddeyi görüşüyoruz. Ondan önceki torba kanun teklifinde de buna benzer çok sakıncalı 2 madde görüştük. Birisi Merkez Bankasıyla ilgili, birisi de yine bu Amerikan doları garantili, ucu açık faizli Türk lirası hesaplarıyla ilgili ve her şeyden önce, bundan ötürü, ben, bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşı olarak çok büyük rahatsızlık duyuyorum.

Bir diğer büyük rahatsızlık duyduğum konu da Meclisimizin kanun yapma usulü ve uygulamadaki büyük sakatlık ve büyük sorundur, bu da şu: Meclisimizdeki kanunların, ben, bu yeni sistemde, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin öngörüldüğü gibi milletvekilleri tarafından hazırlandığına kesinlikle inanmıyorum, parti olarak da inanmıyoruz, maalesef, saraydaki bilmediğimiz bir odada, bilmediğimiz kişilerin elinden çıkmış ve neye dayanarak olduğunu da bilmediğimiz... Gerekçeler çünkü son derece muğlak. Buradaki gerekçeleri okurken Sayın Bakanlara verdiğimiz soru önergelerine aldığımız cevapları okur gibi oluyorum bazen, son derece muğlak ifadelerle gerekçeler yazılıyor. Bu tip kanunlar geliyor ve burada, çok değerli milletvekilleri bu kanunların altına imza atıyorlar.

Yine bir tespiti belirtmek isterim, AK PARTİ’li değerli milletvekili arkadaşlarımız lütfen beni mazur görsünler ama Cemal Öztürk Bey adına ben üzuldüm. Cemal Öztürk Bey, 18 maddelik bu torba kanun teklifinin ilk imzacısı, Meclise girdiğinden beri takip ettiğim, saygı duyduğum son derece değerli

bir milletvekili fakat bu torba kanun teklifinin geneli üzerinde AK PARTİ konuşma yapmadı, yirmi dakikalık konuşma yapma imkânlarını kullanmadılar. Birinci bölümün başlangıcındaki on dakikalık konuşmayı Sayın Öztürk yaptılar. İkinci bölüme geçtiğimizde, ikinci bölümün başında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel Kurulu kastediyorsunuz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Evet efendim, Genel Kurulu kastediyorum. Genel Kurulda ikinci bölümün başında on dakikalık konuşma hakkını AK PARTİ yine kullanmadı.

Bundan ben şunu anlıyorum, biz parti olarak da bunu anladık ki: AK PARTİ'nin de AK PARTİ Meclis Grubunun da içine bu kanun teklifi sinmemiş ve Sayın Öztürk, maalesef, kurban olmuş. Bana kalırsa bu kanun teklifini savunmak sadece Sayın Cemal Öztürk Beyefendi'ye ait olmamalıydı, bunu ben Meclis Genel Kurulunda da bu açıklıkla belirttim. Bu ibretlik bir hadisedir. Sayın, değerli milletvekillerinin bu kanun tekliflerine, bu sakıncalı, yarın öbür gün ülkenin başına büyük dert açacak kanun tekliflerine imza atarken çok iyi düşünceleri lazım çünkü imza sahibi sorumludur; hesap yarın öbür gün onlardan sorulur. Kendilerinin birinci derecede bir dahli olmadığını tahmin ettiğim ve bildiğim bu tip kanunlara, kanun tekliflerine imza atmamalarını veya partilerinin de buna sahip çıkmalarını istemelerini ben talep ederim.

Diğer sakıncalı husus ise şudur: Biz, daha bu kanun teklifini konuşurken -hatta 12'nci madde henüz konuşulmadı bile- bu kanunun tatbik edildiğini öğreniyoruz, hem de kimler tarafından? Sayın Bakan seviyesinden, Bakan Yardımcıları seviyesinden bu kanunun tatbik edildiğini rakamlar verilerek öğreniyoruz.

Sayın Başkanım, zatıalınız de önemli bir Komisyonun, Meclisimizin en önemli Komisyonunun Başkanısınız; siz, biz, bütün milletvekilleri, bütün partilerin milletvekilleri bu probleme tavır almalıyız. Bu yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı bir hakaret ve bir meydan okumadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararı olmadan herhangi bir uygulama yapılamaz ya da hiçbir şey kanunsuz uygulanamaz. Mecliste kullandığım ifadeyi müsaadenizle burada da söylemek isterim, belki ileri giderek söylüyorum ama bu bir korsan uygulamadır; bu korsan uygulama devletimize de yakışmaz. Allah korusun, yarın öbür gün bunun sıkıntılarını daha farklı uygulamalarla çekmeyelim.

2 tane maddemiz var, bu maddelerin detayları hakkında maddelerle ilgili konuşmalar yapılırken yine söz alıp konuşacağım fakat tekrar belirtmek isterim ki her 2 maddenin de uygulanış şekline ve farklı farklı nedenlerle gene ilk maddeye de karşıyız. Her 2 maddenin Anayasa'ya da aykırı olduğunu belirtir, sizleri saygıyla selamlarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cemal Bey, galiba bir cevap vereceksiniz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin (2/4092) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, Sayın Cinisli kanun teklifi görüşülürken Genel Kurulda da aynı şekilde ifadeleri kullandı, bugün de kullanınca ben de bir cevap verme ihtiyacı hissettim.

Sayın Cinisli, yeni sistemi anlamamışa benziyorsunuz. Yeni hükümet sistemi kanun teklifini verme yetkisini milletvekillerine veriyor. Elbette hükümetler meclislere, kendi gruplarına kanun çıkarmak üzere başvururlar. AK PARTİ'nin Hükümeti AK PARTİ Grubuna, Hükümet, herhangi bir konuda ihtiyaç duyuyorsa “Böyle bir kanuni düzenlemeye ihtiyaç duyuyoruz.” diye gruba gelir; grupta

da bu konunun uzmanı bir milletvekili arkadaşla kanun teklifini hazırlaması ve Meclis Başkanlığına sunmasıyla ilgili bir çalışma yapılır, mutfak çalışması. Nitekim, bizim 301 sayılı Kanun Teklifi de öyle olmuştur; ağırlıklı olarak ekonomik konular, yeni sistemin gereği olarak Hükümetin ihtiyaç duyduğu kanuni düzenlemeleri yapmak üzere ben de çok sayıda bürokrat arkadaşla -övünmek için söylemiyorum- hakikaten ciddi bir çalışma yaptık. Neticede kanun teklifimizi Meclis Başkanlığımıza sunduk, Meclis Başkanlığımız da Plan ve Bütçe Komisyonumuza gönderdi. Plan ve Bütçe Komisyonuna geldikten sonra, elbette ki birinci imza sahibi olarak ben, gerekçeleri elverdiğince anlatmaya çalıştım, kendi uzmanlık alanım olmayan konularda da yetkili bürokrat, uzman, Bakan Yardımcısı, Merkez Bankası Başkan Yardımcısı, Gelir İdaresi Başkanlığında Genel Müdür Yardımcısı, Başkan Yardımcısı arkadaşlarımızdan bilgilendirme istedik; bunlar kayıtlarda vardır. Dolayısıyla, milletvekili olarak kanun teklifinin altında benim imzam olmasa bir başka arkadaşın imzası olacaktı; sistem bunu gerektiriyor. Kanun teklifini vermek bir suç değildir; bir mecburiyettir, bir görevdir. Kabul edip etmemek başta Komisyonumuzun, sonra da Genel Kurulumuzun görevidir; Genel Kurul teklifi kabul etmeyebilir, reddedebilir, Komisyonumuz da reddedebilir.

Dolayısıyla, ben, sizin bu yaklaşımınızı yadırgadığımı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben görevimi yaptım. Yeni sistem gereği Hükümetin izlediği ekonomi politikalarının da ihtiyaç duyduğu kanunlar bunlar. Neticede, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi de yasamadır, bu bir yasama faaliyetidir. O bakımdan, ikinci defa bunu gündeme getirmiş olmanız beni üzmüştür. Ben tekrar düşüncelerinizi gözden geçirmenizi talep ediyorum sizden...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – ...ve önümüzdeki yıllarda da değişik zamanlarda da yine milletvekillerimiz aynı usulle kanun tekliflerini gündeme getireceklerdir diye ifade ediyorum sözlerimi ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Emine Emecan geneli üzerinde...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama devam ettiremeyiz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Hayır, hayır, üzüntüsünü gidermek, daha doğrusu zatinalinizin Komisyon üyesi arkadaşınız olarak da sizi mağduriyetten kurtarma amacıyla da bunu söyledim. Hakikaten...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Mağduriyet değildir, bu bir görevdir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Emine Emecan, buyurun, geneli üzerinde.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 45 Milletvekilinin, Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4092) (Devam)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, Sayın Uğur Aydemir ve 42 milletvekili arkadaşımızın imzasıyla gelmiş olan 4 maddelik bir kanun teklifini görüşüyoruz.

Aslında, şu anda Genel Kurulda görüşülen bir teklif varken bu 4 maddelik kanun teklifinin getirilmiş olması ve şu anda görüşüyor olmamız, uygulamaların ne kadar plansız ve koordinesiz yapıldığının da en iyi göstergelerinden birisi. Sayın Aydemir, emeğinize teşekkür ediyoruz. Yani 2 madde için 42 milletvekilimizin de imzası var teklifte, bayağı bir güçlü imzayla gelmiş ama baktığımızda, özellikle 1'inci madde üzerinden değerlendirdiğimizde, zaten diğer kanun teklifi Komisyonumuzda görüşülürken bu uygulamayla ilgili hem bizim önergemiz vardı ve konuşuldu, görüşüldü; tekrar bu şekilde bir ayrı kanun, torba kanun teklifi şeklinde getirilmesini, ben de diğer konuşmacı Komisyon üyelerimiz gibi açıkçası eleştiriyorum ve bunun hakikaten bir hesapsızlık olduğunu tekrar vurgulamak istiyorum.

Şimdi, 1'inci maddenin üzerinde çok durmayacağım ama en son enflasyon muhasebesi 2004 yılında yapılmış, evet ve şu anda da şartlar oluştuğu için tekrar yapılması gündeme gelince bir erteleme getiriliyor. Aslında, bu ertelemenin de yapılan tartışmalar, daha önceki görüşmede, Komisyondaki görüşmede de tarafların konuşmalarına baktığımız zaman, gerek mali müşavirler açısından olsun gerekse bu ertelemeyi isteyen firmalar, ki ertelemenin yapılmasını istemeyen taraflar da var anladığım kadarıyla yani orada da bir çelişik durum var, bu ertelemeyi desteklemeyen taraflar da var. Bugün... Benim yorumum bu maddeyle ilgili, aslında bilinmeyene karşı bir endişe olduğunu görüyorum ben. Yani eğer enflasyon muhasebesi uygulanırsa neyle karşılaşacak şirketler? Tam olarak buna hâkim değil ve karşılaşacakları şeyin olumlu mu olumsuz mu olacağıyla ilgili de farklı görüşler var. O nedenle, kanun maddesi görüşülürken tarafların mutlaka dinlenmesi ve Bakanlıktan da bir bilgi alınması gerekiyor.

Sayın Kuşoğlu'nun vermiş olduğu, Komisyonda verilmiş olan önergeden de biraz, evet, farklı bir uygulama getirilmiş, onunla ilgili de değerlendirmeyi madde üzerinde görüşürken yaparız.

Asıl, 2'nci madde, hakikaten içinde bulunduğumuz duruma baktığımızda, ülkemizi, bizi, vatandaşlarımızı ne kadar üzen işler yapıldığını tekrar bize gösteriyor. Daha görüşmesi bitmeyen kanun teklifimizde, işte, özellikle gerçek kişilere uygulanan kur korumalı Türk lirası vadeli mevduat hesabının tüzel kişilere, kurumlara, şirketlere uygulanmasıyla ilgili bir düzenleme getiriliyor. Bir önceki yani gerçek kişiler üzerinden yapılan çalışmalara baktığımız zaman, getirilen uygulamanın... Sayın Vekilimiz, Sayın Cemal Öztürk "Daha çok erken, niye bu kadar erken yorum yapıyorsunuz? Yani uygulama daha yeni başladı." dedi ama sonuç olarak eğer ekonomik veriler haftalık olarak açıklanıyorsa haftalık veriler üzerinden de değerlendirme yapmak açıkçası hepimizin hakkıdır diye düşünüyorum.

Verilere baktığımız zaman da şu ana kadar getirilen düzenlemenin çok da faydalı, verimli olmadığı ortaya çıkıyor. Yani hâlâ bir kere, mesela, Merkez Bankasının haftalık para ve banka istatistiklerine baktığımız zaman 17-31 Aralık gerçek kişi döviz tevdiat hesaplarında, o tarihler arasında 504 milyon dolarlık bir artış olduğunu görüyoruz. Yani dolara talebin artmaya devam ettiğini görüyoruz. Yine, biraz daha ileriye gidelim, 7 Ocak haftasına geldiğimizde ise döviz tevdiat hesaplarında 1,6 milyar liralık bir düşme olduğunu ama 145,5 milyar dolara düştüğünü yani bu kadar büyük bir hacmin içinde 1,6 milyarlık bir düşüşün çok da anlam ifade ettiğini söyleyemeyiz.

Şimdi, aslında, getirdiğiniz hem bir önceki uygulama, gerçek kişilere Türk lirası üzerinden Kur Korumalı Vadeli Mevduat Hesabı uygulaması hem de şimdi bu getirdiğiniz ikinci maddeyle, mesela, gerekçesine baktığımız zaman, neydi gerekçesi? "Bankacılık sistemindeki toplam mevduat ve katılım fonu büyüklüğü içerisinde, Türk lirasının payının artırılarak finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla..." diyorsunuz. Ben de şimdi size sormak istiyorum: Bu finansal istikrarı acaba kim bozdu, neden bozuldu? Şimdi istikrarı sağlamak amacıyla neden böyle bir arayış içerisindesiniz? Getirdiğiniz 2 uygulama da yine birilerinin yani parası olanların işine yarayacak bir uygulama. Gerçek kişiler için de bu böyleydi, geçerliydi, bu tüzel kişiler için de getirdiğiniz uygulama aynı şey. Yani dövizî olanın,

parası olanın ödüllendirildiği bir düzenleme getiriyorsunuz, ikinci kez getiriyorsunuz bunu. Neden? Yeterli miktarda döviz hesaplarından bir dönüş sağlayamadınız şimdi daha fazla sağlayabilmek için bunu yapıyorsunuz. İkincisi de -Sayın Bekaroğlu'nun da vurguladığı gibi- kimler dönüş yapacak? Yüksek kurdan dövizini satın düşük kurdan tekrar döviz alanlar için aslında çok kazançlı bir uygulama getiriyorsunuz, görünen o.

Şimdi, bir taraftan, bu kur farkı gelirinden vazgeçiliyor yani vergi alınmayacak. Burada zarar gören bir kesim de Hazine. Yani bu getirilecek olan, getirilen uygulamanın Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesine nasıl bir etkisi olacak?

Sayın Kuşoğlu da biraz önce vergi harcamalarıyla ilgili rakamların ne kadar yükseldiğinden, yüksek olduğundan bahsetti. Vergi harcamalarının yükselmesi demek, verginin, dolaylı vergiler üzerinden vatandaşa, halka, bu millete, fakirin fukaranın sırtına daha fazla binmesi demek. Sizin kurmuş olduğunuz ekonomik modelin aslında ne kadar yanlış olduğunu ve işlemediğini de bu yürüyen sistem gösteriyor. Yani getirilen şu maddeler, ne kadar yanlış bir model üzerinde olduğunuzu ve çıkmaz sokaktan bir arayış içerisinde olduğunuzu bize gösteriyor. Neden yanlış model? Yıllardır söylüyoruz, milletvekili olduğumdan beri ben de söylüyorum, ifade ediyorum, modelinizi değiştirmeniz gerekiyor. On sekiz yıldır üretime dayalı değil, tüketime dayalı bir ekonomi modeli tercih ettiniz. Aslında, şu yaşadığımız bütün sıkıntıların en önemli sebeplerinde bir tanesi bu. Yani hâlâ... Evet, sanayi üretimi artınca seviniyoruz ama sanayi üretiminin rakamlarına baktığımız zaman, sanayi üretimi ile sanayi üretiminde kullanılan yarı mamul ürünlerinin ithalat oranlarının da aynı şekilde arttığını görüyoruz. Yani ham madde bağımlılığımız hâlâ yüzde 70'lerde, bir türlü bunu düşüremiyoruz. Sanayi üretimi arttıkça yarı mamul hammadde ithalatımız artıyor. İthalatı neyle yapıyoruz? Dolarla, euroyla yapıyoruz, dövizle yapıyoruz ve bu da tabii ki cari açığa sebep oluyor. Cari açıkla birlikte işte, enflasyon, dövizin artışı bir sürü sarmalın içine aslında bile bile giriyoruz. Ve hâlâ yine ısrar ettiğiniz bir şey -sürekli söylüyoruz, kaç yıldır bütçede Komisyon üyesi olarak ben de her seferinde ifade ediyorum- artık şu düşük teknoloji ürün üretiminden vazgeçin, vazgeçin değil azaltın, yüksek teknoloji ürün üretimini nasıl artırırız buna bakalım. Bırakın şu döviz üzerinden dövizleri bozdurup kur korumalı Türk lirası mevduat hesapları açtırmayı falan. Bizim ülkemizin kalkınması için yapmamız gereken yüksek teknoloji ürün üretmek, ham madde üretmek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelere geçince devam edersiniz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Son cümlem, bugün de o nedenle de hâlâ bunda ısrar ettiğiniz için de -şimdi sanayicinin işi- bu ne demek, bu neye sebep oluyor? Ucuz işçiliğe sebep oluyor. İhracatın ucuzlaması daha ucuz işçiliğe sebep oluyor. O zaman da sanayici işte “Aman vay efendim, Suriyeli işçi, Afganistanlı işçi olmazsa biz iş yapamayız, çalışacak adam bulamayız.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Biz bugün bunu tartışıyoruz, buna güzellemeler ve olumlamlar yapar hâle geliyoruz. O yüzden asıl tartışılması gereken şu andaki ekonomi modeli, üretim modelidir ve lütfen artık bu tür uygulamalardan da vazgeçin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Süleyman Girgin, geneli üzerine buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi arkadaşlar, alışık olmadığımız üzere, 4 maddelik bir torba teklif için toplandık. Kimin ihtiyaçları için toplandık yani önce buna bakmak lazım Sayın Aydemir. Yani hani gülüyoruz ağlanacak hâlimize ama toplumun yoksul, geçinemeyen insanları için mi toplanıyoruz? Yani ilk kez 2 madde görüşülüyor bu şekilde.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İyi ama şimdi “Getiriyorsunuz, niye böyle getiriyorsunuz?” diyorsunuz, güzel bir şey.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Evet, güzel bir şey belki ama yani kimin için toplandık, ona bakmak lazım. Yani toplumun yoksul, geçinemeyen insanları için mi toplandık, yoksa parasına para katmak isteyenler için mi toplandık, faiz baronları için mi, kepenk indiren esnaf için mi toplandık? Sadece bu teklifle değil yani on dokuz yıllık iktidar pratiğine baktığımızda, AKP bu sorunun açıkça aslında cevabını vermiş durumda. Nasıl? Şöyle ki: İktidar dünyada para bolluğu varken halkın geleceğini ipotek altına alan devasa borçlanmaların altına girdi. Bunu kalkınmaya, sanayileşmeye, istihdama, sosyal politikalara değil, inşaata, KÖİ gibi yandaş sermaye kaynak aktarım mekanizmalarına gömdü maalesef. Buralarda palazlanan sermaye kesiminin talepleri doğrultusunda yağmalanmamış bir doğa parçası, özelleşmemiş bir kamu işletmesi kalmadı. 15 Temmuz bile iktidar bu konuda fırsat bildi, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından kentin dışına taşınan ve Sayın Erdoğan’ın “Yeşil alan olacak.” dediği İstanbul’daki askerî araziler parsel parsel yapılaşmaya açıldı. Askerî alanlar önce konut ve ticaret alanına dönüştürüldü, ardından da arazilere milyarlarca liralık projeler inşa edildi. Kısacası iktidar “ihtiyaçlar” deyince sermayenin ihtiyaçlarını, rantı ve faizi anlıyor. Ancak ülkemizi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nda yazılana yakışacak şekilde bir sosyal devlete dönüştürecek yeni bir iktidar mayalanıyor artık. Peki, bizler, ilk seçimlerden sonra bu ülkeyi yönetecek olanlar olarak “ihtiyaç” deyince ne anlıyoruz? Bu ülkenin geçinemeyen bütün kesimlerini anlıyoruz. İşçisini, çiftçisini, memurunu, emeklisini, kısacası emeğiyle bu ülkeyi var eden bütün kesimlerin ihtiyaçlarını anlıyoruz. “Geliyor gelmekte olan.” dediğimiz, sizin sesini kısıtığınız, bastırdığınız, görmezden geldiğiniz bütün kesimleri siyasetin merkezine koyacak bir siyaset.

Evet, 2 madde var, enflasyon düzenlemesi ve kur korumalı mevduat adlı ucube modelle bir kıyak maddesi. İlk madde için şunu not etmek gerekiyor: Sayın Kuşoğlu Başkanımız aynı düzenlemeyi geçen hafta önerdiğinde reddettiniz, şimdi aynısını değişiklik yaparak getiriyorsunuz. Bu şunu da gösteriyor aslında: Muhalefet doğru dediği bir şeyi önerdiğinde bile reddederim demek, bunun da bir itirafı bu bir yerde.

Değerli arkadaşlar, enflasyon düzeltmesi yapılmalı. TÜRMÖB da geçen hafta bunu istedi. Ancak enflasyon düzeltmesine neden ihtiyaç duyulduğunu burada konuşmalıyız. Faiz sebeptir, enflasyon neticedir politikasının bir sonucu olarak on yedi yıldır ilk defa enflasyon düzeltmesi yapılmasını gerektiren şartlar oluştu. Enflasyondaki çok hızlı tırmanışı sadece eylül sonrasında yeniden su düzeyine çıkan Sayın Erdoğan’ın faiz inatlaşmasına bağlamak doğru ama eksik olur, uzun dönemli enflasyonun gerçek nedenlerine odaklanmalıyız çünkü enflasyon yani zamlar yani paramızın pul olması halkımızın her gün karşı karşıya kaldığı acı bir gerçektir. Türkiye, eşi benzeri bulunmayan bir yoksullaşmanın pençesindedir. Türkiye’nin temel sorunu, ithalata aşırı bağımlı olmasıdır. Bu bağımlılık IMF politikalarıyla ve bu politikaların en uzun süreli sadık uygulayıcısı AK PARTİ politikalarının son yirmi yıldaki hâlidir, pekiştirilmiş olmasıdır. Türkiye, tarımsal ürünlerde bile net ithalatçı konuma getirilmiştir, tarımsal KİT’lerin de tasfiyesinden sonra tarımın kullandığı sınai ürünlerin tamamı artık ithal edilir durumdadır. Dolayısıyla her şey dövize endekslidir. Böyle bir ekonomide döviz kurunu sıçratmaktan özellikle sakınılması gerekirken iktidar döviz yükseltecek deneyler peşinde; kuru yükseltirim, ülkeyi Çin gibi ucuz emek pazarı yaparım hülyalarına kapılmıştır.

Bir de iktisatçılar uyarmaktadır: “ABD Merkez Bankası faiz artışı yapmaya hazırlanıyor, bunun da lira üzerinde etkisi olacak.” diye. AK PARTİ döneminde Türkiye ekonomisi, bırakalım ithal ettiği ürünleri mümkün olduğu kadar içeride üretme kapasitesini geliştirmeyi, ithal etmediği ürünleri bile ithal eder duruma sokmuştur.

Değerli arkadaşlar, iktidarın en iyi bildiği şey, gerçekleri sürekli olarak kendine göre eğip bükme. Yıllarca iktidara geldiği dönemdeki yüksek enflasyondan, yüksek faizlerden, yüksek IMF borçlarından ve dış borçlardan falan bahsedip durmuş ve buralarda ekonomiyi düze çıkarmakla övünmüştür. Bugünkü tabloya baktığımızda, faizler almış başını gitmiş, dış borç görülmemiş düzeye çıkmıştır. Bütün bunlar halkımıza yoksulluk, geçim derdi, yarınından emin olmama olarak yansımaktadır. Nasıl olsa tüm medya emrimizde, yandaş medya da tam biat ediyor, sorun yok diye düşünüyorsanız arkadaşlar, yanıyorsunuz. Halkımızın dayanacak gücü kalmamıştır. Bakın, şuradaki resimde gördüğünüz çiftçi kardeşimizin ismi Ali Avcı, Adıyaman’dan. Kendisi AKP’nin Adıyaman’daki bir toplantısında Sayın Mahir Ünal’a “Kendim de bir AK PARTİ’liyim, esas meselemiz işsizlik; açım.” dedikten sonra salondan çıkarıldı; medyaya da yansıdı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Provokasyon o, provokasyon. Açıklamayı yaptı Mahir Bey.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Hep öyle diyorsunuz.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Yandaş medya hemen “Provokasyon.” dedi Avcı’ya. Sonrasında Sayın Avcı durumu şöyle anlattı: “Köyden gelmişim, işsizlikten, yoksulluktan dolayı ortada kaldım, kimse bana iş vermedi. Ben de gittim, Hazine arazisine çiftlik kurdum, evimi ipotek ettirerek devlet destekli 100 bin TL kredi aldım, Adıyaman 3’üncü Çevre Yolu oraya denk geldi ve yıktılar. Hayvanları 70 bine sattım, 30 bin lira zarar ettim. Sonra belediyeye gittim, derdimi anlattım, bana 3 bin TL para verdiler, başlarından savdılar. Ben 3 çocuk okutuyorum, üniversiteye giden oğlumu gönderemedim, günde 50 TL ile geçiniyoruz. Türkiye’nin gerçekleri bu, üstünü örtmesinler.”

Değerli arkadaşlar, lütfen, herkes elini vicdanına koysun, madem istediğimiz zaman bu Komisyonu toplayıp kanun yapıyoruz, bu sorunların üzerine niye gitmiyoruz? Kötü olan sadece çiftçiler değil. Bakın, elimde yürek burkan bir haber daha var. Bu da Eskişehir’den, Özgür Pehlivan kardeşimiz 28 yaşındaydı, babasından devraldığı kahvehaneyi işletiyordu, pandemide bas bas bağırarak “Kahvehanecilerimiz zor durumda, destek olalım.” diye. İktidar kulaklarını kapadı, bir başlarına bu süreçle baş etmek zorunda kaldı kahvehaneciler. Özgür kardeşimiz de bankalardan, esnaf kredi kooperatiflerinden, türlü yerlerden kredi almış; bu krediyi çeviremediği için de bunalıma düşerek maalesef canına kıymış. Kim açıklıyor bunu? Eskişehir Kahveciler Odası Başkanı diyor ki: “Borcu borçla ödediği için faiz batağına düştü.” Özgür’ün sevenlerine başsağlığı diliyorum. Şimdi, biz zenginlerin değil, esnafın ihtiyaçlarını tahtanın başına yazın derken aslında bunu kastediyoruz, devlet gücünü ihtiyacı olanlara sahip çıkarken gösterebiliriz.

Maddelede de görüşlerimi beyan edeceğim.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Girgin.

Sayın Abdüllatif Şener’e söz vereceğim.

Daha önce, Sayın Cinisli’ye ben de hayırlı uğurlu olsun dileklerimi iletiyorum, başarılar diliyorum.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle Sayın Cinisli’ye hoş geldiniz diyoruz. Beraber mesai yapmaktan mutluluk duyacağımızı da belirtmek isterim.

Değerli arkadaşlar, Hükûmet, sanki yeni işe başlamış gibi, bütün hukuk düzenini altüst etmeye devam ediyor. Yani şu güzelim Vergi Usul Kanunu, şu bir hukuk abidesi olan vergi mevzuatı, iktidarın günübirlik önüne çıkan konuları “Düzelteceğim.” diye yaptığı değişikliklerle âdeta bir yamalı bohçaya dönmüştür. Gerçekten kanunları darmadağın hâle getiren bir yasalaştırma sürecini birlikte yaşıyoruz. Gelen yasalar hukuk normlarına uygun değil, vergi ilkelerine uygun değil, vergi politikaları açısından, ekonomiye etkileri açısından düzgün bir şekilde değerlendirilmiş değil ve gerçekten darmadağın bir nitelik gösteriyor. Bu hâliyle şunu görüyorum: Mevcut iktidar önce tetiğe basıyor, sonra nişan alıyor; önce nişan alacaksınız, sonra tetiğe basacaksınız; önce tetiğe basıp sonra nişan almak diye bir şey olmaz. Ortaya bir şey atılıyor; biri fisıldıyor, bir şey atılıyor, arkasından onu düzeltmek için bir düzenleme yapılıyor; bir açıklama yapılıyor, o açıklama değiştiriliyor, başka bir şey söyleniyor. Sonra, getirilen yasa kifayet etmiyor, arkadan akıllarına başka bir şey geliyor, onu da bir madde metnine bağlamaya çalışıyor. Değerli arkadaşlarım, öyle curcuna bir yasalaştırma mantığı olmaz, düzenli bir şekilde yapılması lazım.

İkincisi, değerli arkadaşlar, yani bu “enflasyon düzeltmesi” dediğimiz şeyin mantığında da vardır bu: Biz gerçek kazançları mı vergilendireceğiz, yoksa fiktif kazançları mı vergilendireceğiz? Maalesef on dokuz yıllık bir iktidar döneminin şu ana kadar fiktif kazançları vergilendirmeden kurtarıp gerçek kazançları vergilendirebilir bir hukuki çerçeveyi oluşturmuş olması lazımdı. Şimdi, mesela bu enflasyon düzenlemesi koşullarının gerçekleşmemesi hâlinde enflasyon muhasebesi uygulanmaz diyoruz. Neymiş bu koşulların gerçekleşmemesi? Eğer yıllık enflasyon yüzde 10’a ulaşmamışsa bunun koşulları gerçekleşmemiş, onun için enflasyon muhasebesi uygulanmaz diyoruz. Ya, yüzde 10 enflasyon az mı? Piyasada mücadele eden insanın kazancının bir tarafa bırakılıp bunun yerine enflasyon oranında varmış gibi kazanç gösterilerek vergilendirilmesi mantıklı mı? “Ama son üç yıllık enflasyonun da yüzde 100’ü aşmaması lazım.” diyorsunuz, yüzde 100. O zaman bunun neresi enflasyon muhasebesi? Bir mantığı yok. Şimdiye kadar bu iktidarın bunu çözmesi lazımdı bir kere. Bunu çözmemiş, günübirlik bilmem “Şu oldu, bu oldu...” Birtakım yapay, aspirin tedavileri dediğimiz, aspirin uygulamaları dediğimiz şey bu.

Bunun ötesinde, işte, bilmem, enflasyon düzeltmesi 2004’ten beri uygulanmıyor, koşullar yerine gelmediyse geçen yıl haziranda çıkarmışsınız bir kanun, “Bu 2021’in sonuna kadar uzasın.” Şimdi, burada getiriyoruz, “2023’ün sonuna kadar uzasın.” Bu, yazboz bir şey. Ya bir karar verin Allah aşkına! Sonra, kanunlar böyle geçici olur mu ya? Niye 2023, niye 2021’in sonuna kadar? Bunların kalıcı ve gerçek kazançları kavrayacak şekilde oluşturulması ve düzenlenmesi lazım. Bunu yapabiliyor musunuz, yapamıyor musunuz? Şu ana kadar böyle bir irade görmedim ben. Hep günübirlik, olmaz.

Bir başka nokta, tabii, vergi ilkeleri açısından, vergilerin tarafsız olması lazım yani girişimciler, piyasa ve devlet arasındaki ilişkilerde vergilerin mükelleflerin davranış biçimlerini bozmaması lazım; elindeki imkânlarını özgürce, yatırım yapmak istiyorsa yatırımda, üretim yapmak istiyorsa üretimde, ihracatta veya bir kenarda, tasarrufla fon olarak tutabilmesi lazım. Siz yaptığınız düzenlemelerle bunu bozuyorsunuz. Yani ekonominin özü piyasadır, devlet vardır ama kötü bir varlıktır aslında piyasayı bozması açısından, piyasadaki paraları toplaması açısından. Ama mademki vergi vardır, bir şeyler yapılıyor, vatandaş veya girişimciyi veya tasarruf sahibini iki arada bir derede bıraktığınız zaman ekonominin çarkları dönmez.

Şimdi, burada ne var? Kur korumalı mevduat sistemi. Diyorsunuz ki: “Senin dönem başında şu kadar dövizin varsa, dönem sonunda da bu dövize dokunmamışsan aradaki kur farkını vergileriz ama kur korumalı mevduata geçersen bu vergiden seni çıkarıyoruz.” Niye duran parayı vergiliyorsun

da kur korumalı sisteme geçince vergiden çıkarıyorsun? Veya bireysel olarak vatandaşın parası bankadayken sahip olduğu vergi düzenine aynı şekilde sabit duran parayı şirketlerde aynı usule göre niye uygulamiyorsun?

Velhasıl burada şu var belirttiğim gibi: Fiktif kazançların peşine düşme var vergileme sisteminde, Türk vergi mevzuatında bu sonuna kadar var. Ama işin garibi, bu Hükümet kayıt dışı paraya da prim veriyor, varlık yasaları çıkarıyor. Şu anda da -daha önce çıkarılan- son çıkarılan varlık yasası Cumhurbaşkanı kararnamesiyle uzatılmıştır, haziran ayına kadar devam ediyor. Ona da ne diyorsunuz? “Sen vergi ödemededen hatta konusu suç bile olsa kazandığın parayı getirip yatırırsın, senden sıfır vergi alırsız.” diyorsun. Yani “Kara paraya sıfır vergi, kayıtlı hem de fiktif olan kazançlardan da kurumlar vergisi oranında vergi alırım.” diyorsun. Böyle bir vergi sistemi olmaz arkadaşlar! Yani piyasayı allak bullak eden, işlemez hâle getiren ve namuslu çalışmak isteyen insanlara, vergisini düzenli yatırmak, ödemelerini, yükümlülüklerini düzenli olarak yerine getirmek isteyen mükellefe bu hakkı vermeyen bir sistem kurmuşsunuz. Kurmuşsunuz diyorum çünkü on dokuz yıldır işbaşındasınız. Eğer on dokuz yıldır işbaşında olduğunuz hâlde bu curcuna varsa, kayıt dışı paraya prim veriyor da kayıtlı şirketlere ve girişimcilere doğrudan doğruya fiktif kazançlar icat edip vergileme yapıyorsanız burada bir terslik var demektir. Onun için, Allah aşkına, şöyle bir ekip mi kuruyorsunuz -bizim lafımızı dinlemezsiniz de- Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde bir çalışma grubu mı oluşturuyorsunuz; özel sektörle, meslek mensuplarıyla nasıl tartışıyorsanız tartışın ama kayıt dışılığı teşvik eden, kayda girenleri mahveden şu vergi sisteminden ülkeyi kurtarın. Yirmi senedir beklediğiniz yeter ya, artık tahammül edemiyoruz.

Uğur Bey dostum, yani özel olarak eleştirim buna değil. Size zaten ben eleştiri yapmam biliyorsunuz ama sistemde problem var, bunun çözülmesi lazım.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Şener.

Sayın Sibel Özdemir, buyurun lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Ben de kısaca birkaç görüşümü paylaşacağım. Son, yaklaşık on beş-on altı saat süren...

Öncelikle, tabii ki bütün katılımcıları ben de saygıyla selamlıyorum. Özür diliyorum, beş dakika süre olduğu için, tasarruflu kullanmak adına...

Şöyle ki: Herhâlde on beş saate yakın sürmüştü son 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmeleri, ben de Komisyondaydım başından sonuna kadar. Gerçekten orada da bu konular tartışıldı. Ancak nitelikli yasa yapma sürecinde ve bu dönem, özellikle de yeni sistemle beraber Plan ve Bütçe Komisyonu gibi önemli bir komisyona gelen kanun tekliflerinin dahi ne kadar hazırlıksız, plansız olduğunu ve gerçekten katılımcı bir müzakere sürecinin olmadığını da ortaya koyuyor. Bununla ilgili, 2 maddeyle ilgili görüşme açılabilir, detaylı da konuşulabilirdi. Böyle olmadığı gibi, kanunlar görüşülürken bir de önergelerle sorun... Her ne kadar Sayın Başkan “Bu buranın konusu değil.” dese de geçen, son, Genel Kurulu kapattığımızda TOKİ'yle ilgili Cumhurbaşkanına gerçekten muazzam yetkiler veren, yetki sınırlaması olmayan bir önergeyle karşı karşıya kaldık ki bu Komisyonun gündeminde olması gereken... Belki de bu Komisyon o önergeyi tartışmalıydı. Mutlaka teklif sahipleri o önergeyi düşünmüşlerdi ki kanun görüşülürken hızlıca Genel Kurul gündemine getirildi.

Şöyle bir durum var: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini biz kabul ederken Cumhurbaşkanına verilen yetkiler vardı ama biz, geçen sürede kanunlarla, muazzam derecede, Cumhurbaşkanına ayrı, yeni yeni yetkiler tanımlamaya başladık yani sistemin sağlamadığı yetkileri şimdi tekrar verdik. İlerisi de geldi, artık önergelerle teklifler verilmeye başlandı. Bu ciddi bir sorun olarak ortaya çıkıyor.

Evet, getirilen kanun gerçekten -geçen de söylemiştim- bu iktidarın uyguladığı politikaların bir sonucu olarak karşımıza çıktı. Ekonomi politikalarında uygulanan yanlış politikalar sonucunda hızla artan faiz oranları, sonrasında bunu düşürme çabası ve hızla artan enflasyon ve döviz kriziyle karşı karşıyayız. Gelen bütün kanunlarda bunu frenlemeye dönük maddeler var ve onlar da yarım yamalak ve ciddi anlamda, gerçekten, kamuoyunu, bütün herkesi tatmin eden uygulamalarla değil, yine ucu açık, Maliye Bakanlığına, Cumhurbaşkanına yetkiler veren, kanunla sınırlamaları olmayan düzenlemelerle karşı karşıyayız. İşte, Sayın Aydemir buna, kur atağı ve köpük... Sayın Aydemir burada yok ama aslında temel sorun, ülkenin gerçekleriyle uyuşmayan bir sistem krizi ve bunun yol açtığı ekonomik politikalar ve tüm vatandaşların yaşadığı ve katlanmak zorunda kaldığı maliyetler; bunu burada dile getirmek istiyorum.

Getirilen ve öngörülemez, istikrarsız ve güven duyulmayan bir ekonomik yapıyla karşılaştık. Açıkçası, zaten süreç, gelen kanunlar kendini ifade ediyor; işte, getirdiğimiz enflasyon muhasebesi düzenlemesini Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi'nin yüzde 142 artması neticesinde getiriyoruz ve bu zaten ortaya koyuyor ülkenin nasıl bir ekonomik kriz içerisinde olduğunu. İşte, meslek mensuplarının talebi, iş yükünün azalması, kurumların talebi... Tamam, bu uygulama yapılabilir ama bunun arkasındaki gerçek ne, neden biz buna ihtiyaç duyduk; bu tartışılmalı aslında.

Bu uygulama ilk 2001 krizi sonrasında gündeme getirilmiş 2003 yılında. Bu da zaten ülkeyi nasıl bir kriz ortamına getirdiğinizi ve nasıl geriye döndürüp tekrar o kriz koşullarına getirdiğinizi de ortaya koyuyor açıkçası; bunu belirtmek istedim ben.

Evet, teklife baktığımız zaman kurumlara da dönük bir vergi muafiyeti getiren bir düzenleme var. Yani bir taraftan gerçekten TL'ye yönlendirmeye dönük uygulamalar varken bir taraftan da döviz artırıcı uygulamalara devam ediyor Hükümet. İşte, Merkez Bankası yabancı kaynaklarının haczedilmeyeceğiyle ilgili, işte, swap anlaşmaları, Katar'la, Birleşik Arap Emirlikleri'yle... Yani bir taraftan da döviz getirebilmek için bir mücadele var Hükümet tarafından ama vatandaşlara ve kurumlara da siz TL'ye dönüş yapın... Bunun karşılığını hazine ödeyecek ve bugün de işte, her türlü gelir, kazanç, hepsi muafiyetin kapsamına girecek. Yani mevcut bütçe geçti ve bütçenin geçmesinin akabinde gelen kanunlar... Ben Maliye Bakanlığı temsilcilerine sormak istiyorum, bütün getirilen uygulamalar devletin kamu gelirleri noktasında ciddi bir zafiyet yaratacak noktaya geldi, bu konuda ne düşünüyorsunuz? Bunu sormak istiyorum size yani bütçe geçtikten sonra kamu gelirlerinde yeni bir düzenleme yapan, kamu dengesini bozan bir uygulamayla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Özdemir, buyurun, tamamlayın lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bir de şunu söylemek istiyorum açıkçası: Değerli milletvekilleri, bugün halkın bizden çözüm beklediği temel sorun enflasyonla mücadele ve enflasyon karşısında ezilen halkın, kurumların sabit girdilerindeki fiyat artışları ama gelen kanunların bununla bir ilgisi yok. Ben bunun enflasyonla mücadeleye dönük bir uygulama olduğunu düşünmüyorum. İşte “Belirli kesimlere destekler veriliyor...” Bu da temelsiz. Yani biz bu kurumsal, bu sistem krizinden çıkmadıkça, bu kurumlara güveni artırmadıkça ve gerçekten öngörülebilir istikrarlı politikalar, kadrolarımız olmadığı sürece bu krizlere devam edeceğiz. Ve faiz sebep, enflasyon sonuç... Gerçekten, ekonomik anlamda da uluslararası tartışmalara yol açan ve ülkemizi gerçekten güvensiz ortama çeviren bu takıntılı politikadan vazgeçemediğimiz sürece bu da çöken bir politikadır.

Ağustos ayında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz Sibel Hanım, ek bir dakikanız da doldu.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Doldu, tamam, sadece şunu söyleyeceğim: Ağustos ayında 19 olan enflasyon ve 19 olan faiz oranları... Bugün enflasyon yüzde 40'lara gelmiş ve faiz oranı yüzde 14'lere düşmüş, bu çelişkili durumu nasıl açıklıyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi görüş, öneri ve eleştirilere cevap vermek üzere teklifin ilk imza sahibi Sayın Uğur Aydemir'e söz vermek istiyorum.

Buyurun Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Söz alan bütün milletvekili arkadaşlarıma çok çok teşekkür ediyorum. Eleştirilerin her birini not aldım, inşallah hepsine cevap vermeye çalışacağım ancak tabii, bir genel giriş yapmak istiyorum.

AK PARTİ iktidara geldiği günden itibaren, 2002 yılından itibaren gerek ekonomik alanda gerek ulaşımda gerek sağlık alanında gerek savunma alanında gerekse tarım alanında, hangi alana bakarsanız bakın -bakalım hep birlikte- her alanda AK PARTİ iktidarları devrim niteliğinde değişiklikler yapmıştır, bunu zaten hep birlikte yaşıyoruz ve görüyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yaşıyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, aynen, yaşıyoruz ve görüyoruz.

Yani rakamsal olarak da baktığımız da -hangi alana bakarsanız- oransal olarak da baktığımızda -nominal olarak söylemiyorum- AK PARTİ hakikaten 2002'yle kıyaslayamayacak derecede Türkiye'yi belli bir seviyeye getirmiştir. Yeterli mi? Tabii ki yetmez. Ama AK PARTİ bu çalışmaları yaparken, ülkeyi büyötmeye çalışırken tabii, birileri de boş durmamış AK PARTİ'ye -Türkiye'ye, AK PARTİ demeyelim artık buna- Türkiye'ye çelme takmak için var güçleriyle çalışmışlardır arkadaşlar. Yani en bariz örneği -çok detaylandırmak istemiyorum, vakitlerinizi almak istemiyorum- 15 Temmuz darbe girişiminden başlayın, aklınıza gelenlerin her birini tek tek sayabilirsiniz.

En son geldiğimiz noktada -Covid-19 bütün dünyayı kasıp kavurdu zaten- bir Covid-19 gerçeği var dünyada. Dünya bununla kasıp kavrulurken ekonomik... Tabii, Covid-19 en büyük darbeyi sağlığa vurdu. Sözüm ona gelişmiş ülkeler sağıkta sınıfta kalırken Türkiye dünya ülkelerinden pozitif ayrılarak, Allah'a hamdolsun, gerek yurt içindeki vatandaşlarımız gerekse yurt dışındaki vatandaşlarımızın dahi dertlerine çare olmuştur, onların her bir derdine -ücretsiz bir şekilde- imdatlarına yetişmiştir. Bugün, sağık alanında baktığımızda Covid-19 depreminde, bu salgında, krizde "Ben hastanede tedavi olamadım, benden şu kadar ücret aldılar, anca hastaneye yatabildim." diyen bir vatandaş kimse gösteremez; bu hakikaten ülkemiz adına gurur verici bir olay. Yani burada AK PARTİ iktidarlarına teşekkür edeceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey sorulara cevap vermeyecek herhâlde, topu ortada çeviriyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ama gelen eleştirilere cevap veriyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Topu ortada çeviriyor, orta sahada çeviriyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Gol de atacak birazdan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, birazdan Başkan "Süre bitti." diyecek...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, arkadaşlarımız Türkiye’de yapılanlar ve Türkiye’de “AK PARTİ 5’li çetenin yanında, AK PARTİ garibanı...”

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Cevap verme hakkımız doğdu Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Efendim?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Cevap verme zorunluluğumuz doğdu, şimdi burada propaganda yapınca Uğur Bey...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Propaganda yapmıyorum...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, yok, siz fikirlerinizi ifade ettiniz, o da ediyor, kusura bakmayın, öyle şey yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz böyle propaganda yapmadık ama.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Propaganda yapmıyoruz biz burada...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herkes siyasi görüşlerini ifade ediyor, bundan doğal bir şey de olamaz.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama teklif sahibi sorulara cevap vermekle mükellef.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel değerlendirme de yapabilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman sınırsız süresi var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sınırsız değil elbette.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi buradan bir yere geleceğim zaten arkadaşlar, biz “AK PARTİ 5’li çetenin yanında.” diye...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz hiç alakası olmayan şeyler söylediniz, şimdi bir giriş yapmasını çok görüyorsunuz. Ben de bunu haksız buluyorum doğrusu.

Buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, bana sataşmada bulundunuz. Nerede alakası olmayan şey söyledim? Açıklayın...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz, teklifle doğrudan ilgili olmayan şeyler...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi Sayın Başkanım, ben bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Yani, bir milletvekilinin hangi konuda ne konuşacağına karışacak hâlimiz yok teklif sahibi de olsa. Baktığımız zaman toplamda benim kanun teklifimdeki 2 tane maddeye topu topuna iki dakika -yani bazı vekillerimizi istisna tutuyorum- cevap veren de var, sekiz dakika diğer konulara ayıranlar da vardı. Ben herkese saygı duyuyorum, fikirlerinizi burada beyan etmek için buraya geldiniz zaten.

Mesela, şimdi, Sayın Naci Bey’in de konuşmasına bakınca aklıma geldi. Bizim AK PARTİ Grubu adına kanun tekliflerinde söz almamızı bile eleştirdi arkadaşlar burada. Yani “Tekliflerimize güvenemediğimiz, arkasında duramadığımız.” cinsinden, mahiyetinden açıklamalar yaptılar. Bizler bunları saygıyla karşıladık ve bir de bir kelime dâhi laf atmadık, burada dinledik. Yani benim söylediğim: Türkiye ekonomisinden bu kanun teklifini niye getirdiğimize geleceğim yani niye bunları getirdik, neden bunlara ihtiyaç duyuldu?

Mesela “5’li çete” dendi, “5’li çetenin, zenginlerin yanında durduğumuzu” ifade ettiniz arkadaşlar. Şimdi, bunu söylediğiniz zaman ben size şunu ifade etmeyeyim mi? Mesela, kurumlar vergisini 2022 yılında yüzde 25 oranına biz çıkardık. 2021’de yüzde 25 kurumlar vergisi oranı. Basit usuldeki vergi

mükelleflerimize vergi istisnasını kim getirdi? Yine biz getirdik. Basit usuldekileri “zengin” diye addediyorsanız ben size bir şey demiyorum. Ee, şimdi, tarımda devlet desteğindeki vergileri kim kaldırdı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Orada 300 milyon para var ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yine, AK PARTİ Hükûmeti kaldırdı. Asgari...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım...

Asgari ücretteki vergiyi kim kaldırdı diye baktığımızda yine AK PARTİ kaldırdı. Bununla yetindik mi? Bununla da yetinmedik, bütün ücret gelirlerinden, maaşlardan asgari ücret kadar geliri kim kaldırdı? AK PARTİ kaldırdı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey, dört dakikanız kaldı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Asgari ücretli bitti, açlık sınırına geri geldi zam almadan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dört dakika...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Savunma... Arkadaşlar, üretim altyapısıyla...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, hayır, beşer dakika veriyorum da cevap vermesi için gerekli vakti vereceğim, merak etmeyin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, aynı zamanda eleştirilere de cevap vermiş oluyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mesela, Sayın Emecan “Yüksek teknolojlili üretime niye eğilmiyor, niye önem vermiyorsunuz?” tarzında bir soru yöneltti, şimdi oraya geleceğim. Mesela, biz AK PARTİ olarak iktidara geldiğimizde 140 tane olan organize sanayi bölgesini 353’e çıkardık. Yüksek teknolojiye önem verdiğimizden dolayı değerli arkadaşlar, bakınız, savunma sanayisinde artık kendine yetebilen bir ülke durumuna geldik.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İhracatın yüzde kaçını yüksek teknoloji ürünü?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Oranlarla konuşun. Sayın Aydemir, oranlarla konuşun, oranlarla karşılaştırarak...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, bunları söyleyince gene politika yapmıyorum, aynı zamanda eleştirilere de cevap veriyorum. Mesela, bugün İHA’yı yapan ülke konumuna geldik, SİHA’yı yapan bir ülke konumuna geldik. Artık kendi sondaj gemilerimizi yaparak doğal gaz arayan bir ülke konumuna geldik. Bunların hepsi yüksek teknolojinin bir eseri arkadaşlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Çevreyi...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yüzde, yüzde oranında...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bunları ifade etmek istedim. Artık TOGG’u üretebilen...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Oransal öğelere...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biliyorsunuz, kendi özel otomobilimizi yapacağız Allah’ın izniyle. Az kaldı, 2023’te inşallah yollara çıkacak. Bunlar yüksek teknolojinin eseri.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani 2011 seçimlerinde de uçak uçuyordu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Düne baktığımız zaman piyade tüfeği üretemeyen ülke konumundan bugün kendi savaş tankını... Değil mi?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ya, bunlar mutlaka olmalı, bunlara itiraz eden yok ki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İHA’sını, SİHA’sını... İnşallah, şimdi jetlerimizi yapacağız. Hayallerimiz büyük, inşallah bu hayallerimizi de gerçekleştireceğiz yakında.

Mesela, şimdi, Bekaroğlu’yla... İlk önce söz alan Sayın Bekaroğlu’ydu, onun eleştirilerine devam etmek istiyorum. “Zarar etmiş ama beyan edemeyecek, bu anlaşılır bir şey değil.” Bu anlaşılır bir şey, şöyle: Enflasyon muhasebesinden kaynaklanan, düzeltmesinden kaynaklanan zararları beyan edilmeyecek. Enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan... 2021 sonu itibarıyla yalnız bunlar... 2021 sonu itibarıyla enflasyon muhasebesinden kaynaklanan geçmiş yıl kârları, evet, vergilendirilmeyecek, geçmiş yıl zararları da zarar olarak bundan sonra mahsup edilmeyecek. Evet, yurt dışı...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle yazmak lazım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten öyle yazılıyor da... Öyle yazılıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi doğru söyledi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, devam edelim biz.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Kur artışını köpük olarak göremeyiz.” dedi Sayın Bekaroğlu. 20 Aralıkta hep birlikte buradaydık arkadaşlar. O günkü konuşmalarımızın her birini tutanaklardan çıkarttırmadım hepimiz hatırladığımız için, daha yakın zamanda geçtiği için. Her bir vekilimizin tutanaklarda konuşmaları kayıtlı. Baktığımız zaman kur olmuş 18 lira, 19 lira ve hatta hatta bazı vekillerimizin kurun nerede duracağını dâhi bilemediğini, tahmin edemediğini söyledi arkadaşlarımız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O akşamı demiyoruz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – O sürece kim getirdi? O sürece kim getirdi Sayın Aydemir? O sürece neden geldik biz? Biz onu soruyoruz. Kim sorumlu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar ya... Sibel Hanım, biz size böyle yapmadık ama lütfen ya!

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Özür dilerim, özür dilerim ama...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çünkü Bekaroğlu’ndan başlayıp baya bir arkadaşımız söz aldı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Pandemiden dolayı geldik.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Gerçekten buna mı inanıyorsunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ekonomik...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsak memnun olurum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, daha başlamadı ki toparlasın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama izin vermiyorsunuz ki, biraz izin verin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama..

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ek süre vermem lazım, sürekli müdahale ediyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, genel ekonomiye girdiniz ben de genel ekonomiye şimdi... Ben bir, iki, üç diye saymıyorum, kaç kişi söz aldı. Hepsine on dakikada nasıl cevap vereceğim?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Toparlayın.” dedi ama Sayın Başkan, daha başlamadınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, kısa kısa cevap verirsiniz memnun olurum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam Sayın Başkanım.

Yani bunun bir köpük olduğunu gerek Sayın Aksu gerekse Sayın Öztürk konuşmalarında söyledi. Kurdaki bu anormal artışın, arızı bu durumun ateşi, ancak işte o Bakanlar Kurulundan sonra Sayın Cumhurbaşkanımızın açıklamış olduğu yeni Kur Korumalı Türk Lirası Mevduat Hesabı'yla söndürüldü ve birinci adım öyle atıldı. İkinci adımı da bugün arkadaşlarımız yine söylediler, “Niye o gün aklınıza gelmedi de bugün şirketlere bu düzenlemeyi getiriyorsunuz? Bugün mü aklınıza geldi?” diye bir eleştiri vardı, ona da buradan bir cevap vereyim: Evet, adımlar teker teker atılıyor, o gün o adım, birinci adım atıldı, bugün de ikinci adım atıldı ve inşallah, hem kurdaki bu ateş söndü hem de bu köpük olayını ortadan kaldırdık. Bundan sonra ticaret erbabımızın ve vatandaşlarımızın da önünü daha rahat şekilde görebileceği bir duruma geldik.

Evet, “Sistem çöktü, başarısız oldu.” dedi Sayın Paylan. Şimdi, Sayın Paylan aynı konuşmasında, o 20 Aralık günü konuşmasında “450 milyar dolar borcumuz var; kurdaki 1 lira artış 450 milyar hazineye yük getiriyor, 2 lira artış 900 milyar yük getiriyor.” dedi. 4 lirayla çarptı “2 trilyon küsur liraya yakın bir maliyet getiriyor.” dedi. Bugün baktığımız zaman, bunların hazineye ne kadar maliyet getirdiğine baktığımız zaman, o günkü çarpımayla, toplama ile bugünkünün arasındaki farkı Sayın Paylan'ın çıkartabilecek, ayırt edebilecek ekonomik bir bilgiye sahip olduğuna inandığım için çok detaya girmiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gelecekte olacak patlamada ne kadar zarar edeceğiz Uğur Bey, bir projeniz var mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, “Bankalar kura geçiş gibi; vatandaşlar, mükellefler TL'ye geçiş gibi yapıp geçmiyorlar.” dedi. Bunu yapma şansları yok. Bir defa şöyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – TL'ye geçişte dolar garantisi veriyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dolar garantisi veriyoruz, evet. Tamam, onda bir sıkıntı yok. Ama niye biz dolar garantisi veriyoruz? Neden dolar garantisi veriyoruz? Dolar bundan sonra kıpırdamayacağı için.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nereden biliyorsunuz kıpırdamayacağını Uğur Bey?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani, 20 Aralıkta dolar kaç paraydı? Siz kendiniz bakın, 20 Aralıktaki dolara bakın, şimdiki dolar rakamına bakın, görürsünüz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nereden biliyorsun? Nasıl güveniyorsun?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Hazinenin altına hortum bağlıyorlar.” dedi Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Duaya mı güveniyorsunuz?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Uğur Bey, ya köpük olursa dolarda?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gözlerine mi güveniyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bitti mi Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Dolar yükselmeyecek.” diyorsunuz Sayın Aydemir, neye güveniyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hazinenin altına...

Sayın Başkanım, ben devam edebilir miyim?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Dolar yükselmeyecek.” diyorsunuz, neye güveniyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen Sayın Paylan. Sayın Paylan, çok müdahale ettiniz, rica ediyorum, tamamlayamıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Dolar yükselmeyecek.” diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olabilir, sizin fikriniz farklı olabilir, rica ediyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yükselmeyeceğini öngörüyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dolar matbaanız mı var?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, devam edin lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, arkadaşlar, az önce Emine Emecan Hanım şundan bahsetti: Sayın Öztürk “Bizim ekonomik modelimizi bekleyin, altı ay sonra görün.” dediği zaman, “Ekonomik veriler haftalık olarak açıklanıyor, bunlara göre analiz yapıyoruz.” dedi zaten kendisi. Sen de 20 Aralıkta döviz kurunu önüne yaz, şimdiki döviz kurunu önüne yaz, hesap makinesiyle yazıp çıkar, ne olduğunu görsün Sayın Paylan, tamam mı!

“Hazinenin altına hortum bağlıyorsunuz, fakirden yoksula veriyorsunuz.” dedi Sayın Paylan. 20 Aralıkta döviz artışındaki o farkları çarpıp topladığın zaman, o dolar farkından dolayı hazinenin uğradığı zararı, 450 milyar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, onu da siz yükselttiniz, ben mi yükselttim?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, mademki ben yükselttiysem bir günde düşebilir mi ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Rica ediyorum, böyle tamamlamayız Sayın Paylan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bunun köpük olduğu ortada, bu köpüğü aldık, siz de görün.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, siz de genele hitap edin lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama Sayın Başkanım, nasıl genele hitap edeceğim, sorulara cevap veriyorum ya, “Sayın Paylan” demem lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani bir defa... Şu soru deyin, ondan sonra genele hitap edin lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, “Sayın Bakanımız dedi ki: ‘Dua edelim ki bu sistem tutsun.’” diye bir şey söylediniz. Sayın Bakanımız burada yok, sonradan ilave etti “Biz önce işimizi yapalım...” Evet, arkadaşlar, bizim işimizi yapmamızın tam da göstergesi bu kanunlar, işimizi yapıyoruz ve duayı da hiçbir zaman dilimizden eksik etmiyoruz, bunu da böyle bilin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşi Allah’a bıraktınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, bizim işimiz her zaman Allah’la, Allah bizi kendisinden ayırmasın, Allah bizimle beraber olsun, duamız da o yönde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah akıl fikir de versin!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aklımızı da kullanıyoruz Sayın Paylan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Duamız” demedi, “Dua edin.” dedi, bizden istedi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Duamız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, “Dua edin.” dedi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Duamız”da ikisini de kapsıyorum zaten. Evet, hep beraber dua edelim inşallah.

“Covid’de yandaşlarınız ve etrafınız daha da zengin oldu, bu uygulamayı neden 2023 yılına kadar erteliyorsunuz?” dedi enflasyon muhasebesiyle alakalı.

Arkadaşlar, bu da yine genel bir cevap olsun. Şimdi, tabii ki biz bu enflasyon muhasebesini getirirken...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Detaylara maddeyi tartışırken girebiliriz, genel bir cevap verirsiniz burada...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam.

2023 yılına kadar mükelleflerden, oda temsilcilerimizden ve bizim yapmış olduğumuz, bilhassa benim Maliye Bakanlığı bürokratlarıyla yapmış olduğum analiz neticesinde 2023 yılına kadar uzatmamızın daha mükellefler lehinde bir durum olacağından dolayı 2023 yılı tarihini baz aldık Sayın Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden daha avantajlı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Maddelere gelince söyleyeceksin.” diyor Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yeterli bence, gayet güzel bir genel değerlendirme oldu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani gelecek iktidara bırakıyorsun işi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah’a bıraktı işi, Allah’a bıraktı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hallederiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Halledersiniz, halledersiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, kambiyo kârı... Sayın Kuşoğlu, evet, kambiyo kârına, 31/12/2021 tarihinde bilançolarında kayıtlı olan döviz veya altın hesaplarını 17 Şubat tarihine kadar bozdurmaları durumunda, TL’ye geçmeleri durumunda kambiyo kârına kurumlar vergisi istisnası getiriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zenginlere vergi istisnası getiriyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Faiz, döviz cinsinden eğer bu mükelleflerin faiz gelirleri varsa onlar yine 31/12/2021 tarihi itibarıyla döviz gelirlerinin, yine döviz faiz gelirlerinin kurumlar vergisine tabi olduğunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – On beş dakikanız dolmak üzere.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, geçmiş yıl kârları ve kârların vergi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uğur Bey, Türk lirası teşvik edilmişti, Türk lirası mevduat; Türk lirası mevduat vergileniyor, dövize geçenler vergilenmiyor yani onu söylemiştim, bu haksızlıktır demiştim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2022 yılı için mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2021 için.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, toparlarsanız...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2021 yılında böyle...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – On beş dakika oldu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, on beş dakika oldu, son cümlelerinizi alalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, hemen hemen bitiriyorum.

Sayın Katırcıoğlu “Şirketleri koruyorsunuz, adaletsizlik var.” dedi. Aynı durum, 2021 yılı kurumlar vergisini yüzde 25’e çıkarttığımız zaman “Şirketleri korumamız lazım, niye vergi oranlarını yükseltiyorsunuz?” diye o zaman da eleştiri gelmişti. Biz şirketleri korusak vergi oranlarını yüzde 25’e bugün getirmezdik. Esnafı, küçük esnafı koruduğumuzu az önce ispat etmiştim. Basit usulle, asgari ücret gelirleriyle alakalı dar gelirlinin yanında olduğumuzu ifade etmiştim.

“Geçmişteki kârlara neden vergi istisnası getiriyorsunuz?” dedi Sayın Katırcıoğlu. Hakikaten Sayın Şener de “Fiktif kârların vergilendirilmemesi lazım.” dedi. Bu gerçek kâr olmadığı için, zaten 2003 yılında çıkan vergi de böyle, “Geçmiş yıl kârları vergilendirilmez.” diye bir madde de var. Sayın Katırcıoğlu, ondan dolayı kurumlar vergisi geçmiş yıl kârlarına vergi getirmiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Emecan’a... Plansızlıkla alakası yok, planlı bir şekilde hepsini yürütüyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Belli.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O gün, 20 Aralıkta acilen o ateşi söndürmemiz lazımdı. Bu geldiğimiz noktada ikinci adımı bugün atıyoruz; bugün bunu gerektirdi ve bu şekilde hareket ettik.

2’nci madde vatandaşları üzen...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Anlık ateşi söndürmek zorundaydınız. Yaktığınız ateşi söndürmek zorunda kalıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Panik hâlinde, panik hâlinde.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Panik yok ya, rahatız, çok rahatız.

Yüksek teknolojiyi söylemiştik, evet.

Sayın Girgin de bu mahiyette... Baronlar için Sayın Girgin söyledi: “Baronlar için bu kanunları getiriyorsunuz.” AK PARTİ, her zaman ifade ediyoruz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ona cevap verdiniz zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ...84 milyon vatandaşımızın her birisinin yanında. Bu, zengin-fakir diye ayırmıyoruz. Herkesin yanında olduğumuzu ifade ediyor, sabrınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, böylece teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayınız yok, ben saydım, sizden önce saydım. Ona dikkat ediyoruz merak etmeyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, dikkat etmeyin ya, siz tarafsızsınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben Komisyonun çalışmasından tarafım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama tarafsızsınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dikkat etmek de mi suç ya? “Dikkat ettim.” demek de mi suç ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doğru sayım yapmam için bunu yapmam lazım.

Şimdi, 1’inci maddeyi okutuyorum:

**VERGİ USUL KANUNU İLE KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 33- Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesi kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

Bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.

31/12/2023 tarihli mali tablolar enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın, enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tâbi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

Bu maddenin önceki fıkralarında yer alan hükümler, bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Madde hakkında izahat rica edelim teklif sahibinden.

Buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılacak enflasyon düzeltmesi uygulamasının 31/12/2023 tarihine kadar uzatılmasını maddemizde teklif ediyoruz. Ayrıca, 2023 yılı hesap dönemi sonu itibarıyla yapılacak enflasyon düzeltmesi neticesinde de belirlenen geçmiş yıl kârlarının vergiye tabi tutulmamasını, geçmiş yıl zararlarının da zarar olarak kabul edilmemesini teklifimizde öngörüyoruz. Bu kapsamda, geçici vergi dönemleri de dâhil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemlerinde, 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşturmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır. Ancak 31/12/2023 tarihli mali tablolar enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak, yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr ve zararlar geçmiş yıl zararlarına veya işte, geçmiş yıldaki kâr 570 hesabına atılacaktır.

Burada şunu öngörüyoruz Sayın Başkanım, arkadaşların anlayacağı ifade: Enflasyon muhasebesinin şartlarını, geneli üzerinde hangi şartlarda oluştuğunu ifade etmiştim. Burada parasal olmayan değerlere...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir daha tekrarlar mısınız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şöyle: Cari yılda yüzde 10’u aşmayacak ÜFE ve cari yılla beraber son üç yılda da yüzde 100’ü ÜFE’nin aşması, ikisi birlikte aynı anda uygulanırsa, enflasyon düzeltmesi uygulama şartı yüzde 10’un üzerinde olacak cari yılda, ÜFE’nin ve son üç yılda da ÜFE’nin yüzde 100’ü aşması lazım.

Şimdi, bu hangilerine yani enflasyon düzeltmesi yapıyoruz da neye enflasyon düzeltmesi yapıyoruz bilançolarda? Parasal olmayan değerler enflasyon düzeltmesine tabi oluyor Sayın Başkanım, parasal olmayan değerler.

Şimdi, arkadaşlarımız da az önceki konuşmalarında zaten kısmen değindiler. Mükellef bazında Türkiye'deki şirketler yapısına baktığımız zaman, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflere baktığımızda öz sermayeleri yani öz varlıkları daha zayıf şirketlerden oluştuğunu hep beraber görüyoruz, ben mali müşavir olarak da görüyorum, sizler de yani bu işle uğraşan arkadaşlarımız da bunu görüyorlar. Dolayısıyla, yani borçla çevrilen bir mükellef yapımız var bizim. Dolayısıyla, enflasyon düzeltmesini biz uygularsak -hem 2023'e niye getirdiğimizi de anlatacağım burada- 2021 sonunda eğer biz bu teklifi getirmezsek, bu kanunu çıkarmazsak 2022 yılında enflasyon düzeltmesini uygulamaya başlıyoruz. 2021 sonuna kadar vergisiz ama 2022'nin ilk geçici vergi beyannamesini verdiğimiz zaman bunlar vergili olacak. Mesela, 2022 yılı ilk geçici vergi beyannamesi mayıs ayında verilecek, ocak-şubat-mart dönemini, aylarını kapsayacak. Dolayısıyla, bu aylarda ÜFE'ye baktığımız zaman, kafanızda bir x rakam oluşturun, dolayısıyla bu x rakamı oluşturduğunuzda, sabit değerler yani parası olmayan değerlerle bunları çarptığınızda mükelleflerimize bir vergi yükü çıkıyor. Bu vergiyi, bu ekonomik durumu da bir dünya piyasasını da göz önüne aldığımızda, Türkiye ekonomisini de göz önüne aldığımızda mükelleflerimizin lehinde bir karar alıyoruz, diyoruz ki: "Mükellefleriz 2022 yılında da bu vergiyi ödemesinler, vergiden istisna tutulsunlar, ta 2023 yılına kadar biz onu taşıyalım, iyice mükellefler ve dünya ekonomisi toparlansın, 2023 yılının sonunda enflasyon düzeltmesini şartlara bakılmaksızın uygulayalım."

Burada, ayrıca, bazı mükellefler bunu istiyor, bazı mükellefler istemiyor; olabilir, istemeyen mükellefler de olabilir, öz kaynakları hakikaten kuvvetli olan mükelleflerden bazıları bunu istemeyebilir ancak mükelleflerimizin burada da çok mağduriyeti olmadığını kanaatindeyim. Niye? Yeniden değerlemeyi, biz, geçtiğimiz aylarda burada hep birlikte yeniden değerlendirme oranını... Biz, mükellefler, yüzde 2 vergi vererek yeniden değerlemeye tabi tutulacak kıymetlerini yeniden değerleyerek günümüz rakamlarına zaten ulaştıklarından dolayı da mükelleflerimiz nezdinde baktığımızda yüzde 90'ın üzerinde bir mükellefiyet kazancı olduğunu düşünüyorum ve bu teklifimizi buna göre de hazırladık Sayın Başkanım.

Yine, sorular olursa cevaplarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde konuşmaya geçmeden isterseniz meslek kuruluşlarının da görüşlerini alalım, belki yapacağınız değerlendirmeler için katkısı olur.

TÜRMOB var burada.

Buyurun.

TÜRMOB GENEL SAYMANI MUSTAFA LEVENT DEMİRÖZ – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Enflasyon düzeltmesi şu an hâlihazırda Vergi Usul Kanunu'nun 298'inci maddesiyle yürürlüktedir ve enflasyon düzeltmesi yapma zorunluluğu vardır, eğer bu teklif bu şekilde geçmez ise. Biz mali müşavirlerin esas görevlerinden bir tanesi de mali tabloları çıkarmak. Mali tablolar doğruyu, gerçeği tam açıklayacak şekilde çıkarıldığı zaman işe yarayacaktır; bu hem kamunun lehinedir hem kullanıcıların lehinedir, iş sahiplerinin de kredi verenlerin de. Enflasyon düzeltmesi aslında yapılması gereken bir şeydir doğruyu göstermesi açısından ancak yılın son iki ayı içinde enflasyonun bir anda

şiddetinin artması nedeniyle biz bu enflasyon düzeltmesiyle bir anda karşı karşıya kaldık. Gerek meslek mensupları gerek bilgisayar programları gerekse vergi mükellefleri olarak hazırlıksız yakalandık. Bizim aslında genel talebimiz bunun biraz ertelenmesi noktasındaydı, yoksa mali tabloların gerçeğe yakınlaştırılması tabii ki bizim genel hedefimiz. Bu anlamda, bu teklifin 1'inci maddesini teknik olarak anlamlı buluyoruz.

Orada ikinci ekleyeceğimiz bir şey var. Biliyorsunuz, Haziran 2021'de 7326 sayılı Yasa çıkarılmıştı, orada geçici 31'inci maddeyle vergi mükelleflerine seçimlik bir hak verilmişti, yeniden değerlendirme hakkı ve genel tutar üzerinden, değerlendirme tutarı üzerinden yüzde 2 ödeyerek maddi duran varlıklarının ya da taşınmazlarının değerlendirilmesi sağlanmıştı. Bunun son beyan tarihi ise 25 Ocaktır yani bugünün 17 Ocak olduğunu düşünürsek yaklaşık yedi günlük bir süre var; eğer ki -ki öyle görüyorum- burada kabul edilir ve Genel Kurula yetiştirilebilirse orada mükelleflerin kendi konumlarına göre 7326 sayılı Yasa'nın geçici 31'inci maddesinden faydalanmalarına ya da kendi durumlarını enflasyon muhasebesine bırakmaları konusunda değerlendirme yapmalarına imkân verilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

TÜRMOB dışında TİSK ve TOBB temsilcileri var, siz de söz almak isterseniz...

Buyurun.

TİSK TEMSİLCİSİ AV. SELEN YILDIRIM – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyeleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Biz de Konfederasyon olarak mevcut düzenlemeyi bu hâliyle onaylıyoruz, uygun buluyoruz, işletmelerin üzerindeki yüklerin azaltılması açısından faydalı buluyoruz.

Düzenleme için teşekkür ederiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

TOBB temsilcisi, buyurun.

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Efendim, biz de maddeyi destekliyoruz, Komisyona arz ediyoruz efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bülent Kuşoğlu, madde üzerinde...

Buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Daha önce TÜRMOB'un talebi -biraz önce ifade ettiği şekilde- 2021 kazançlarına enflasyon muhasebesi uygulanmayacağı için bir sene ertelenmesiydi yani 2022 kazançlarına uygulanmak üzere bir sene ertelenmesiydi. Bu şekilde 2023 sonuna kadar ertelenmesi, enflasyonun düşük çıkması hâlinde bu dönemde hiç uygulanmayacağı anlamına geliyor yani bundan sonra hiç uygulanmaması hedefleniyor aslında burada. 2023 sonuna kadar enflasyon düşük çıkarsa uygulanmayacak ama burada 2022 ve...

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Her hâlükârda uygulanacak Sayın Kuşoğlu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2023'te yüzde 10'un altında olursa uygulanmaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uygulanmaz bence de, Başkanın dediği gibi uygulanmaz.

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Maddeyi öyle yazdık, 2023 yılı sonunda şartları taşıyıp taşıyamadığına, şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddede öyle, eyvallah.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2023’e kadar hepsini taşıyacağız, vergisiz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman, yüzde 10’un altında da çıksa uygulanacak.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Uygulanacak Başkanım, teklifte de yazıyor zaten, mükelleflerin lehine olan bir şey bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, tamam.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.” diyor. Tutulmayacak yani enflasyon muhasebesi uygulanmayacak. Ben de onu diyorum, uygulanmaması için, benim dediğim şekilde işte...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz uygulansın mı istiyorsunuz enflasyon düzeltmesi, onu anlamadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2023 sonunda uygulanacak mı, uygulanmayacak mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Uygulanmayacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben de onu diyorum, siz tümüyle kaldırıyorsunuz, erteleme değil bu diyorum, ben de onu söyledim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2023 sonunda enflasyon düzeltmesi yapılacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Yapılacak.” dediniz az önce.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yapılacak, yapılacak; şartlara bakılmaksızın...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Aslında maddede de açık Bülent Bey.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Tabi tutulmaz.” diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Tutulur” diyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, bundan sonra hiç yapılmayacak anlamı gelmiyor. 2024’te...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şunu mu kastediyorsunuz: “31/12/2023 tarihli mali tablolar enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.”

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, tamam ama şöyle, enflasyon düzeltmesi yapılacak yani. Mükelleflerin lehine olan bir şey bu sefer. Bir de vergisi olduğu için mükelleflerin lehine.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam. Peki, netleşmiş...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, şu açıklamayı yapabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bizim buradaki amacımız, 2022 yılında ola ki bir enflasyon varsa vatandaşlarımız, mükelleflerimiz bundan etkilenmesinler, vergi vermesinler istiyoruz. Mükelleflerin yanında yer alıyoruz yani. Bu tabloları da... Öz varlıkları düşük olan, borçlarla işini çeviren mükellefler enflasyon muhasebesinden çıkacak kârlardan dolayı vergiye tabi tutulacaklar. Biz bu vergi yükünden onları kurtarıyoruz, vergi yüklerini üzerlerinden kaldırıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Devam edelim Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani sonuçta bu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vergi yükünü kaldırıyoruz, örnekler de verebilirim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsterseniz topluca cevap verin, yoksa tamamlayamayacağız. Not edelim soruları, topluca cevaplandırın.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şu hususu “2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesi kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.” bunu bir daha açıkla mısınız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Tutulur” diyor Sayın Kuşoğlu, “tutulmaz” diye okuyorsunuz da siz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Tutulmaz.” Geçici madde 33, baştan başlıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ha, pardon.

Bunu bir izah edin, gerçekten bu önemli, diğer konuşmacılar için.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, o ibareyi “2023”ü de şundan şey yaptık: Mesela diyelim ki biz bu kanun teklifini çıkarmasaydık 2022 yılında, ocak, şubat, mart aylarında ilk geçici vergi beyannamesi döneminde enflasyon düzeltmesi yaparak mükelleflere bir vergi yükü çıkacak... Aynı şey 2023 yılı için de geçerli. Biz bu maddeyi koymasaydık, 2023 yılında, mükellefler, ocak, şubat, mart veya geçici vergi dönemlerinde her bir geçici vergi döneminde enflasyon düzeltmesi yaparak oradan çıkacak vergi yüklerini ödemek veya ne çıkacaksa ödemek zorunda kalacaklardı. Biz, bu sayede, 2023'teki geçici vergi dönemlerini de muaf tutuyoruz. Yani 2023 yılı sonuna kadar, ne geçici vergi beyannameleri döneminde ne de kurumlar vergisinde enflasyondan doğan bir vergi yüküne tabi tutulmayacaklar. Sadece mali tabloların enflasyon düzeltmesini yapacaklar, gerçek değere ulaşacaklar, hiçbir mali yükü olmadan gerçek rakamlara ulaşacaklar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uğur Bey, birinci bentte “tutulmaz” deniyor, üçüncü bentte “tutulur” deniyor. Nedir bunun farkı, neden öyle oluyor?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hangi bendi diyorsunuz Sayın Kuşoğlu?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Birinciyi: “298 inci maddesi kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.”

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, tutulmaz, doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, aynı şeyi söylüyoruz: Tutulmaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Üçte de “31/12/2023 tarihli mali tablolar enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın, enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.” deniyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, “Yıl sonunda tutulur.” diyoruz. Geçici belgelerde tutmayacağız, kurumlar vergisinde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani yıl boyunca tutulmayacak, yıl sonunda tutulacak.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yıl sonunda da en gerçek rakamı tutacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, aynen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani sonuç olarak, kaldırmış oluyoruz bunu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Üstat, Sayın Kuşoğlu ama kaldırmıyoruz, 2023 yılı sonunda uygulayacağız. Şimdi, 2023 yılına geldik, şimdi 2023 yılında olduğumuzu farz edelim, enflasyon muhasebesi yapacak mıyız, ocak, şubat, mart dönemindeki geçici vergilerde? Yapmayacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yapmayacağız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nisan, mayıs, haziranda da yapmayacağız. Geçici vergilerde 3 dönem oluyor zaten, 3’e düşürdük geçici vergi beyannamelerini. 3 dönem de geçici vergi beyannamelerinde enflasyon düzeltmesi yapmayacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yapmadan vergi ödenecek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yapmamamıza rağmen, kurumlar vergisi beyannamesini verirken veya gelir vergisi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yıl içerisinde enflasyon düzeltmesi yapmadan...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yıl sonunda yapacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Enflasyon varken yapmadan kurumlar vergisi ödeyeceğiz geçici vergilerle, ondan sonra, en sonunda yeniden yapacağız.” diyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama biz bunu mükellefin lehine olarak düşünüyoruz. Yani kısmen...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Lehine olur mu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Lehine olmazsa şimdi de o zaman düzeltmeyelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır. Yıl içerisinde alıyorsunuz ödemelerini...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – ...yıl sonunda düzeltiyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neyin ödemesini alıyoruz?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Vergi, vergi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, bir defa, bir enflasyon muhasebesi, sabit kıymetler... Yani nelere, hangi şeylerde enflasyon muhasebesi uygulanacağı belli; burada ben onları da tek tek sayabilirim ama şimdi, baktığımızda, burada bir mükellefin benim kanaatimce- yüzde 90’ı civarında...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerlenebilecek tüm konular enflasyon muhasebesi kapsamına girecek. Vergi Usul Kanunu uyarınca değerlemeye tabi tutulan bütün alacak ve borçlar, aktif ve pasifteki değerler enflasyon muhasebesine tabi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Borçlar hariç, parasal olmayan değerler bu sistemde değerlendirilmeyecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Parasal olmayan değer yok ki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu konuda TÜRMOB veya Bakanlıktan teknik görüş alalım mı? Yani netleşmesi bakımından.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, alalım, arkadaşlardan da alalım ama ben de TÜRMOB üyesiyim ya.

Şimdi, şöyle: 2023 yılında geçici vergi beyannameleri döneminde enflasyon düzeltmesi yapmayacağız ama bunu yapmayacağız demek, yıl içerisinde yapmamak demek... Yıl sonunda kurumlar vergisi beyannamesini verirken mükelleflerimizin lehine bir uygulama getiriyoruz Sayın Başkanım. “Gelin, siz, bu enflasyon düzeltmesini yaparak vergisiz bir şekilde gerçek değerlerinize ulaşın.” diyoruz mükellefe. Hiç vergi vermeden gerçek değerlerine ulaşacaklar. Neler bunlar? İşte, Vergi

Usul Kanunu'nda yazılan, parasal olmayan değerlerin hepsini normal, günün değerlerine taşıyacaklar Başkanım, vergi vermeden. Ama bu şekilde olmazsa ne olur? Bu şekilde olmazsa şu olur: Diyelim ki aktif varlıkları 8 milyon olsun, öz sermayesi de 1 milyon olsun, 7 milyon da borçla, banka kredisiyle çevirsin mükellef bu işi; enflasyon muhasebesinden kaynaklanan değer de 8 kat olsun mesela. Şimdi 2013'ten, 2014'ten yapsak 8 kat olacaktı. 8 milyonu 8'le çarp, 64 milyon. 1 milyonu 8'le çarp -öz sermayeyi çarpıyoruz çünkü, borçları çarpmıyoruz- 8 milyon. 64'ten 8'i çıkardığın zaman 56 milyonun vergisini vermesi lazım. Bunu düşürelim, üç aya bölelim bunları; sekiz yılı 2014'ten taşımayalım, son üç aya bakalım, bu da 1 milyon olsun. 1 milyonun vergisini vermek zorunda mükellef eğer borçla çeviriyorsa işini Sayın Başkanım. Dolayısıyla, mükelleflerin yüzde 90'ı, bizim ülke yapısına, şirket yapısına baktığımız zaman -mükelleflerin birçoğu- borç yapısıyla bu işi çevirdiği için mükelleflerin lehine olan bir düzenleme bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Diğer TÜRMOB üyelerini de dinleyelim mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabii, dinleyelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

TÜRMOB GENEL SAYMANI MUSTAFA LEVENT DEMİRÖZ – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Bülent Kuşoğlu'nun oradaki tereddüdü üzerine ben söz almak istedim. İlk defa, biz, bu yasa eğer bu şekilde geçerse 2024'ün Mart ya da Nisan ayında verilecek beyannameler için düzeltme yapacağız ve bu maddede, 3'üncü paragrafta şöyle bir hüküm var: "Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez." Zaten 2024'te verilen beynamede o dönem içerisinde, 2023 içerisinde oluşan kârlardan ya da zararlardan doğan ekstra bir enflasyon düzeltmesi...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hangi kârlardan?

TÜRMOB GENEL SAYMANI MUSTAFA LEVENT DEMİRÖZ – 2023 yılı...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hangi kârlardan?

TÜRMOB GENEL SAYMANI MUSTAFA LEVENT DEMİRÖZ – Enflasyon düzeltmesinden doğan kârlardan yeni bir vergi tarhiyatı yapılmayacak. Dolayısıyla...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani bütün zararı anlamasınlar.

TÜRMOB GENEL SAYMANI MUSTAFA LEVENT DEMİRÖZ – Evet, evet yani orada bir şey yapılmayacağı için bence orada bir sıkıntı yok. Ondan sonra zaten burası, 2023'ün Mart ya da Nisanı bir nirengi noktası olacak; eğer o şartlar devam ederse 2024'ün Mayıs ayındaki ilk geçici vergi döneminde yapacağımız düzeltmede o nirengi noktasından geline nokta kadar aradaki farkın enflasyon düzeltmesi farkları ödenecek, vergileri.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şartlar olursa eğer...

TÜRMOB GENEL SAYMANI MUSTAFA LEVENT DEMİRÖZ – Oluşursa o da evet. Ama 2023 yılının sonunda vereceğimiz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz burada bir netlik görüyorsunuz değil mi, bir sıkıntı yok?

TÜRMOB GENEL SAYMANI MUSTAFA LEVENT DEMİRÖZ – Netlik görüyorum, sadece teknik olarak -aslında Sayın Kuşoğlu'na katılıyorum- birinci paragrafta "düzeltmesine tabi tutulmaz" deyip üçüncü paragrafta da "tutulur" diyor; sadece orada belki kanunun lafzında bir sıkıntı var. Yani ruhunu anladım ben, buradaki değerli hazırunun hepsi anladı ama lafzında sanki ufak bir sıkıntı var gibi, bir gözden geçirilmesinde fayda var diye düşünüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O da şununla alakalı: Mesela diyelim ki enflasyon düzeltmesinin şartları mart ayında tuttu; geçici vergi dönemlerinden bir tanesinde tutarsa hemen uygulanmaya başlıyor. Biz diyoruz ki: Geçici vergi dönemlerinde şartlar tutsa da uygulanmayacak, yıl sonunu bekleyecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, bu lafızla ilgili bir düşünelim yapılabilecek bir şey var mıdır diye.

Maliyeden bir görüş alalım.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM – Sayın Başkanım, mevzuatın içeriği itibarıyla öncelikle şunu söylememiz lazım: Enflasyon düzeltmesinin şartlarının oluşup oluşmadığı geçici vergi dönemleri itibarıyla belli ediliyor. Dolayısıyla, bizim “üç sene ve son bir yıl” dememize rağmen aslında bir geçici vergi döneminin sonunda şartlar oluşmuşsa bunun son otuz altı ay ya da son on iki ay itibarıyla yüzde 10 ya da yüzde 100’ü aşır aşmadığına bakıyoruz. Yazırma dikkat ederseniz, 2021 ve 2022 için “hesap dönemi” demişizdir. 2023 için ise “2023 hesap dönemi geçici vergi dönemleri” demişizdir. Yani 2023 için geçici vergi dönemleri itibarıyla şartlar oluşsa da enflasyon düzeltmesi yapılmayacak ama hesap dönemi yani yıl sonu itibarıyla 2023’te her durumda şartlar oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapılacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teknik olarak bir sorun görmüyorsunuz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM - Yazırma sıkıntı olmadığını değerlendiriyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Şimdi, madde üzerinde...

Bitirdiniz mi Bülent Bey siz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle, sonuçta lafzında tereddüt edilen bir durum varsa tabii, sıkıntı var demektir yani bunun daha doğru dürüst, daha anlaşılır bir şekilde yazılması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu bir düşünsün arkadaşlar ama “Teknik olarak bir sıkıntı görmüyoruz.” diyorlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teknik olarak görmüyorsunuz yani konuyu siz bildiğiniz için görmüyorsunuz tabii, uygulamacı olarak ama lafzıyla ilgili olarak baktığınız zaman...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maliyeci olmayan faniler için lafızda bir problem var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “298’inci madde uyarınca enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.”, “Enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.”

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY - Çok özür dileyerek ben tekrar söz isteyeceğim efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY - “Hesap dönemi” kavramını kullanırken arkadaşlar malumunuz, bir takvim yılını kastediyorlar. “Geçici vergi dönemi” diye de ayırır yapıyorlar maddenin yazırmaında. Yani kurumlar vergisi “takvim yılı”nı kullanmıyor “hesap dönemi” ifadesini kullandığı için Vergi Usul Kanunu da aynısını kullanıyor. O dille yazılmış. Yani Vergi Usul Kanunu’nun kendi diliyle yazılan bir metin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İki ayrı madde olsaydı böyle bir şey olmazdı. Tek madde olduğu için böyle oldu.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY - Yok, Vergi Usul Kanunu’nun diline uygun yazılmış bir metin efendim. Yazımında teknik bir sorun yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İki ayrı madde olması gerekirdi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Devam edelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, şunu sorayım o zaman tekrar, Ayşe Hanım’a sorayım: 31/12/2023 tarihli mali tablolar enflasyon muhasebesine tabi midir, değil midir?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Tabi efendim. 31 Aralık 2023 enflasyon düzeltilmesi yapılacaktır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Birinci bentte de “tutulmaz” diyor, işte çok açık olarak da orada yazıyor. “298’inci madde uyarınca enflasyon düzeltilmesine tabi tutulmaz.” diyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Orada geçici vergi dönemleriyle ilgili efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Daha net yazmak lazım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM - Sayın Vekilim, 2023’de 3 tane geçici vergi dönemi var, yıl sonunu kavramıyor ifade hiçbir şekilde.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – İfade yıl sonunu kavramıyor; geçici vergi dönemleri...

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM - Yani “geçici vergi dönemleri” diyoruz ve 3 tane geçici vergi dönemi vardır; ocak-mart arası, nisan-haziran arası ve temmuz-eylül arası. Yani sadece “geçici vergi dönemleri” dediğiniz için yani 31/12/2023 hiçbir şekilde anlaşılmıyor, birinci fıkra için konuşuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, kifayetimizakere diyelim o zaman.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Geçici vergi dönemleri” diyoruz ama dönem sonundaki mali tablo, 31/12’deki mali tablo esastır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM – “Mutlaka yapılır.” diyoruz; evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O net olarak anlaşılmıyor. Bunu düzeltmek lazım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, ben bir şey ilave etmek istiyorum. Sayın Garo Paylan güzel bir soru sordu Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, şimdi, ilk fıkrayı madde 1 olarak düşünün, onu ayrı değerlendireceğiz Sayın Başkanım, ikinci fıkrayı ayrı değerlendirdiğimiz zaman net ortaya çıkıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ayrı madde olsa.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ayrı madde olsa da problem değişmez ama.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ayrı madde değil, ayrı fıkra zaten. Ayrı fıkra zaten, madde gibi düşündüğünüz zaman sen kafanda onu 1 diye düşün.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teknik olarak bence izahat yapıldı. Lafız olarak yapılabilecek var mıdır, yok mudur bir düşünelim ama teknik anlamda bir problem görmüyorum.

Sayın Paylan’a söz vereceğim.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, benim bazı sorularım var Sayın Başkan, önce onları sorup cevap alıp konuşacağım.

Şimdi, Uğur Bey, Ayşe Hanım; geçen yıl enflasyon muhasebesini aslında getirdik yasayla biz ve bunu vergi karşılığı getirdik yani yüzde 2 vergi veren...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeniden değerlemeyi diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yeniden değerlendirme. O da zaten enflasyon muhasebesidir yani katsayılarına göre Maliyenin belirlediği...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama “yeniden değerlendirme” deniyor ona.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne farkı var? Aynı işe yarıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Lafzı önemli ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynı işe yarıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, ses çıkarmadım ama kabul anlamında almayın. Şimdi çok sayıda söz talebi var. Konuşmanızı yapın bence topluca cevap verilsin çünkü tekrarlanan konular da olabilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, peki. Ben soruları sorayım, istediği zaman cevap verir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen.

Uğur Bey, not alalım, topluca cevap verelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, yeniden değerlendirme ile enflasyon muhasebesi Veli-Ali, Ali-Veli farkı kadardır yani o kadar söyleyeyim. Yani sonuç olarak aynı şeyi yaptın ve yüzde 2 vergi alındı. Şimdi, bundan kaç mükellef faydalandı? Bu mükellefler büyük mükellefler miydi ve bunların vergileri ne kadar tahsil edildi, ne kadar tahsil edilecek? Siz bu uygulamayı getirdiğinizde bu vergilerden vazgeçenler veya iade talep edenler olacak mı? Çünkü sonuç olarak siz mükellefi bir şekilde kandırılmış oldunuz. Yani daha mürekkebi kurumamış yüzde 2 vergili bir enflasyon muhasebesi uygulaması var, getiriyorsunuz şimdi beleş, bedava bir enflasyon muhasebesi uygulaması yani bununla mükellefinizi -mükellefler burada gerçi, tutanlar ama- kandırılmış olmadınız mı? Size net bir soru sorayım: Bu vergiler geri mi istenecek, ne olacak bu uygulama sonucu? Bunu merak ediyorum.

İkincisi; şimdi, şöyle bir şey var, ben şunu anlamak istiyorum: Şimdi, işverenler, bilançolarında, makine teçhizatı var, binası var, yıllardır, işte, yeniden değerlendirme yaptı, yapamadı, diyelim ki -Uğur Bey, sizin dediğiniz gibi- 10 milyon liralık duran varlığı var ama 1 milyon lira gözüküyor, yani bunu bu süreç dâhilinde istediği zaman mı yapabilecek yoksa 2023’ü beklemek zorunda mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kanunun lafzı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bu enflasyon düzeltmesini, şimdi, 17 Şubatta normalde yapma hakkı var mevcut yasaya göre değil mi? Bunu yapmamasını... Yani şu anda yapma hakkını da elinden alıyor musunuz yoksa 2023’ü beklemek zorunda mı mükellef?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2023’ü bekleyecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bekleyecek, tamam, ben cevabımı aldım, böyle anlamıştım bende. Şimdi, bu durumda şöyle bir handicap olmayacak mı? İşletmeler finansmana ulaşmaya çalışıyorlar, bilançosunu bankaya götürüyor, atıyorum, bilançoda diyor ki: “Senin maddi duran varlığın, teminat gösterebileceğin 10 milyon liralık varlığın var.” Hâlbuki o varlık şimdi diyelim ki 60 milyon lira değerinde, dolar bazında, bilmem ne, enflasyona göre değerlenmiş. Şimdi, banka ne yapıyor? Mevcut gördüğüne göre krediyi teminatı sayıyor değil mi? Hâlbuki o 60 milyon lira, bilmem ne... Yani bu

bir handicap yaratmayacak mı? Yani bu erteleme zaten finansmana ulaşımında zorluk çekiyor, bankalar gerçekten canlarına okuyor bu anlamda yüzde 30, yüzde 40 faizlerle, bilmem ne, piyasanın, sizin yarattığınız yanlış ekonomik sistem yüzünden. Şimdi, bu da bir finansmana ulaşmakta sıkıntı yani piyasa için yeni bir sıkıntı değil midir? Bunu sormak isterim.

Üçüncüsü; neden 2023 olduğunu hâlâ anlamadım. Yani, biz şöyle bir şey dedik: “Ya, arkadaş -çok halisane duygularla- TOBB gibi büyük işletmeler, işte, TÜSİAD gibi büyük işletmeler faydalanacak bundan; işte, onların kurumsal yapısı var, hızla mali müşavirleri, muhasebe odaları, birkaç bilgisayar bilmem nesi yapıp bu güncellemeyi yapabilir ama küçük mükellefler bunu yapamaz diye biraz erteleyelim.” Bir de bir anda oldu gerçekten -TÜRMOB’un yetkilisinin söylediği gibi- yani son dört beş ayda bir anda bu şartlar oluştu. Şimdi, bu noktada, küçükler faydalanamayacak diye biz bunu erteleyelim dedik bir miktar. Böylece de TÜRMOB meslektaşlarına gerekli eğitimleri verebilir ve bu süreç dâhilinde de enflasyon muhasebesi sağlanabilir diye düşündük ama siz bir anda iki buçuk yıl sonraya attınız bu meseleyi. Yani, şu anda 2024’ün içinde yapacak yani o beyanname döneminde yapabilecek bu enflasyon muhasebesini ve o zamana kadar da bilançolar düzelmiş olmayacak. Yani neden 2024’e attığımızı ben anlamadım; yani siz anlatmadınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yok, anlattım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bu yıl niye yapamıyoruz? Yani bu yıl neden biraz erteleyip, üç ay, beş ay, altı ay, en fazla yıl sonuna kadar bunu erteleyip yılbaşında katsayıyı belirleyip mükelleflerin bu enflasyon muhasebesi yapma hakkını niye vermiyoruz? Yani, niye bu işi bitirmiyoruz da 2024’e atıyoruz, bunu ben anlamadım açıkça söyleyeyim.

Bu sorularına cevap vererseniz... Sayın Başkan izin verirse kalan süremi kullanabilirim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Cemal Bey, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli Başkanım, değerli arkadaşlar; enflasyon muhasebesi tabii ki 2003’ten sonra ilk defa karşımıza çıkan bir durum. Yüksek enflasyonun etkin olduğu dönemlerde finansal tabloların enflasyon oranları doğrultusunda düzeltilmesi ve muhasebeleştirilmesi işlemi, hissedilen enflasyonun firmaların finansal tabloları üzerindeki etkilerini enflasyon muhasebesi ortaya çıkarıyor. Firmaların, firma sahiplerinin, firmayla ilgilenen üçüncü kişi ve kuruluşların gerçeğe uygun kararları almasında etkin bir yöntem enflasyon muhasebesi. Bilanço üzerinde parasal kalemler üzerindeki ve parasal olmayan kalemler üzerindeki etkileri olmak üzere iki etkisi var. Bunlara girecek değilim ama bildiğiniz gibi muhasebe, ekonomik ve mali işlemleri para türünden sistemli bir şekilde toplayan, kaydeden, sınıflayan, özetleyen ve vardığı sonuçları işletme ilgililerine mali tablolar aracılığıyla sunarak yorum yapmalarına ve karar vermelerine imkân sağlayan bir sistem. Bu, yasal olarak da yapılmak zorunda.

Şimdi, biz, tabii, bugün ne yapıyoruz? Ülkemizdeki ekonomik gelişmeler, özellikle, son, aralık ayındaki gelişmelerle enflasyonun son yılda yüzde 10’un üzerine çıkması ve son üç yılda da yüzde 100’ün üzerine çıkması neticesinde, bilanço esasına göre defter tutan işletmelerin enflasyon muhasebesi yapmasını zorunlu hâle getirdi ama gerek piyasadaki uygulayıcı TÜRMOB üyelerinden ve gerekse iş dünyasından gelen taleplerle enflasyon muhasebesi uygulamasının ötelenmesi gibi bir durum söz konusu oldu. Biraz önceki yaptığım konuşmada da söylediğim gibi, bunu aslında 301 sıra sayılı Kanun Teklifi’imizde de müzakere ettik ama o güne yetişmediği için bugün ayrı bir teklif olarak gündeme geldi.

Şimdi, ne yapıyoruz? Kanun teklifi kabul edildiği takdirde enflasyon muhasebesi uygulamasını 2023'in sonuna kadar ertelemiş oluyoruz. Firmalara, 2023 sonunda enflasyon muhasebesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın -biraz önce aslında anlaşılmayan konu buydu zannediyorum- yurt içi üretici fiyat endeksi oranında yeniden değerlendirme imkânı sağlanacak ama 2023 sonrası için söz konusu bu. Yeniden değerlemeden dolayı herhangi bir kâr ortaya çıktığı takdirde bu fiyatlar geçmiş yıl kârları olarak defterde, bilançolarda gözükecek, herhangi bir vergiye tabi olmayacak eğer bunu ertelemesek 2021 yılında enflasyon muhasebesi uygulamasından dolayı ortaya çıkacak kârlar vergiye tabi olacaktı, şimdi bunun önüne geçmiş oluyoruz. Bu süre içinde geçen zamanda herhangi bir sorun ortaya çıkmasın diye böyle bir düzenlemenin uygun olacağı kanaatindeyim. Dolayısıyla teklifi desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, bu 1'inci maddeyle ilgili ben fazla bir şey söylemeyeceğim ama 2'nci maddeyle kalamayacağım için burada 2'nci maddeyle ilgili kısa bir konuşma yapmak istiyorum izinle.

Şimdi, Cemal Öztürk Bey 128 milyarla ilgili ders verme edasıyla böyle KTÜ'deki öğrencileri sanarak bir ders verdi bize. Bunların hiçbirini yeni duymadık.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Eski günlerimi hatırladım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Canikli sizin dediklerinizi daha evvel söyledi ve hiçbirini doğru değildi, öyle olmadı yani keşke öyle olsaydı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Bekaroğlu, maddeyle hiç alakası yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben anlatacağım.

Bakın, elbette, Merkez Bankası parayla ilgili tek otoritedir, piyasaya değişik şekillerde döviz verir ve nasıl vereceğini, hangi şartlarda vereceğini kanunu çok açık bir şekilde yazıyor.

Bakın, Cemal Bey, bir protokol yapılmış, bu protokol da daha sonra değiştirilmiş, buna dayanarak Merkez Bankası dövizlerini Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarıyor, Hazine ve Maliye Bakanlığı da sırf “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” tezini gerçekleştirmek için satıyor, piyasaya veriyor; tekrar yükseliyor, veriyor; tekrar yükseliyor, sonunda bitiyor. Sayın Cumhurbaşkanı da bun alıyor ve damadı gönderiyor. O arada damat çıkıyor, orta vadeli programı açıklıyor, milletle dalga geçiyor, birtakım Anadolu şivelerini taklit ederek insanlarla alay ediyor. Bütün bunlar oluyor, kendisi kızıyor “At izi it izine karıştı.” diye çekip gidiyor. Ondan sonra -işler geliyor- tekrar “Eski sisteme dönüyoruz.” diyor, Maliye Bakanını değiştiriyor, Merkez Bankası Başkanını değiştiriyor. Kurallara uyacak... Gidiyorlar, mali reform paketi açıklıyorlar, insan hakları izleme belgesi açıklıyorlar. Niye? Çünkü 2018'de Sayın Cumhurbaşkanı Cumhurbaşkanlığı sistemiyle Cumhurbaşkanı seçilir seçilmez Londra'ya gidiyor, orada ilan ediyor tezini. Bu tezle oluyor ne oluyorsa.

Bakın, şimdi, 128 milyar, artı, aralık ayındaki, bugünlerdeki 9 ya da 20 milyar sorarken diyoruz ki: “Bu paralar hangi şeylerle çıktı, nasıl çıktı; kimlere satıldı, kaç liraya satıldı?” Bir bilen var mı? Bir kişi söylesin, siz söyleyin. Bu paralar nasıl satıldı, kimlere satıldı, kaçta satıldı? Bunlardan kimsenin haberi yoktu. Niye? Çünkü arka kapıdan yapılıyor. Ne demek arka kapı? Bu arka kapı işi nedir? Nereden çıktı bu arka kapı? Hâlâ arka kapı kullanılıyor. Bunu şey yaptık.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tamamen uyduruyorsunuz!

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, satışmadan söz istiyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, ne oldu? Şimdi, dönüldü, onların da hepsi reddedildi, tekrar geldik faiz yükseltme işine. Hem de bakın, sadece faiz yükseltmiyoruz, benim söylediğim odur; faiz yükseltmenin yanında kur farkı veriyoruz, yetmiyor, kurdan kaynaklanan 98 milyar var kurumlarda, onu ne kadar alacağız diye... Kaynaklanan farkı da vergilendirmiyor. Yani faizi indirmeyerek, inat ederek kat kat fazla faiz ödüyoruz, bu milleti kat kat fazla zarara uğratıyoruz; daha çok insan sıkıntıya giriyor, daha az hizmet yapılabilir. Bunu anlatmaya çalışıyoruz yani. Burada kimseyi özel olarak hırsızlıkla, “o çaldı, bu çaldı” filan değil... Yanlış bir politika sonrasında gelindi. Ha, çalıp çalmama, onlar zamanında anlaşılacak. Kim? Elbette hepsi yazılıdır, hepsi orada vardır; hangi gün ne kadar satıldı, nereye verildi, kime verildi; elbette devlet tüm bu kayıtları tutmuştur ve bu kayıtlar incelenecektir, kim ne yapmışsa hesabını da verecektir. Bunu söylemeye çalıştım yoksa şey değil yani.

Bu kadar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sizin görüşleriniz detaylı tutanaklara geçmişti Cemal Bey, o yüzden satışmadan cevap vermeye gerek yok. Siz kapsamlı izah ettiniz zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Canikli çoktan söylemişti bunları ya, tutanaklarda var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – İsim vererek... Tamam, tartışmayı büyütmemek adına...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, biliyorum ama anlayışımıza sığınarak devam edelim.

Sayın Naci Cinisli, buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kanunun genelinde ve Genel Kurulda yaptığım konuşmayla Cemal Beyefendi’yi rencide ettiysem üzülürüm fakat ben daha da detaylı baktım, hiçbir maddede hiçbir AK PARTİ’li sayın milletvekili konuşma yapmamışlar. Ayrıca o yoklamalarda da arka arkaya 2 defa olmadıkları için, Meclise yeteri kadar bu kanun teklifinde, bu kanun sırasında ilgi göstermedikleri için malumunuz kanun bu haftaya kadar ertelendi ve bu kanuna sahip çıkılmadığı maalesef ortaya çıktı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, muhalefetin hiç mi suçu yok yani?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Muhalefet suçludur(!)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Tabii, suç muhalefette(!) İşin kolayını bulmuşsunuz yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dış güçler ve muhalefette(!)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Memurlar bunun hesabını soracak size.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cinisli’ye söz verdim.

Buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Bu maddeye gelirsek efendim, bu konuyla ilgili çıkarılmak istenen, önceden de çıkarılmışlarla beraber 4’üncü kanun maddesini görüyoruz. Bundan önce malumunuz, 213 sayılı Kanun, 7326 sayılı Kanun, 7338 sayılı Kanun, yeniden değerlendirme kanunları ve şimdi de bu kanun. Neden bunları anlattım? Buradaki ana sorun bir güven eksikliği oluşturuyor yani aynı konuyla ilgili kanunlar çıkarma ihtiyacı duyuluyor. “Ekonomi” dediğimiz, netice itibarıyla bence demokrasiyle bire bir bağlantılı; güvene dayalı, piyasanın ana aktör olduğu bir sosyal bilim aslında ve kuralları belli, yolu yordamı belli. Biz bu yol yordamdan çıkınca maalesef işler karışıyor ve çok

büyük sıkıntılar yaşıyoruz ve işte, yine önceden de ifade ettiğim gibi, cumhuriyet tarihimizin en ağır ekonomik krizini yaşıyoruz. Allah korusun, bu krizin bir sosyal ve siyasi krize dönmekten korkarım. Siyasi krizden kastım, bu zaafımızdan faydalanıp siyasi tavizler istenmesiyle karşı karşıya kalabiliriz.

Enflasyon muhasebesini neden erteliyoruz? Bana kalırsa enflasyon muhasebesinin şarta bağlanmaksızın uygulanması lazım yani enflasyon olan ülkelerde enflasyon muhasebesinin uygulanması lazım. Netice itibarıyla ben de eski bir iş adamı olarak çalıştığımız... Enflasyon olduğu zaman paranın değeri düşüyor, malın değeri gereksiz yere fazlalaşır ve sattığımız ürünü rafa koyamadığımız zaman da -hani bir köpük diyoruz ya, köpük döviz değerlenmesi- köpük bir ürün değerlenmesiyle ve kârla karşı karşıya kalıyoruz ve bunun da enflasyon muhasebesiyle hakiki değerine, rayiç değerine çevrilmesi lazım. Aslında, bizim iş dünyasına hakiki matrah bildirmelerini teşvik etmemiz lazım. Bu tip günlük çözümlerle bence ne iş dünyasına bir faydamız oluyor ne de ülkeye bir faydamız oluyor. Burada bizim doğru matrah beyan ettirmeye özendirmemiz, kaçığın dışına çıkılmasına özendirmemiz lazım ve önemli olan, toplanan verginin rakamını bilmemiz lazım yoksa yüzdeler hiç de önemli değil. Bence burada bir sebep neden bunun ertelendiği. Bu yeniden değerlendirmeyle ödenmiş olan yüzde 2'lik matraha o kadar çok acil ihtiyaçları var ki devletimizin, yeni bir düzenleme, yeni bir maceraya kapılıp da geri ödeme mecburiyetinde kalmamaları olarak da görüyorum. Ben bu toplantıya gelmeden önce işini iyi yapan pek çok mali müşavirle de konuştum, onlar bu düzenlemenin bu kadar geriye atılmasına karşılar. Altyapı eksikliği, özel sektörde ne kadar var, bilemem, onlar daha çabuk adapte olurlar ama zannedersenem siyasi irade eksikliğinden Maliye Bakanlığımızda da bir altyapı eksikliği oluşmuş ve 2023'e kadar erteleme isteğiyle Meclisten böyle bir madde geçirilmeye çalışılıyor.

Burada devletin iki farklı kurumu iki farklı muhasebe sistemine rağbet gösteriyor. Mahkemelere gidildiğinde, mesela, konkordato davalarına gidildiğinde bilirkişiler hakiki bilançoları sunma ihtiyacı duyarken Maliye Bakanlığının hakiki bilançodan ziyade yani enflasyon muhasebesiyle oluşturulmuş hakiki bilançodan ziyade bu yeniden değerlendirme falan gibi, hakiki matrahı belirtmeyen, kayıt dışına çıkmayı mecbur bırakan bilançoları referans olarak kabul etmesini de ben doğru bulmuyorum. Bizim hakiki bilançolarla, kayıt dışını özendirmeden, düşük vergilerle daha geniş tabana yayarak doğru ve devletin ihtiyaçlarını karşılayan vergileri toparlayabiliyor olmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son bir cümle Sayın Cinisli.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Tamam.

Biz, tekrar, İYİ Parti olarak kanunun bu şekilde, maddenin bu şekilde çıkarılmasına karşıyız; bunu ifade eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın İbrahim Özden Kaboğlu, 1'inci madde üzerinde buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, ben aslında geneli üzerinde konuşacaktım ama biraz gecikmeli geldiğim için etik bulmadım ancak 1'inci madde üzerinde yapılan görüşmeler, şu ana kadar yapılan konuşmalar geneli üzerinde yapacağım konuşmada dile getireceğim sorunları teyit etmiş bulunuyor.

Çünkü bu yasa teklifini görünce Montesquieu'nun meşhur De L'esprit Des Loix kitabını hatırladım, kütüphaneden de indirdim, kırk küsur yıl önce, doktora öğrencisiyken okumuştum. Tabii, Montesquieu'nun bu kitabından sonra, erkler ayrılığı kuramını işlediği kitaptan otuz dokuz yıl sonra

-bu kitap Birleşik Krallık'tan esinlenildi, parlamenter rejimden esinlenerek yazıldı- Amerika, 1787'de Anayasası'na geçirdi "erkler ayrılığı" olarak. Biz ise 1961 Anayasası'nda ilk kez "erkler ayrılığı" ve "hukuk devleti" kavramını kullandık. 2016 değişikliğinde yani elli beş yıl sonra "Erkler ayrılığını getiriyoruz." diye bu şekilde bir düzenleme yapıldı ama bu son iki yasa özellikle gösteriyor ki aslında bir yasanın De L'esprit Des Loix yani Kanunların Ruhu bir yanda, biçim üzerine bile biraz önce -iyi ki sosyal paydaşlar da buradaydı- anlaşılamadı, anlaşma sağlanamadı yani bir yasa maddesinin yazımının ne kadar önemli olduğunu... Özünden vazgeçtik, ruhundan vazgeçtik ama biçime uygun olarak da yazılmadığını, yazılamadığını burada...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlaştık, anlaşıldı ya.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ama nasıl anlaşıldı, uygulamada göreceğiz. Ben oraya girmiyorum çünkü uzmanlığa saygı gereği girmiyorum ama tanık oldum, bu konuşmalara tanık oldum. Anlaşmak öyle kolay kolay değil, bunun bir de uygulaması olacak ama tabii, buradaki...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kendinizi zorlamayın, anlaştık.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bir saniye...

Buradaki esas sorun şu tabii ki: Yani ben sizleri eleştirmiyorum çünkü Meclis gündemine hâkim değil, olamıyor. Özellikle 2016 değişikliğinde ve uygulamasında, artık, Meclisin gündemine hâkim olamaması gibi bir durum doğdu. Evet, kabul ediyorum, bu düzenleme... Sayın Aydemir, "Türkiye'nin içine sürüklendiği veya düşürüldüğü derin iktisadi krizden nasıl çıkarız?" diye bunun çırpınışı söz konusu ama keşke Meclis olarak biz bunun üzerine kafa yorabilseydik, bu maddeleri bizzat yazabilseydik ve bu şekilde belki bu, Genel Kurula gelinceye kadar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Burası Meclis değil mi? Nerede yazacaktık, burası Meclis değil mi?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Uğur Bey, sonra cevaplayalım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bu teklif Genel Kurula gelinceye kadar, umarım, üçüncü bir teklif metniyle karşımıza çıkmazsınız. Yani bunu ben bir eleştiri olarak dile getirmiyorum Sayın Aydemir, bütün vekillere düşünelim diyorum; bu, hepimizi düşündürmesi gereken, erkler ayrılığı çerçevesinde kuralı koyan, uygulayan ve yargılayan organ. Biz, kuralı koyan organ isek kendi gündemimize biz hâkim olmalıyız. Hâkim olabildiğimiz ölçüde yasanın bırakın özüne, biçimine de hâkim olabiliriz ama şimdi, bu teoriden ve bu kuramın uygulamasından bu nedenle çok uzak olduğumuzu açıkça, acı bir biçimde görüyoruz. Umarım bu sıkıntılı durum hepimizi düşündürür ve "Türkiye'yi kural koyma bakımından nasıl esenliğe yönlendiririz?" sorusuna birlikte yanıt bulabiliriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim dikkatiniz için.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Söz almıştım, şunu ifade edeyim: Biz, özellikle Maliye Bakanlığı, ilgili kuruluşlar, meslek kuruluşları ve TÜRMOB meslek mensupları olarak böyle bir kanun istiyorlarsa zaten destekliyoruz, ben de böyle bir önerge vermiştim. Burada sıkıntı, bir yıl değil, daha uzun bir süre ertelenmesi; böyle bir sorun var, daha önce böyle bir durum söz konusu değildi, onu şey yapaalım. Sayın Aydemir, ayrıca, bu konuyu sadece enflasyon muhasebesinin bir vergi sorunu olarak da almamak lazım; demin Sayın Cinisli'nin de söylediği gibi, bu mali tabloların gerçeği göstermesi lazım muhakkak. Gerçeği gösterebilmesi için de ayrıca enflasyon muhasebesine ihtiyaç var çünkü sonuç olarak mali tablolar bir

fotoğraftır belli bir tarih itibarıyla; o tarih itibarıyla gerçeği gösterebilmesi lazım, oradaki varlıkların gerçek değerleriyle orada, mali tabloda yer alabilmesi lazım; o açıdan da konuya yaklaşmak lazım, sadece vergi açısından değil.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Evet, bu maddeyi görüşme sebebimiz Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi'nin, işte, son yıl yüzde 10, son üç hesap yılında ise yüzde 100 artmış olmasından yani şu anda yurt içi ÜFE yüzde 103 olarak belirlenmiş ve bundan kaynaklı olarak konuşuyoruz. Burada, sonucun aslında yaşanmış olan enflasyondaki ani artışla ilgili çok ciddi bir sorunumuz olduğunu da kayda geçirmek istiyorum, asıl sorun bu, asıl mücadele etmemiz gereken şey enflasyon ve enflasyonla mücadelede nasıl bir mücadele yapacağız, aslında bunun çalışmasının yapılması lazım.

Madde içeriğine gelecek olursak, ben bir şey sormak istiyorum sadece: Şimdi, bu erteleme yapılıyor, biraz “Geçmiş dönemde nasıl yürümüş bu iş?” araştırdığım zaman şöyle bilgiler çıktı karşıma: O dönemlerde yani enflasyon düzeltmesinin ilk uygulandığı dönemlerde birçok kurumda yani bazı eksik, fazla ya da hatalı işlemler yapıldığıyla ilgili, firmaların işte, kurumlar vergisi öderken eksik ya da fazla ödemeler yaptığı, Maliyenin inceleme konusunda o dönemde sıkıntı yaşadığı gibi bilgilere ulaştım. Şunu sormak istiyorum: Şimdi, bu ertelemeyi yaptıktan sonra 2023 yılına geldiğimizde -mali müşavirler açısından da sormak istiyorum yani- eğer birtakım zorluklar varsa bu hesapların yapılmasında, bu düzenlemelerin yapılmasında, hem Bakanlık nezdinde gerekli altyapı hazırlıkları yapılmış olacak mı, hayata geçmiş olacak mı bu süre içerisinde, yoksa 2023 yılına geldiğimizde biz yine acaba bunları tartışıyor olacak mıyız? Yani bu, geçmişte yaşanan durumla bugünkü duruma baktığımız zaman şu anda bu konuda ne durumdayız, onu sormak istiyorum gelecekle ilgili.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Emecan.

Sayın Karabıyık, buyurun lütfen.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar; şimdi, enflasyon muhasebesi, evet, 2003'te ilk defa ifade edilmişti ve 2004'te kullanılmaya başlandı, bir defa kullanıldı zaten, ondan sonra enflasyon ortamı olmayınca da tekrar dönülmedi ama yeniden değerlendirme -bildiğiniz gibi- devam ediyor. Şimdi, şartlar oluştuğunda enflasyon muhasebesinin uygulanmaması yasal düzenlemeyle yapılıyor; tamam, bunun için de 3 yöntem olabilir; işte, bir tanesi, şartlar oluşsa bile geçici bir süre uygulamanın yapılmamasını sağlamak veya kalıcı olarak düzenlemeyi kaldırmak ya da diğeri de şartları değiştirmek. Şimdi biz ilkinin yapıyoruz, geçici olarak uygulamanın bir süre yapılmamasını sağlama yönünde bir madde getiriyoruz. Tabii, sanırım -tanım olarak- askıya almış oluyoruz değil mi? Yani bir yandan da sorarak da öğrenmeye çalışıyorum tam olarak.

Şunu söylemek istiyorum: Şimdi, biz “bir yıl” diye düşündük ama siz bir yıldan daha uzun erteliyorsunuz yani 2022 sonu dedik, siz 2023 sonuna erteliyorsunuz. Şunlardan biri midir sebebiniz, hani ben onu düşünerek sormak istiyorum. Şimdi, on sekiz yıl önce yapıldı ama o zaman da uygulamada sorunlarla karşılaşıldı ve bilen yoktu yani enflasyon muhasebesini bilen yoktu, biz derslerde falan anlatmaya çalışırdık ama uygulamada çok büyük sorunlar çıkardı. Şimdi sebebi bu olabilir ama hadi

2021 4'üncü geçici vergi dönemini yetki kullanarak uzattık ama 2022 Nisan kurumlar vergisi döneminde ve onun sonrasında bu hazırlık tamamlanmış olacak mı? Bir kere, bu çok önemli yani bu olmazsa gene 2004'e döneriz, o da ayrı. Bir diğeri de, acaba ortam şu anda enflasyon muhasebesine uygun değil mi, bunu mu düşündünüz? Yani şunu demek istiyorum: Şimdi, borcu çok, öz sermayesi zayıf olan çok mükellef var. Hani bu ortam muhasebe ve vergi uygulamalarını, yeni vergi uygulamalarını hayata geçirmek için çok uygun olmayabilir. Bu bahsettiğim öz sermayesi zayıf borcu çok mükellefler zaten hayatta kalma mücadelesi veriyorlar, bir de hani bir düzeltme farkı üzerinden kâr payı öderlerse... Belki amacımız bu olabilir uzatmakta, öyle hissediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, onu ifade etmiştim zaten.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Evet, yani ben bilmiyorum, yeni katıldım, bizde MYK vardı.

Yalnız 2021 enflasyon düzeltmesinin nasıl yapılacağı konusunda, şimdi, şöyle bir durum var: Bu madde, hani üzerinde çalıştığımız madde şartların oluşması hâlinde geçmiş döneme ilişkin düzeltmenin nasıl yapılacağını düzenliyor, tamam. Ama benim özellikle merak ettiğim, kısaca söyleyeyim çünkü sürem az kaldı sanırım. Şimdi, en son 2004 yılı için enflasyon düzenlemesi yapıldıktan sonra, ilk kez 2021'de şartların olduğunu varsayarak “2021 yılı için 2 düzeltme yapılması icap eder.” diyen yeminli mali müşavirler var. Derler ki: “Önce mükerrer madde 298/a-7 uyarınca 31/12/2020 tarihine kadar olan geçmiş dönem düzeltmesi, sonra 2021 yılına ilişkin cari dönem düzeltmesi olmalıdır. Önceki uygulamada, geçmiş dönem için geçici 25'inci maddeyle özel bir düzenleme yapılmıştı. Mevcut mükerrer 298'inci maddenin (a) fıkrasının (7) numaralı bendi, bu geçici maddenin öngördüğü düzenlemeyi hükme bağlıyor, 2021 yılına ilişkin düzeltmeye ilgili fıkranın diğer bentlerindeki esaslara göre yapılmak zorunda.” diye bir görüş var. Bir de zaten hani 2021 yılında Vergi Usul Kanunu'nun geçici 31'inci maddesindeki yeniden değerlendirme imkânından yararlananların durumunu da eklediğimizde, bu önümüzdeki dönemde bir tartışmaya sebebiyet verebilir, hani yeniden değerlemeyi de birlikte kattığımızda.

Son olarak şunu söyleyeceğim: Şimdi hatırlıyorum, Kasım 2021 sonuna kadardı galiba, bu 7326 sayılı -torba- Yasa'yla işletmeler makine, kasa, stokları gibi kalemlerinde yüzde 3 vergi ödeyerek yani o farkın yüzde 3'ünü vergi olarak ödeyerek bir düzeltme yaptılar. Şimdi, buradaki durumu da belki bir teşhis etmek lazım, onlar açısından da ne gelir? Tam oluşturamadım kafamda ama bir soru olarak aklıma geldi.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

1'inci maddeyle ilgili söz talepleri tamamlandı.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, çok kısa bir soru sorabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tabii ki.

Buyurun Sayın Cinsli.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim.

Bu enflasyon muhasebesi için son üç yıldaki şartların tamamlanması gerekiyor malumunuz ve görüyoruz ki son üç yılda bu şartlar fazlasıyla tamamlanmış. Son üç yıl da Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtiğimiz yıllar. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yanlış uygulamalarının veya eksiklerinin de bu şartların oluşmasında etkisinin olduğunu düşünüyor musunuz? Bunu da sormak istemişim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Cinisli.

Şimdi, 1'inci maddeyle ilgili soruları cevaplamak üzere, öncelikle teklif sahibi Sayın Uğur Aydemir'e, ondan sonra da gerekli hâllerde Sayın Bakan Yardımcımıza ve Gelir İdaresi Başkan Yardımcımıza söz vermek istiyorum.

Sayın Aydemir, buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, Sayın Paylan burada, Sayın Paylan'ın sorusuyla başlamak istiyorum Sayın Başkanım.

Yeniden değerlemeye başvuran mükellef sayısı 10.057 mükellef başvurmuş. Tahakkuk eden vergi 2 milyar 294 milyon 110 bin 612 TL. 1 milyar 129 milyon 101 bin 664 lirası ilk taksit olarak tahsil edilmiş. Yeniden değerlemeye başvuranlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunlardan vazgeçme var mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yok, vazgeçen yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vazgeçme hakkı da yok değil mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vazgeçme var, vazgeçebilir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Talep edebilir yani iade?

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Enflasyon muhasebesi...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Not alalım arkadaşlar, hepsine cevap bekliyorum sizden.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İade talepleri var değil mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabii, tabii. Eğer istiyorlarsa kendi hakları zaten; paralarını iade isteyebilirler. Vazgeçeriz derler yeniden değerlemeden... Zaten, arkadaşlar, TÜRMÖB da burada, onlar da cevap verebilirler. Yeniden değerlemeye 10 bin mükellef katılmış. Bunlar niye katılırlar? Baktığımız zaman, elindeki malı rayiç bedele satış noktasına taşıyorlar. Aradaki fark, aradaki kâr farkı çok çıkmasını diye yüzde 2 vergilendirerek normal piyasa değerine malını getiriyor yeniden değerleyen mükellefler. Yani, 10 bin mükellef zaten başvurmuş, bunlar zaten hepsinden faydalanmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunlar büyük mükellefler mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, büyüğü küçüğü yok bunun, küçük de olabilir fark etmez. Buradan faydalanmak isteyenler...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilmek istiyorum...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, büyük küçük diye ayırt edemem zaten o kadar da...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Uğur Bey, karşılıklı konuşma yapmayalım. Siz, not aldıklarınızı şey yapın, daha sonra gerekirse yine Sayın Paylan'a söz veririm.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam Başkanım.

Evet, Sayın Naci Cinisli, “Siyasi irade altyapı eksikliğini görüyoruz bu kanun teklifinde.” dedi. Arkadaşlar, şimdi bu kanuna niye ihtiyaç duyulduğunu, ben kimlerden talep geldiğini söylemiştim. Aynı talepler sizlere de geldi yani sizlere de gelmiştir diye düşünüyorum Naci Bey. Zaten geçtiğimiz günlerde Sayın Kuşoğlu bir önerge verdi enflasyon düzeltmesiyle alakalı. Belli bir şey ama haberiniz olmayabilir. Biz milletvekiliyiz, araziye çıkıyoruz, gerek meslek odalarından gerek mükelleflerden o yönde bir talep geldi. Burada siyasi irade eksikliği değil, burada siyasi irade varlığını gösterdi, ortaya

koydu ve siyasi irade olarak, bizler de vekiller olarak Komisyonumuza bu teklifi getirdik. İnşallah hep birlikte, sizlerin de desteğiyle bu kanun teklifini buradan, Komisyonumuzdan çıkartırız, Genel Kurula göndeririz diye düşünüyorum. Yani, bir eksiklik yok; bir artı var aslında burada.

“Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin buna bir etkisi var mı?” diye ilave soru sordunuz, hükümet sisteminin buna bir etkisi olmadığı kanaatindeyim çünkü dünyanın ekonomik şartlarını göz önünde bulundurduğunuz an, dünya olağanüstü bir durumdan geçiyor. Cumhurbaşkanı hükümet sistemi ile bunun bir ilgisi olduğu kanaatinde değilim. Dünyayı zaten gözlemlersek, dünyada neler yaşandığını sizler de net bir şekilde görürsünüz. Zaten, katıldığım bir nokta “Yeniden değerlendirme yaptık.” dediniz zaten daha önceki aylarda... Mükelleflerimiz hâlâ da yeniden değerlendirme imkânına sahipler. 2022 yılında yeniden değerlemeye başvuran mükellefler, bundan sonra yeniden değerlendirme yaparlarsa, o imkândan faydalanmak isterlerse vergisiz bir şekilde yeniden değerlendirme imkânından faydalanacaklar. Bunu da ifade etmiş olayım.

Evet, Sayın Kaboğlu, maddeyle alakalı yani teklifimizle alakalı bir şey söylemedi. Geneliyle alakalı, her zamanki gibi geneliyle alakalı, sistemle alakalı düşüncelerini ifade etti.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Her zamanki gibi değil...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Her zamanki” dediğim: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine karşısınız, onu ifade etmek istedim. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini eleştirdiniz ve Meclisimizi... “Bu madde metninde bile anlaşıyor.” dediniz. Anlaşamadığımız bir nokta yok, herkes anladığı şekilde burada fikrini güzel bir şekilde ortaya koyuyor. Eğer eksik bir şey varsa, maddede anlaşıyor değiliz, maddedeki eksikliği bir önergeyle, öneriyle zaten Sayın Kaboğlu, burada maksat hasıl oluyor. Herkesin anlayabileceği bir şekilde kanun metnini zaten getiriyoruz.

“Kendi gündeminize hâkim değilsiniz.” dediniz. Niye kendi gündemimize hâkim değiliz? Kendi gündemine hâkim olmayan... Sayın Kaboğlu, ya hakikaten yani eleştirinin de bir sınırı var. Biz kendi gündemimize hâkimiz, kanun teklifimizi getirdik buraya. Kendi teklifimizi konuşurken siz gündem dışına çıkıyorsunuz. Yani kanun metniyle alakalı görüşlerinizi ifade etmediniz, kendi kafanızdaki soru işaretlerini sorarak tekrar kendiniz cevap verdiniz diye düşünüyorum.

Sayın Emecan’a gelince...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Aydemir, ben buradaki veriden hareket ediyorum, veriler ortada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, sizin kafanızda bir şablon var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İlave süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, ben Sayın Kaboğlu’nun sorularının hepsine cevap vermek istemiyorum ama “Bazı şeyleri acı bir şekilde bunları burada görüyoruz.” diyor, acı çekiyorsa kendisi bilir, bizim acı falan çektiğimiz yok, burada gayet mutlu bir şekilde kanun teklifini yapıyoruz.

PARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vatandaş...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vatandaşın acısını dindiriyoruz bu enflasyon düzeltmesiyle.

Sayın Emecan “Gerekli hazırlıklar yapılacak mı?” diye sordu. TÜRMOB üyesi de söylemişti, gerekli hazırlıklar olarak bilgisayar programları bakımından TÜRMOB üyeleri zaten kurslar, seminerler düzenliyorlar. Gerekli hazırlıkların yapılacağı kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sorularına cevap vermedi Sayın Başkan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir de şunu ilave edeceğim Sayın Başkanım: Maliye Bakanımızın enflasyon düzeltmesiyle, altyapısıyla Maliyenin bir ilgisi alakası yok, tamamen mükellefler ve TÜRMOB arasında çalışma gerektiren bir durum. Maliye Bakanlığının verilen beyanlar üzerinden zaten sistemi hazır, onlar zaten her şeyi okuyorlar, biliyorlar yani Maliyeyi de çok ilgilendiren bir durum yok enflasyon düzeltmesiyle alakalı, altyapısıyla da alakası yok Maliye Bakanlığının.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, söz verecektiniz bana.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

Oylamayı biraz sonra yapacağım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey 2 soruma cevap vermedi. Şimdi, borçlu olan işletmeleri düşünelim –Nilgün Hanım siz de çok iyi bilirsiniz- bu bilançoları güncelle taşımak kredi finansmanına ulaşmakta önemli bir unsurdur. Ben bu açıdan işveren temsilcilerinin bu yasaı bu şekilde onaylamasına gerçekten şaşırdım. Sonuç olarak işçiden, emekçiden yanayız ama işletmeler de finansmana ulaşamadıkları zaman veya çok yüksek maliyetle ulaştıkları zaman ne oluyor? Bu ciddi bir handicap yaratıyor, yine iş anlamında.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Soruyu alalım Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Soru şu: Şimdi, bu düzenleme böyle geçerse 2024 yılına kadar bilançolar düzeltilemeyecek demektir. Bu durumda da finansmana ulaşmakta firmalar sıkıntı yaşayacak demektir. Bu handikapı nasıl gidermeyi düşünüyorsunuz, burada bir handicap görmüyor musunuz?

İkincisi, biz ne dedik: “Mali müşavirler –siz de ben de mali müşaviriz- bir anda buna uyum sağlayamazlar, özellikle çok sayıda mükellefi olanlar.” Bunu bir süre erteleyelim dedik ama siz 2024’e erteliyorsunuz? Neden bu kadar uzun bir süre ertelendi, neden 2022 değil de 2023 Uğur Bey? Bununla ilgili net bir açıklama yapmadınız, neden?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, bilançoların güncellenmesi bakımından doğru şeyleri ifade ettiler kendileri. Enflasyon muhasebesi uygulayarak bilançolarını güncelleyebilirler ve mali tabloları güncellenen mükellefler bankalara da finansmana da daha rahat erişebilir, doğru, sizin söylediğiniz şekilde erişebilir, doğru şeyleri ifade ettiniz, onu ifade ediyorum.

Şimdi, enflasyon muhasebesi uyguladığımız zaman 2022 yılında –küçük mükelleflere de değindi zaten kendisi, Sayın Paylan- ilk geçici vergi beyannamesi döneminde mükellefler vergi yükü altında kalabilirlerdi, artı bir vergi yükü ödeyebilirlerdi, onu erteleme şansımız yok. Bir de şu var: Enflasyon muhasebesinin alternatifi, ikame edebileceğimiz yeniden değerlendirme imkânı getirdik. Bilançolarını güncellemek isteyen mükellefler, Sayın Başkan, Sayın Paylan, ticari mallar hariç olmak üzere diğer bütün o sabit kıymetlerin yeniden değerlendirme imkânını, yüzde 2’yle bunları güncel değere taşıyabilirler. Yüzde 2 vergi var, diğerinde daha fazla vergi oranı var, daha fazla vergi yükü var, bunun...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu beleş...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yok beleş değil. Şimdi, 2022’de beleş değil, 2022’de vergi yükü yüzde 2 vergi yükünden daha fazla Sayın Paylan, bunlar tartışıldı. Küçük mükellefler de büyük mükellefler de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye yüzde 2 değil de yüzde 3?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İşte, vergi yükünden mükellefi kurtaralım diye ama 2022 sonunda bir daha ertelemek zorunda kalabiliriz. Ben size şöyle söyleyeyim o zaman Sayın Paylan, sizin sorunuza sizin sorunuzla cevap vereyim: 2022 yılı enflasyonunu kaç olarak tahmin ediyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yüzde 50.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, bitti o zaman. Yani sorunuzun cevabını kendiniz verdiniz zaten, tamam.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, öyle karşılıklı yapmayalım. Sizin ilave edeceğiniz başka bir şey kalmadı herhâlde?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, zaten Paylan...

(Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam.

Teşekkür ederim.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum arkadaşlar:

MADDE 2- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- (1) 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) bendinin (g) alt bendi hükmüne istinaden Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır:

a) Söz konusu yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ila 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk Lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar.

(2) Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk Lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır.

(3) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk Lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır.

(4) Türk Lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, maddeyle ilgili söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İzahat alacağız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki, aslında girişte yaptı izahatı ama tekrar bir kez daha izahat alalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, izahat yapmadan önce bu maddeyle alakalı sanırsam arkadaşlarımız bir önerge verdiler, beraber değerlendirirsek -sizin takdiriniz- önergeyi okutursanız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz kabul etmiyoruz efendim, maddeyi konuşuyoruz, önergeyi değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yo, tamamlıyor zaten, maddeyi tamamlıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Siz önergeden...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aynı şeyi bir daha söylemeyeyim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şimdi, bir dakika... İki işlemi aynı anda yapamam. Şimdi, siz maddeyle ilgili bilgi verin, bir önerge varsa ondan da bahsedin, önergeyi daha sonra işleme alırsınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, 2'nci maddede bankacılık sistemindeki toplam mevduat içerisindeki Türk lirasının payının artırılarak finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla dövizlerini Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştüren kurumlara belli şartlar dâhilinde vergi istisnası getiriyoruz. Burada kurumları kastediyoruz, kurum mükelleflerini. Burada gerçek kişiler de var. Bilanço usulüne göre defter tutan gerçek kişiler de olduğundan dolayı bunlar kapsam dışında kalsın diye arkadaşlar bir önerge hazırladılar, ben de onu eksik gördüğüm için arkadaşların önerisine katılıyorum; onu izah edecektim yani hem bilançoda gerçek kişileri hem de kurumları birlikte değerlendirecektik Sayın Paylan ama... Sayın Başkanım, tabii, sizin takdiriniz.

Teklifimize göre kurumlar vergisi mükelleflerinin 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını -bu tarih çok önemli değerli milletvekili arkadaşlarım- 2021 yılı dördüncü dönem geçici vergi beyannamesinin verileceği tarihe kadar- yani şu andaki bu tarih 17 Şubat tarihine kadar- bozduk en az üç ay vadeli TL mevduat veya katılım hesabına yatırımları hâlinde söz konusu yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmının kurumlar vergisinden istisna edilmesini teklif ediyoruz. Yine, 1 Ocak 2022 tarihinden dönüşümün yapılacağı tarihe kadar kur kaynaklı kâr olursa

bu kazanç da kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. Yine, Türk lirası vadeli mevduat hesabından vade sonunda elde edilecek faiz, kâr payını da kurumlar vergisinden istisna ediyoruz. Yine, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2021 yılı dördüncü dönem geçici vergi beyannamesini vereceği tarihten sonra, 17 Şubattan sonra Türk lirasına dönüştürülürse, örneğin 20 Mayıs 2022 tarihinde dönüşümünün yapıldığını farz edelim, değerlemenin son yapıldığı tarihten dönüşümü tarihine kadar yani 31 Mart ile 21 Nisan ile 20 Mayıs tarihleri arasındaki süre için kur kaynaklı kâr elde edildiyse o kâr da kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. Yine, bunun yanı sıra, dönüşüm neticesinde TL ve vadeli mevduat hesabından dönem sonunda elde edilecek faiz, kâr payı ve diğer kazançları da yine kurumlar vergisinden istisna ediyoruz.

Diğer taraftan, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı -bu da önemli- bu tarihten sonra açılacak işlenmiş veya hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığını en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılım hesaplarından değerlendirmeleri durumunda altının Türk lirasına çevrildiği tarihte oluşacak kazançları ile vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları kurumlar vergisinden istisna edilmektedir ancak Türk lirası mevduat veya katılım hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyai cezası ve gecikme faiziyle birlikte mükelleflerden tahsil edilir.

Değerli arkadaşlar, mesela etki analiziyle alakalı bir şey ifade etmek istiyorum, kendiniz onu kafanızda şekillendirebilirsiniz, rakamları artırabilirsiniz: 17 Şubat 2022 tarihine kadar 1 milyar dolarlık Türk lirasına dönüşüm yapılırsa burada hazinenin vazgeçtiği vergi miktarını 1 milyar dolarda 1 milyar 387 milyon olarak ifade etmek istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neye göre hesaplıyorsunuz, hangi kura göre?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 1/10/2021 tarihindeki kur değerini Merkez Bankasından alıyoruz, 31/12/2021 tarihindeki kur...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Daha önce dolarını...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz 1/10'u... Zaten onların vergisini verdi o geçici vergi dönemi beyannamelerinde yani 1/10'dan önce...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Karıştı, bir daha söyler misiniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, arkadaşlar, bir defa birinci kriterimiz şu: 31/12/2021 tarihindeki bilançolarında yabancı paraların kayıtlı olması şart; 31/12/2021 tarihinde bilançolarında olacak.

İkinci kriter şu: 17 Şubat 2021 tarihinde bozdurmaları durumunda farklı olay, 17 Şubattan önce dövizlerini bozdurmaları durumunda farklı durumlar ortaya çıkıyor. Her tarihin kendine göre içerisinde bir döngüsü var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama şimdi...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlatıyorum, sabırlı ol ya Sayın Paylan.

Şimdi, diyelim ki 17 Şubata geldik. 17 Şubatta geçici vergi beyannamesi veren mükellefler diyelim veya 10 Şubatta veya bugün; bugün itibarıyla gitti mükellef dövizini bozdurdu. Bugünün tarihi kaç? Ocak ayının 17'si, diyelim ki 17 Ocakta gitti bozdurdu ve bu bozdurduğu döviz de mükellefin bilançosunda kayıtlı. 17 Şubat tarihinden önce olduğu için bunun 1/10/2021 ile 31/12/2021 tarihi arasındaki kurdan kaynaklı kambiyo kârına bakıyoruz. Kur kaç paraydı başlangıçta? Diyelim ki 8,84...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 31/12/2021 mi, 2022 mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 31/12/2021 tarihindeki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Demin “2022” dediniz de.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 2021, söylediklerim 31/12/2021 tarihiyle alakalı arkadaşlar, dilim sürçebilir, tarih de o kadar çok var ki.

Başlangıç kuru 8,84 arkadaşlar ve 31/12/2021 tarihindeki kurun çıkış fiyatı 12,97; tamam mı arkadaşlar? Yani aradaki fark 4,130 TL, kur farkı. Diyelim ki 1 milyar doları olsun, büyük bir mükellef olsun, diyelim ki bunun toplam 1 milyar dolardan kaynaklı 4 milyon 130 milyon kurun kambiyo kârı oluşuyor bu mükellefin. Bu kurun kambiyo kârının yüzde 25 vergisi var, bu vergiden biz buna istisna tutuyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aferin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bozdurma şartıyla ama.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İşte bozdurduğunu farz ettik ya.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Üç ay da vadeli...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Öztürk, bugün tahrik etti, bozdurdu dedik zaten bozdurma şartı var, bozdurmazsa faydalanamıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, devam edelim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Örnekle, örneklerle...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Vadeli yatıracak ama.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bozduracak yani bozdurduğu zaman tabii bankaya yatıracak. Bir de bizim kanunumuza göre en az üç ay, üç ay yatıracak vadeli ve burada kurumlar vergisinden dolayı 4,130 milyarı kurumlar vergisi 1 milyar 33 milyon TL.

Evet, 1 Ocak-17 Şubat tarihleri arasında da ayrıca gene kambiyo kârı çıkıyor, bu kârdan dolayı da 530 milyon lira kambiyo kârı elde ediyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Pardon, 1 milyar 33 milyon... Ne dediniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kurumlar vergisi.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Vazgeçilen...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vazgeçilen. Hazinesinin 1 milyar dolardaki toplam ben... Şimdi, size “etki analizi” diyoruz ya, etki analizi anlatmaya çalışıyorum size. Yani 1 milyar doların çözülmesi durumunda mükellefin...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç dolar çözülmesini bekliyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, Sayın Emecan'ın sorusuna cevap vermeden size cevap veremem.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pardon.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Emecan yani 1 milyar 33 milyon TL vergiden vazgeçiyoruz. Bugün bozdurduğu tarih itibarıyla 17 Şubatta bozdurduğunu farz edersek bunun da 17 Şubattaki, 31/1/2022 tarihindeki kurun 12,97 TL olduğunu – Merkez Bankası verileriyle konuşuyorum- ve...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – 1/1/2022...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 1/1/2022, evet. Çıkış tarihi de 13,5 lira olsun kurdan ve bunun da 530 milyon lira buradan da kurum kambiyo kârı var, bunun da vergisi -2022’de biliyorsunuz kurumlar vergisi yüzde 23-bunun da vergisi 122 milyon arkadaşlar. Toplam her ikisini beraber topladığımızda 1 milyar 154 milyon kurumlar vergisinden hazine vazgeçiyor, 1 milyar 154 milyon kurumlar vergisinden vazgeçiyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – 2’nci rakam nedir?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 1 milyar 154 milyon TL vergi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama faiz, vazgeçilen faiz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Geliyorum, faize geliyorum, bir de faizi var bunun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Vazgeçilen ne dediniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, toplam faiz vergisinden geçtiğimiz, faiz gelirinden geçtiğimiz vergi de 233 milyon. 1 milyar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, müdahale etmek istemiyorum ama beş dakikayı tamamladınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama bu can alıcı, maddenin can alıcı...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten bunu anlarsak, ben bunu iyi anlatabilirim, bunu anlatabilirim madde üzerine zaten tartışmalar da bitmiş olacak, herkes de net anlayacak, maddenin ruhunu anlamış olacağız. Toplam kurumlar vergisinden vazgeçtiğimiz tutar, faiz gelirindeki kurumlar vergisiyle beraber 1 milyar 387 milyon. 1 milyar dolar bozulursa...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir etki analizi varsa onu çoğaltıp dağıtabiliriz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Rakamları aldılar zaten Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 1 milyar dolar mı ekliyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, herkesin zekâsına göre bırakıyorum. 1 milyar doları bekleyen 1 milyar dolarda, 5 milyar doları 5’le çarpacak, 10 milyar doları 10’la çarpacak, 20 milyar doları 20’yle çarpacak, 90 milyar doları 90’la çarpacak. Herkesin beklentisine göre.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen kaç para ekliyorsun?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, zaten söylüyor. Siz konuşurken siz tekrar tekrar soru soruyorsunuz. Yani “Herkesin kendi beklentisine göre.” diyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizin beklentiniz nedir?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, Sayın Başkanım, kişiden kişiye değişir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sizin beklentiniz nedir Sayın Aydemir?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Benim beklentim en az 10 milyar, 20 milyar doların üzerinde olması lazım çünkü çok büyük bir fırsat, çok büyük kazanç ama Sayın Garo’ya göre “1 milyar dolar bile gelmez.” diyor, 100 milyon dolar bile gelmez.” diyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam aldık cevabımızı. Teşekkür ederiz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama dönüyor arkasına “Vah vah, Türkiye’yi, hazineyi şöyle yaptınız, böyle.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gelir, gelir. Buna gelir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Konuşmanda “Gelmez.” diyordunuz az önce. İsterseniz ifade edeyim Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, karşılıklı yapmayalım. Maddeyle ilgili açıklamalarınız bitti mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, geneli üzerindeki konuşmalarda Sayın Paylan “100 milyon dolar bile gelmez.” diye söylüyordu. Şimdi “Gelir, gelir...” demeye başladı. İzah ettikçe belli bir yola geliyor, ikna oluyor, daha gerekirse de izah ederim Sayın Başkan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşma var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ediyorum. Maddeyle ilgili söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Bülent Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu konuyla ilgili olarak da yine meslek kuruluşlarının görüşlerini alabilirsek memnun olurum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hemen alalım arzu ederseniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hemen alalım, sonra yorumlayabiliriz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Görüş belirtmek isteyen kurumlar var mı bu konuda?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman şunu söyleyeyim: Sayın Aydemir, Kaboğlu Hocam burada. Şimdi, geriye doğru yönlendiriyorsunuz yani geçmişe yönelik bir düzenleme yapıyorsunuz. 31/12 itibarıyla olan kazançları da kurumlar vergisinden muaf kılıyorsunuz, istisna getiriyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Geriye dönerken 01/10/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasındaki kurları, yabancı paraları ve altınları şey...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 31/12 itibarıyla değerlendirme zaten 2021 için yapılıyor. Siz 31/12/2021 kazançlarını da buna dâhil etmiş oluyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kambiyo şeyleri...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kambiyo kârlarını, evet.

Sonuçta geriye doğru yürütüyorsunuz uygulamayı. Bunun, kanunların geriye yürümezlik ilkesine, Anayasa’ya aykırı olduğunu düşünüyoruz. Onun haricinde, eşitlik ilkesine de aykırı bu. Bir kısım vatandaşlara böyle bir hak tanınmazken bir kısım vatandaşlarımıza, kurumlar vergisi ve gelir vergisi mükelleflerine büyük bir vergi ayrıcalığı tanınmış oluyor, getirilmiş oluyor. Bunun, biraz önce verdiğiniz rakamların çok çok üstünde olması da mümkün tabii ki. Bu, eşitlik ilkesine de aykırı bir durumdur, bunun da dikkate alınması lazım. Hatta Anayasa yönünden baktığımız zaman Anayasa’nın

hukuki öngörülebilirlik ilkesine de aykırı olduğunu düşünüyorum -Sayın Kaboğlu Hocam burada olduğu için çok fazla girmek istemiyorum bu konuya- ama biz Sayın Başkanım, Anayasa'ya aykırılık iddialarımızı burada tekrar yeniliyoruz, daha önceki maddede olduğu gibi.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, biz milletin vekilleriyiz ve bu iktidar, yılbaşından beri elektriğe, doğal gaz, mazota, benzine, içkiye, sigaraya zam yağdırdı ve vergi yağdırdı. Biliyorsunuz, harçlar yüzde 36 artırıldı, vergiler yüzde 25 artırıldı, zamlar yüzde 100'den fazla yağdı, iğneden ipliğe her şeye zam yağıyor. Şimdi, bu vergiler nerede toplanıyor arkadaşlar, bu iktidarın yaptığı zamlar sonucunda? Hazinede toplanıyor öyle değil mi? Yani, 84 milyon yurttaş, dar gelirli zor şartlarda bu vergileri faturaları ödüyor. Sonuç olarak bu hazineye olan yükü ya hafifletiyor yani; doğal gaz, elektrik sübvansiyonları azalıyor sonuç olarak bu zamlar ve vergi gelirlerinde artış oluyor. Şimdi, çok basit bir şey söylüyoruz arkadaşlar, Uğur Bey. Şimdi, bu yükü de... Para sahibi şirket sayısı belli, şirketlerimizin büyük çoğunluğu borç altında zaten. Yani bırakın doları, bilançosunu tutmayı, hani büyük çoğunluğu borç altında. Para sahibi şirketlerin -ben size söyleyeyim- sayısı herhâlde bir 10 bini geçmez yani dolar bilançosunu da... Yüksek dolar buradan... Belki bindir bilmiyorum yani şu anda yorum yapıyorum, bin tane yüksek yani ENKA gibi şirketlerin milyar doları var, biliyoruz, işte birkaç tane böyle büyük şirketin yüksek doları var. Bunlar bu dolar babaları, dolar baronları. Bir de bir bölüm orta gelirli şirket vardır, bilançosunda üç beş... İhracatçı şirketlerde bilançoda dolar olabilir, değil mi? Bunun da sayısı 3 bini, 5 bini geçmez. Yani sonuç olarak birkaç bin büyük para sahibi para kazanmış, bilançosunda pozitif doları olan kişiye yasa çıkarıyoruz arkadaşlar. Bir milyona yakın kurumlar vergisi mükellefi var, büyük çoğunluğu zorluk yaşıyor ama para sahibi olan mükellefler de var, kurumlar vergisi mükellefleri; onlara kolaylık sağlıyoruz. Bir de gelir vergisi olarak baktığımızda, gene dolar sahiplerine yine yüksek vergi avantajları sağlıyoruz. Ben bunun Anayasa'ya doğrudan aykırı olduğunu iddia ediyorum bakın. Değerli arkadaşlar, Uğur Bey, bu açıdan bunun vebali de büyüktür, siyasi olarak hesabı da büyüktür ve Anayasa'ya da aykırıdır açıkça söyleyeyim. Bakın, Uğur Bey ne dediniz biliyor musunuz? Kayıtlara geçti, bence yarın manşet olacak: "Dolar yükselmeyecek." dediniz. Bence, yarınki manşetleri bekleyin. Geçen haftaki "Dua edin, tutsun." manşetinden sonra "Dolar yükselmeyecek." de bir manşettir, buradan basına söylüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz yükselsin diye mi dua ediyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır. "Dolar yükselmeyecek." dediniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz yükselsin diye mi dua ediyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, ben yükselmesini niye isteyeyim? Ama dolar yükselir... Arkadaşlar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel yayın yönetmenliği yapmayın şimdi, basın karar versin ne yazacağına.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Basın orada. "Dolar yükselmeyecek." dedi. "Ne yapacaksınız? Bir dua edeceksiniz." diyor Bakan Yardımcısı, Uğur Bey de diyor ki: "Dolar yükselmeyecek." Neye dayanarak söylüyorsunuz bunu Uğur Bey? Neye dayanarak söylüyorsunuz dolar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz niye dayanarak "yüksелеcek" diyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, çünkü siz iktidarsınız, siz iktidarda kaldığınız sürece dolar yükselecek, bu kadar basit.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz de, buyurun, bize tabi olun o zaman. Siz de “yükselmeyecek” deyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz gittiğiniz zaman dolar düşecek ama siz kaldığınız sürece, bu yanlış politikalarınız devam ettiği sürece dolar yükselmeye devam edecek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Senin duan da o yönde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, estağfurullah.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O zaman siz de tabi olun iktidara.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah akıl fikir vermiş diyorum, yanlış yoldasınız diyorum, sizi uyarıyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Akıl sonucunda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, fikirlerinizi ifade edin, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynı şeyleri yapıp farklı sonuçlar beklemek de -sözüm meclisten dışarı- ancak ahmakların işidir. Bu şeyleri yaptınız, defalarca duvara çarptınız, yine “Aynı şeyi yapacağım.” diyorsunuz. Tayyip Bey’in damadı yaptı, duvara çarptı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ne alakası var bununla?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle, çok alakası var. Doları sabit tutacağım diye uğraştı Cemal Bey. 128 milyar doları niye sattı damat bey? Doları sabit tutacağım diye sattı, öyle değil mi? Ne oldu, dalga geçiyordu “Bak, dolar düştü 5 liraya.” diyordu damat bey, şimdi kaçta çıktı dolar? 18 liraya çıktı, 13-14 lira. Sonuç olarak, doları sabit tutmaya çalışan kim olduysa... Bakın, 70’lerdeki uygulamayı rahmetli Özal eleştirdi, 94’te Tansu Çiller sabit tutmaya çalıştı...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin gibi 30’a çıkmasını mı bekleyelim Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır.

Bakın, çok önemli, 1994’te Tansu Çiller sabit tutmaya kalktı, kısa dönemde işe yaradı ama dolar sonunda patladı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 20 Aralıkta siz ne dediniz, 20 Aralıkta?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bir müsaade et Uğur Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O zaman “30 lira olacak.” dediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen konuş, tamam, sen konuş.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, soru soruyorsun, cevap vereceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir tamamlasın Garo Bey. Rica ediyorum...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 94’te Tansu Çiller doları sabit tutmaya kalktı, bir süre tuttu, sonra 4 katına patladı. Damat bey 2018’de 6 lirada sabit tutmaya kalktı, rezervi eksiltti, sonuçta patladı arkadaşlar, 18 liraya kadar patladı. Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Ben bütün paralara dolar garantisi veriyorum.” Bir mandacılık yapıyorsunuz, bir yabancı paraya bağlıyorsunuz ve “Bu dolar yükselmeyecek.” diyorsunuz, Allah Allah ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani gerçekten başka bir ülkedeki...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doların ne olacağına piyasa karar verir, kimse ne olacağını bilemez.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Yükselmeyecek.” diyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Uğur Bey otorite değil ki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, kısa bir açıklama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, yok, temennisini ifade etmiş olabilir, öyle bir şeydir.

Serbest kur rejimimiz var, doların ne olacağına piyasa karar verir, spekülasyonlar olmadığı sürece.

Buyurun, buna bir açıklık getirin lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Yaptığımız her şey aklın sonucunda geldiğimiz bir nokta. Bir defa Sayın Paylan’ın sözlerini kendisine iade ediyorum “Yok, ahmakların işidir, şudur, budur.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sözüm meclisten dışarı dedim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İkincisi, burada, kanun teklifini beraber görüşüyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunu iktidar yapıyor, Meclisteyiz biz. İktidarın hatalarını gösteriyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, burada “Damat şöyle dedi, damat böyle dedi.” diyerek olayı sulandırmanın manası yok. Şimdi, biz, ne yaptığımızı çok iyi biliyoruz. 20 Aralığı hep birlikte burada yaşadık -Allah’tan hani bir dönem geçmedi, hep aynı vekilleriz- 20 Aralıkta Sayın Paylan yine orada oturuyordu, dolar 18 liraydı, konuşmasında “Defteri elimi aldım dolar 17, defteri bıraktım dolar 18; 30 lira mı olacak dolar, ne olacak bilmiyorum.” gibi yani yarınları o kadar çok kötü, karanlık gösterdi ki “50 lira bile olabilir dolar.” dedi, böyle ifade etti. Şimdi, bizim geldiğimiz noktada, Cumhurbaşkanımızın almış olduğu kararlar, bizim tekliflerimizle beraber doların ateşini söndürmek, spekülasyonların önünü kapatmak, vatandaşlarımızın mağduriyetini gidermek için getirmiş olduğumuz teklifi küçümsemek anca Sayın Garo Paylan’a yakışır. Kendi analiziyle “Kamunun 450 milyar dolar borcu var özel sektörle birlikte, 1 lira yükselirse 450 milyar kamuya yük getirir.” diyen Sayın Paylan’ın kendisi değil miydi? “Dolar 1 cent, dolar 1 lira yükselirse elektriğe zam gelir, petrole zam gelir.” diyen Sayın Paylan’ın kendisi değil miydi?

Sayın Başkan, biz de en azından dolarda spekülasyonlar varsa -ki var, bizim söylediğimize göre- bunların önüne geçmek, serbest piyasa işlemleri doğrultusunda piyasayı serbest ekonomiyle yönetmek, serbest bırakmak her şeyi, tek derdimiz bu, spekülasyonların önüne geçmek çünkü bunlar parayı seviyorlarsa, buyursunlar, getirsinler, yatırsınlar; bakın, böyle imkân sağlıyoruz herkese. Spekülasyonların önüne geçeceğiz, mağdurların mağduriyetini gidereceğiz Sayın Paylan. Türk ekonomisinin ne kadar doğru bir zeminde yürüdüğünü bütün dünyaya da göstereceğiz bu sayede Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Spekülasyonlarla değişmeyecek, piyasa koşullarına göre değerlendirilecek.” diyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, en azından fiyat istikrarını biz bu şekilde sağlıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani “Dolar yükselmeyecek.” diyemiyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Olmayan, suni yükselişlerin önüne geçiyoruz biz, suni piyasa oluşumunun önüne geçiyoruz; bu kadar basit.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Dolar yükselmeyecek.” diyemiyorsun yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, dolar yükselsin diye...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu kimse söyleyemez Garo Bey yani bunu uzatmanın bir anlamı yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, düzeltsin diye söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ülkemizde sabit kur rejimi yok, ülkemizde değişken kur rejimi var ama tabii ki istikrarlı olmasını hepimiz isteriz. Piyasa şartlarına göre kurun değeri belirlenir, hiçbirimiz yarın ne olacağını söyleyemeyiz, yeter ki spekülasyon olmasın, manipülasyon olmasın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, birileri dolar yükselsin diye dua edebilir, biz onlarla beraber değiliz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben devam ediyordum efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bitirdiniz Sayın Paylan, öyle sonsuz süre hakkınız yok yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sürem bitti mi ki?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dakikada toparlayın lütfen. Bitti tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, bir sonraki maddeden eksiltirsiniz, hemen toparlayayım.

Uğur Bey, bakın, iki temel mesele vardır; para politikası ve maliye politikası; ikisinin de istikrarlı olması gerekir. Şu anda para politikasıyla ciddi bir istikrarsızlık yaşıyoruz; tek bir çıpamız vardı, maliye politikası. Bak, 1 lira vergi toplamak için ne kadar uğraşıyor Gelir İdaremi. Şimdi, siz bu işi sonsuz teşvik ederek ne yapıyorsunuz biliyor musunuz? Diyelim ki 1 trilyon bu sisteme girdi, yarın öbür gün dolar patladığında 500 milyar lira hazinemizin üzerine yük gelecek. Şimdi, bu yükü nasıl karşılayacaksınız? Yani siz cebinizden karşılamayacağınıza göre tüm maliye politikamız çökecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sordunuz net bir şekilde, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir şey daha söyleyeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok sayıda şey var, artık bir sonraki maddede devam edersiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, müsaade edin, pek çok sataşma oldu, bir konu daha...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama çok uzattınız. Bakın, başkalarının hakkı hukuku var. Bir cümleyle lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam Başkan, o zaman bir sonraki maddede söz alayım, beş dakika daha konuşayım, öyle mi istiyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, öyle istiyorum, gerçekten öyle istiyorum. Kurallara uyalım.

Cemal Bey, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu 2'nci maddeye geçmeden önce, bugün Hazine ve Maliye Bakanlığımız 2021 yılı Aralık ayı bütçe gerçekleştirmelerini açıkladılar. Plan ve Bütçe Komisyonundayız ve bizim de tabii ki 2021 yılı bütçesinde emeğimiz var. Ben bu sonuçların bazılarını paylaşmak istiyorum sizinle kayıtlara geçmesi açısından, ondan sonra madde üzerindeki değerlendirmemi yapacağım.

Geçen yıl bütçe gelirleri hedefin yüzde 27,8'i üzerinde gerçekleşti, 1 trilyon 407 milyar lira seviyesinde; vergi gelirleri hedefin yüzde 26,2 üzerine çıkarak 1 trilyon 164 milyar lira seviyesinde gerçekleşti ki önceki yıla göre artış yüzde 39,8. Tabii, burada katma değer vergisi yüzde 72,5 oranında artışla gerçekleşirken ÖTV hedefin altında kaldı. Bu da yüzde 3,9 oldu, hedefin altında çünkü özellikle akaryakıttaki sübvansiyonlarla ÖTV marjı sıfırlandı, devlet burada kısmi ve büyük çaplı bir sübvansiyon sağlamış oldu. ÖTV dışında tüm vergi kalemlerinde hedefin üzerinde gelir sağlanmış; bugün açıkladı bunu Maliye Bakanlığımız. Yılın ilk yarısında yaşanan kapanmaların evden alışverişleri artırması, tabii, bu, özellikle katma değer artışı rol oynamış gözüküyor. Bütçe gider kalemleri içinde en büyük kısmı oluşturan cari transferler önceki yıla göre yüzde 25,8 artmış; personel giderleri yüzde 20,3 artmış; bütçeden faize yapılan ödemeler önceki yıla göre yine yüzde 35 oranında artmış; mal ve hizmet alımları hedefin yüzde 46 üzerine çıkarak 130 milyar seviyesine çıkmış; bunu da sizinle paylaşmak istiyorum.

Şimdi, kanun teklifimizin 2'nci maddesi...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bütçe açığı ne olmuş?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bütçe açığı da var, onu paylaşmadım değil mi sizinle? Bütçe açığı da geçen senenin altında gerçekleşmiş.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hedefin altında gerçekleşmiş.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Daha doğrusu hedefin altında gerçekleşmiş. Bütçe açığı 192,2 milyar lirayla 244,9 milyarlık hedefin yüzde 9 altında kalmış yani bütçe açığımız hedefin altında. 244,9 hedeflenirken 192,2 olarak gerçekleşmiş ki aslında bu son aylarda, özellikle aralık ayında çok büyük bir bütçe açığı gerçekleşti; eğer bu dalgalanma olmasaydı belki çok daha iyi olacaktı. Bunu değerlendirirsiniz, ben söz konusu rakamlara fazla girmek istemiyorum çünkü kanun teklifinin 2'nci maddesi üzerinde görüşlerimi beyan edeceğim.

Değerli arkadaşlar, bu 2'nci madde de yeni ekonomi politikası anlayışına göre getirilen bir madde ve çok önemli çünkü iş dünyasındaki tüm şirketler bu düzenlemenin çıkmasını bekliyorlar. Bu süreç içinde şirketlere kur korumalı vadeli mevduatlarını açabilme imkânını vermiş oluyoruz; biliyorsunuz daha önce gerçek kişilere verilmişti bu, şimdi şirketlere de veriliyor. Burada en önemli nokta: 2021'deki varlıklarının kambiyo kârlarının kurumlar vergisinden istisna olması. Hani, yeri gelmişken şunu söyleyeyim: Kamuoyunda şirketlerin bilançolarında -tabii, bir rivayete göre- 90 milyar dolar civarında bir döviz mevduatı olduğu söylentisi var. Tabii, bunları kimi kasasında tutabilir, kimi de, çoğu da bankalardadır. Eğer bunlar bozdurulursa kurumlar vergisinden büyük bir istisna olacak ki bu, ekonomiye çok büyük etki olur tabii. Şirketlerin kurumlar vergisinden istisnaya tabi tutulmalarının, o imkânı kullanmalarının Türkiye'deki döviz dalgalanmaları karşısında bir istikrar getireceğine inanıyoruz.

Tabii ki kanun teklifinin sahibi arkadaşımız açıkladı, zaten teklifin maddeleri de var, özellikle 31 Aralık 2021'den önceki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, iki dakika daha vererseniz, kayıtlara geçsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir cümleyle tamamlarsanız...

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 1 Ekim 2021-31 Aralık 2021 arasında şirket aktiflerinde ya da kasasında veya bankada herhangi bir dövizli bulunan şirketler, bu dövizlerini 17 Şubat 2022'ye kadar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında bozdurup ilgili bankada Merkez Bankasının tebliğleri doğrultusunda en az üç ay veya altı ay vadeli mevduat açtıkları takdirde 1 Ekim 2021 ila 31 Aralık 2021 arasında ortaya çıkacak kambiyo kârları vergiye tabi olmayacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum.

Bu maddeyi de desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cinisli, buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Evet, bu konuştuğumuz, görüştüğümüz kanun teklifi, malumunuz torba kanun teklifinin 12'nci maddesinin devamı niteliğinde. 12'nci maddeye neden ihtiyaç duyuldu? Yine, devletimizin içine düştüğü sıkıntılı ekonomik krizden dolayı maalesef böylesine bir maddeye ihtiyaç duyuldu. Hatta Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülme ihtiyacı duyulmadan, bir gece tebliğiyle 12'nci maddeye bir de “şirketlerin de bundan faydalanması” gibi bir ifade ilave edildi ve Genel Kurulda bu görüşülüyor.

Bugün de bu şirketlerin vergiden muaf tutulmasını yani rantın vergilendirilmemesini konuşuyoruz. Hakikaten iktidar partisinin geldiği çok acı bir durumdur. “Ranta karşıyız, karşıyız.” deyip geldikleri noktada rantı vergi dışı, vergiden muaf tutmaları hakikaten ibretliktir. Ben bu 20 Aralık operasyonunu 128 milyar dolar operasyonunun devamı olarak görüyorum, 12'nci madde de bu yolda çakılan son çividir. Fakat anlıyoruz ki eklemeler bitmiyor, bugünkü toplantımızda bile yeni bir eklemeye karşı karşıyayız. İstekler bir türlü karşılanamaz hâle gelmiş durumda. Türk lirasının tasarruf değeri kalmamıştı, bir ölçü değeri de kalmamıştı; 12'nci maddeyle Amerikan doları endeksli, ucu açık faiz garantili Türk lirası mevduat hesabı uygulamasına geçerek Türk liramızın, millî paramızın maalesef bir tedavül değeri de kalmamıştır yani millî paramızın resmiyette artık çok da fazla bir değerinin kalmadığını çok üzülerek görüyoruz. Bana kalırsa Türk lirası, Türk ekonomisi Amerikan Merkez Bankasının insafına bırakılmış durumdadır ve bu bir egemenlik sorunudur. Bunun sıkıntılarını, ceremesini çekmememizi Cenab-ı Allah'tan niyaz ederim. Ucu açık, çok büyük tehlikelere sürüklenebilecek bir maceraya girildiğini düşünüyorum; bundan bir an önce dönülmesini de rica ederim.

Vaktim kısa olduğu için sorularımı size sormak isterim. Bu Amerika Birleşik Devletleri doları endeksli, ucu açık faiz garantili Türk lirası mevduat hesaplarının ödemesini hazine hangi bütçe kaleminden karşılayacak? Rakam öngörüsü veya üst limiti düşürüldü mü, bunu bilmek isterim. Ayrıca, ranta vergiden muafiyet getirince 2022 bütçesinde hesaba katılan bu gelirin kaybı nasıl giderilecek? Üçüncü sorum da Merkez Bankası kasasında bugün 128 milyar dolar duruyor olsaydı bu gibi canhıraş kanun maddelerine ihtiyaç duyulur muydu? “Ekstra maliyet” dediğim işte tam da bu. Bir önceki konuşmamda günlük sorunları çözmek için “batık tüccar” mantığıyla birtakım ekstra maliyetlere katlanılıyor dedim. Bugün, siz, maalesef bu kanunlarla Türkiye'yi çok büyük ekstra maliyetlere katlanırlı duruma getirdiniz.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Süleyman Girgin Bey, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bu düzenleme ikinci bir 128 milyar vakası yani hazine garantili kamu-özel iş birliğiyle yapılan soygunun aynı zamanda katmerlenmesi. Tabii, yaptığım araştırmaya göre, madde teklifinden anladığım şu, yani değilse zaten öyle olmadığını izah edersiniz: Birincisi, devlet açısından, 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarda kur farkı geliri elde edenler vergi ödemeyecek ama döviz borcu olanların kur farkı gideri gider yazılacağı için daha az kurumlar vergisi ödeyecekler veya ödemeyecekler yani devletin vergi kaybı büyük olacak, kur garantili mevduat hesabı açtıran şirketler için kur farkı kadar faiz yine devletin hazinesinden çıkacak; böylelikle, gelir elde etmeyen hazinenin gideri katlanarak artacak. Şirketler açısından baktığımızda, ekim, kasım, aralık aylarındaki kur farkı geliri çok yüksek olduğu için vergi ödemek istemeyen şirketler, kısa vadeli ödemeler için bankadan kredi çekip KKM’den yararlanacaklar. Bir taraftan KKM hesapları için ödenecek faiz yükü artarken diğer taraftan kredi çeken şirketlerden dolayı kredi faizleri yükselecek. Sonuçta, bu işten en fazla kaybeden devletin hazinesi olurken en fazla kazanan ise faiz lobileri olacak, Türkiye bir kez daha iktidar eliyle faiz lobilerine teslim olmuş olacak.

Değerli arkadaşlar, bu getirdiğiniz teklifle diyorsunuz ki: “Biz devletin kasasını patronlar için yağmaladık ama yetmedi, şimdi bir de mevduatlara vergi istisnası getirelim. Elinizdeki bu dolarları TL mevduatına geçirirken dolardan elde edeceğin kazancı hazineden yani bu halkın cebinden garanti etmem yetmedi, bir de bu kazancını vergiden muaf tutacağım.” 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarda kur farkı geliri elde edenler vergi ödemeyecek ama döviz borcu olanların kur farkı gideri gider yazılacağı için daha az kurumlar vergisi ödeyecekler veya hiç ödemeyecekler yani devletin kaybı çok büyük olacak. Kur korumalı mevduat hesabı açtıran şirketler için kur farkı kadar faiz yine devletin hazinesinden çıkacak. Böylelikle, gelir elde etmeyen hazinenin gideri katlanarak artacak.

Arkadaşlar, biz, bütün kaynaklarımızı buralara mı ayırmak zorundayız, buralara mı aktarmak zorundayız? 85 milyonun bütçesi bu şirketlere kaynak aktarmak için mi yapılıyor? Bu getirilen düzenleme “Zengin daha çok zengin olsun, maliyeti 85 milyona yükletilsin.” demektir, gelir dağılımını açıkça ve kasten bozma amacını taşımaktadır, Anayasa’nın 2’nci maddesindeki sosyal devlet ilkesine açıkça aykırıdır. Bu, anayasal ilkeye kasti bir saldırıdır. Anayasa’ya ve sosyal devlet ilkesine aykırı bu düzenleme geri çekilmelidir.

Sayın Aydemir bir de konuşmasında şöyle bir cümle kurdu: “Kazanç fırsat.” dedi muhtemelen. Devletin kasası için burada bir kazanç yok. Acaba kimin için kazanç var, bu da ayrıca bir soru.

Yani hazine garantileriyle yoksulun kursağından alınan lokma kimlere veriliyorsa bu düzenleme, patronlara yapılan ikinci bir kıyaktır, bunu kabul etmemiz mümkün değildir. Adrese teslim ihalelerden sonra acaba adrese teslim vergi istisnaları mı getiriliyor? Bu istisnalardan faydalananlardan, çektiğiniz kıyaklar karşısında iktidar bir menfaat mi beklemektedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Erol Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani, şimdi, konuşmaya niyetim yoktu ama konuşmalar bir şeyler söylememi gerektirdi diye düşünüyorum -Uğur Bey’in söylediği laflara ilişkin söyleyeceğim bunu- bu spekülasyon meselesiyle ilgili olarak, spekülasyonlarla ilgili olarak.

Değerli arkadaşlar, serbest piyasa ekonomisi, spekülasyon içeren bir kavramdır. Yani spekülâtörler, fiyatlar düşükken satın alırlar, yüksekken satarlar, dolayısıyla da bir tür regülatör gibi işlev görürler. Kastedilen, manipülatörlerdir belki, yani manipülasyon yapanlardır; bunu anlayabilirim ama spekülasyon meselesi böyle bir meseledir. Dolayısıyla da burada kavramlar bizi yanıltmasın.

Tabii, aynı zamanda, stokçulukla ilgili olarak da doğrusunu isterseniz, Sayın Cumhurbaşkanı çok sık söyledi ve garip garip yasalar çıkardınız. Stokçuluk da aynı şekilde çalışan bir mekanizmadır. Orada kastedilen şey, muhtemelen, fahiş fiyat muhabbetidir. Fahiş fiyat, bir fiyatın serbest piyasa fiyatından kopmuş olması, yüksek olması, orada zaten bir tür piyasa gücü olan bir firmanın var olduğundan dolaydır. Yoksa serbest piyasada yani boyları eşit firmalardan oluşan çok sayıda firmanın olduğu bir piyasada fiyatlar gerçekten o zaman arz ve talep tarafından belirlenir ama Türkiye böyle değil. Cevdet Bey de demin aynı hatayı yaptı ve hepiniz aynı hatayı yapıyorsunuz. Değerli arkadaşlar, yani rahmetli Erbakan olsaydı, vallahi, size nasıl hitap ederdi bilmiyorum ama Erbakan Hoca çok açık yüreklilikle şunu söyledi: “Bu Türkiye’de KOBİ’ler var, bir de büyükler var.” Türkiye ekonomisi böyle bir ekonomidir. Yani, siz şimdi “şirketler” dediğiniz zaman şirketler olmuyor, bütün şirketler olmuyor. O şirketlerin içinde gerçekten çok büyük dolar rezervleri olan şirketler de var, efendim, hiç dolarla ilişkisi olmayan insanlar da var.

Dolayısıyla da yani ben bu tartışmaları biraz rahatsız edici buluyorum açıkçası. Şundan dolayı, bu söylediğiniz mesele, yani siz ne kadar başka türlü ifadelerde bulunursanız bulunun ama kur korumalı TL mevduatı meselesi, kamu kaynaklarının, bence, hakkınız olmadığı bir biçimde kullanılması anlamına geliyor. Kur garantisi vermekle, ne bileyim ben, hasta garantisi vermek veya taşıt garantisi vermek gibi ifade edebileceğimiz yöntemler arasında çok benzer niteliktedir. Yani kamu kaynaklarını, o kaynakların sahibi olan ama o hizmeti kullanmayan insanların ödemesi demektir aynı zamanda. Hani, ben anayasa hukukçusu değilim ama bu, Anayasa’ya aykırı bir harcamadır diye düşünüyorum çünkü “kamu” deyince gerçekten herkesin eşit derecede yararlanabileceği harcamalardan söz ediyoruz demektir. Benim anladığım kadarıyla bu kur korumalı TL mevduatı öyle değil ve tabii, sonuçta da hem “Politika faizinin üzerinde bir fiyat belirlendiği zaman, efendim, aradaki farkı ödeyeceğiz.” diyorsunuz. Nasıl ödeyeceksiniz, hangi kaynaklardan ödeyeceksiniz? Tabii ki hazinenin kaynakları yani vergi kaynaklarından ödeyeceksiniz. İyi de yani, bu işlerle hiç ilgisi olmayan insanların da değerleri var orada, onları hiç dikkate alan bir yerden bir şey söylemiş olmuyorsunuz.

Onun için, değerli arkadaşlar, öyle veya böyle, yaptığınız her şey, var olan eşitsizliğin olduğu bir toplumda bir yere düşüyor. Siz ne kadar genel ifadelerle kullanırsanız kullanın ama yaptığınız düzenlemeler daima ve daima, egemen olan, hâkim olan, gücü olanların lehine çalışıyor ki bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin çıkış mantığına da aykırıdır çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi, KOBİ’ler üzerine yaslanarak yükselmiş olan bir partidir; şimdi ise, yani gördüğüm kadarıyla... Gerçi, Uğur Bey demin 5’li çete dediğimden dolayı rahatsız oldu ama ben 5’li çete de demiyorum, daha çoklu bir çete var bence, yani onların gücü üzerinden şu anda siyaset yapıyor Adalet ve Kalkınma Partisi; bu da -doğrusu- Adalet ve Kalkınma Partisine gönül vermiş insanlar için de herhâlde hoş bir durum değildir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sadece bir açıklık getirmek adına benim söylediğim şu Hocam: Vergi dediğimiz hadise, sadece kamunun gelir elde etmesi meselesi değil, aynı zamanda bir politika enstrümanıdır; harcamalar bir politika enstrümanı olduğu gibi gelirler de bir politika enstrümanıdır. Ekonomik sebeplerle, sosyal

sebeplerle, çevresel sebeplerle –sayabilirsiniz başka şeyler de- vergileri bir hükümet farklılaştırmayı düşünebilir veya Meclis diyelim, nihai olarak farklılaştırabilir. Bir politika enstrümanı olarak vergilerde bu özellik var, onu belirtmek istemişim sadece, yoksa herhangi başka bir şey değil.

Lale Hanım’a şimdi söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, üç ayda politika faizi 5 puan indi ve her şeyi onun için yapıyoruz. Tabii ki biz de insan isteriz ama doğru politikalarla. Şimdi, ne oldu? Dolar da aynı dönemde 8,66’dan 18’e tırmandı, işte, enflasyon yüzde 20’den yüzde 36’ya çıktı, belki bu ayın sonunda yüzde 50’yi görürsünüz ÜFE’den yansıyan. Ne oldu? Merkez Bankasını borçlanma faizinde, fonladığı, bankalara verdiği faizde artışları gördük. E, bir de vatandaşa yansıyan ihtiyaç kredisi, taşıt kredisi, bunların da hepsi arttı. Ne oldu? Biz burada faiz düşürdük güya; 8,66’dan 18’e tırmanan da bir döviz var. Şimdi, hemen işte, kur korumalı mevduat sistemi getirildi ve vatandaş sandı ki oradaki düşüş, aslında bu kur korumalı mevduata çok büyük talep oldu da ondan ama maalesef öyle değil. Zaten unutmayınız ki 1 Aralıkta 844 milyon dolar, 3 Aralıkta 504 milyon dolar, 10 Aralıkta 687 milyon dolar, 13 Aralıkta 3 milyar 120 milyon dolar, 17 Aralıkta 2 milyar 123 milyon dolar, toplam 7 milyar 278 milyon dolar; bunu tutmak için döviz sattınız. Yedi yıl önce müdahale ettiğinizde üç hafta dayanmıştı, geçen yıl 6,86’da müdahale ettiğinizde yetmiş beş gün dayandı, şimdi üç dört saat dayanmıyor; önce bunu bir belirtelim.

Sonra ne oldu? Siz bu uygulamada başarılı olmadınız, hani, miktarı bilmiyoruz ama şöyle düşünüyorum miktarı: Yaklaşık 5 trilyonun üzerinde bir mevduat varsa “100 milyar civarında.” deniliyor yani deveye kulak, çok küçük, yüzde 2’si filan.

Bir de şundan dolayı bocaladınız: Şimdi getirdiniz, önce dediniz ki ilk günler Merkez Bankası tarafından on birde alış kuru açıklanacak, alış kurunun yanında çapraz kur, satış kuru; hepsi açıklandı. Sonra bundan vazgeçtiniz, “Her saat başı kur açıklanacak.” dediniz, buna döndünüz. Ondan sonra kur korumalı TL cinsinden mevduatın en düşük faizinin Merkez Bankası politika faizi olmasını kararlaştırdınız, sonra “Bu olmaz.” denildi, tavan öngörüldü. Üç gün sonra dediniz ki: “Artı 3 puan üzerinde faiz olabilir.” TL hesabı açtırana faiz tavanı yok ama dövizini bozdurup da TL hesabı açtırana faiz tavanı var olarak gelişti. Gerçek kişiyle başladınız, tüzel kişiler yoktu ama herhâlde istediğiniz kadar miktar gelmedi ki... Ki bu arada, gerçek kişilere açtıracakları hesaplarda vade üç, altı, dokuz, on iki aydı TL açıyorlarsa ama dövizden TL’ye dönüştürerek açıyorlarsa vade üç, altı, on ikiydi; dokuz niye yoktu, bilinmez. Sonra tüzel kişileri de ilave ettiniz ve “Sadece altı ya da on iki ay.” dediniz.

Bu arada, ne kadarlık bir hesap var, onu bilmiyoruz, bankaların kayıtlarına da güvenmiyoruz, ben 120 gibi düşünüyorum. Şunu söyleyeyim özellikle: “Hazine bu maliyeti nasıl karşılayacak?” kısmına geldiğimizde, bakın, 5 trilyon 193 milyar şu anda bankalardaki toplam mevduat, bunun 4,97 trilyonluk kısmı yurt içinde yerleşik gerçek ve tüzel kişilere aittir, bunun da yüzde 60’ı döviz cinsinden yani tutarı 237 milyar 70 milyon dolar tutuyor, TL karşılığı olarak da 3 trilyon 77 milyar liraya ulaşıyor. Şimdi, siz dersiniz ki... Bunun tamamını çektiniz diyelim, bunun tamamını kur korumalı döviz mevduatına aldınız -hani, istediğiniz şey bu- bakın, kur 14 lira olursa 233 milyar lira, 17 lira olursa -her aşamasını hesap ediyoruz ama- 900 milyarın üstünde, 18 lira olursa 1 milyar 143 milyon lira gibi yükler -20’yi hiç düşünmek istemiyorum- vatandaşın sırtından, bütçeden çıkmak zorunda, Hazineden çıkmak zorunda. Yani eğer o kadar para gelirse siz, bunların üstesinden gelmek zorundasınız ve Hazine bu yükü üzerinde taşıyacak, vatandaşın üstüne yıkacak.

Şimdi, diğer taraftan kurların, enflasyonun ve risklerin düşük seviyelerde seyrettiği dönemlerde tutar sizin bu aracınız. Kurlar, enflasyon ve riskler düşük seviyede olacak. Şu anda CDS'lerin geldiği noktayı artık ben tekrarlamayayım size, onu biliyoruz ve bu enstrüman mevcut şartlarda çok fazla risk taşıyor. Hani içerideki riskler bir tarafa bir de FED'in de riskini tabii düşünmek zorundasınız. Enflasyonun geldiği nokta belli, kurların geldiği nokta belli, içerideki riskler belli ve siz buradan bir fayda sağlayacağınızı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Son cümlemi söyleyeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümle lütfen.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Altın konusunda da bunu getiriyorsunuz. Bakın, altının yastık altından çıkması için çünkü altın, güven isteyen bir şeydir, bir endekstir ama riskin endeksidir, belirsizliğin endeksidir. Bunun için otuz beş senedir bu tür yöntemler var, uygulanmaya çalışılıyor ancak altını bu şekilde değil, güven ortamıyla yastık altından çıkarabilirsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum Lale Hanım.

Sayın İbrahim Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu 2'nci madde, belirtildiği üzere şu anda görüşülmekte olan 301 sayılı Yasa'nın 12'nci maddesinin uzantısı, daha spesifik edilmiş bir biçimi. Bu nedenle, 12'nci madde hakkında Cumhuriyet Halk Partisi olarak yazdığımız muhalefet şerhinde 12'nci maddenin Anayasa madde 73'e, 3 açıdan aykırı olduğunu öne sürdük, orada ayrıntılı olarak yer alıyor, Genel Kurulda dile getirilecek; o nedenle ona girmiyorum. Dolayısıyla diğer hususlar açısından burada bazı açıklamalar yapacağım. Bir kez şu belli, şunu iyice anladık: Kur farkı Hazinesen karşılanacak, Hazinesen parası da vergi yükümlüsünden karşılanacak. Yani burada vergi yükümlüsünün hakları doğrudan etkileniyor, bu bakımdan Anayasa madde 73'e açık bir aykırılık söz konusudur. Fakat bu bakımdan yani bu önerinin 2'nci maddesi açısından -Sayın Kuşoğlu da değindi, diğer konuşmacılar da kısmen değindiler- hukukun genel ilkesi olan geriye götürülmezlik ilkesinden, madde 2'den kaynaklanan, hukuk devletinden kaynaklanan bir madde. Geleceğe yönelik olarak uygulanması gereken yasanın geçmişe yürütülmesi... Gerekeceye baktım, gerekcede de bu yok. Nasıl oluyor da nereye kadar gidilecek? Neden o tarihte bir başka tarih değil? Bu açıdan ciddi olarak sorun yaratacak nitelikte.

Bunun yanı sıra tabii ki, vergi yükümlüsünün hakları açısından bakıldığında zaman hem 73'üncü maddedeki nimetler ve külfetler karşısında eşitlik ilkesine hem de Anayasa madde 10'a aykırılık teşkil etmektedir. Ancak burada tabii ki, çok farklı sayılar telaffuz edildi, farklı rakamlar, hukuki öngörülebilirlik açısından özellikle, hukuk devletinin, 2'nci maddenin bileşenlerine, alt öğelerine aykırı olduğu gibi... Esasen, burada 2'nci maddeden hareketle madde 5'ten geçerek devletin görev ve yükümlülükleri açısından 65'inci madde: "Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek." diyor. Hangi amaca uygun öncelik söz konusu burada? Bu belli değil. Bu bakımdan aykırılık, Anayasa'nın 65'inci maddesi bakımından dile getirilmek durumundadır.

Şimdi, bütün bunlar tabii ki bizim muhalefet şerhimizde var, burada da açıklanacak fakat Sayın Başkan, değerli üyeler; çok önemli bir kaynak sorunu var. Bu kaynak sorunu, kur farkından kaynaklanan milyarlarla ifade edilen sayılar değil sadece. Esasen, 20 Aralık üzerinde odaklanıyoruz ama 19 Aralıkta yapılan açıklama "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." biçiminde. "Benim İslami düşünceme göre, inancıma göre faiz haramdır." şeklindeki açıklama, zannediyorum bugün karşı karşıya bulunduğumuz

bu düzenlemelerin çıkış eşiğidir. Bu açıdan da kesinlikle dünyevi hukuk yani bizim üzerine ant içtiğimiz Anayasa metnine bağlılık açısından referans olarak yaptığımız yasal düzenlemelerde din kurallarını, dinsel inançları gösteremeyeceğimiz için Anayasa'nın 24'üncü maddesinin son fıkrasını hatırlamakta yarar var: "Kimse, Devletin sosyal, ekonomik, siyasi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa, din kurallarına dayandırmaz..." şeklinde devam ediyor. Burada din kurallarına referans yasağı, Anayasa madde 24'ün açık bir yasağıdır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onu hatırlattığınız iyi oldu, biz onu unutmuştuk.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Zannediyorum, dile getirilen diğer maddeler yanı sıra bu da belirtilmesi gereken bir husustur. Evet, ben 81'inci maddeyi de hatırlıyorum çünkü bizim okuduğumuz Anayasa andında Anayasa'ya sadakat söz konusudur, dünyevi hukuka sadakat söz konusudur. Şeref ve namusumuz üzerine ant içtiğimize göre tabii ki anayasal olanı ve olmayanı hatırlatmak burada bizim görevimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Dolayısıyla...

SALİH CORA (Trabzon) – "Laikliğe aykırıdır." diyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Çok endişelenmeyin Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce üç dakikayla toparladım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir cümle... Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Bir cümleyle, benim burada beş dakikada dile getirebildiğim, Anayasa'ya aykırılıkta, bu benim Anayasa'ya sadakat üzerine, namusum ve şerefim üzerine içtiğim andın bir gereğidir; eğer bunu dile getirmesem ben görevimi gereğince yapmamış olurum. Bu şekilde "Onu hatırlatmanız iyi oldu, bu kötü oldu..."

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Merak ediyoruz, siz dini neden referans alıyorsunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Dinden bu kadar niye rahatsız oluyorsunuz?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Ben kimsenin konuşmasıyla ilgili değer yargısı sunmuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz fikirlerinizi ifade ettiniz, katılan olur, katılmayan olur.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Bir başkası alır, ona karşıt görüşünü öne sürer.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Emine Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, değerli arkadaşlar, Sayın Aydemir "faiz sebep, enflasyon sonuç, nas" derken bu söylenenlerin tam tersini uygulayan, para sahiplerine faiz geliri de sağlayan düzenlemeleri görüşüyoruz. Hem 301 sayılı Kanun Teklifi'nde var bu hem de şimdi bu yeni gelen kanun teklifinde aynı şeyi görüşüyoruz. Sizin de söylediğiniz gibi ekim, kasım, aralık aylarını kapsayan döneme yani kur farkının en yüksek olduğu döneme tekabül eden gelirler üzerine uygulama yapılıyor bu maddede. Geneli üzerine konuşma yaparken de belirttim, bu getirilen uygulama kesinlikle belirli bir gruba ayrıcalık getiren, tamamen yükü vatandaşın üzerine yükleyecek olan bir düzenleme.

Şimdi, baktığımız zaman ne dediniz? İşte, 1 milyar dolar üzerinden bir hesap yaptınız ve rakam olarak 1 milyar 387 milyon TL vazgeçilen vergi olduğunu söylediniz; beklentinizin de rakam olarak 10 milyar, 20 milyar civarında olduğunu söylediniz. Bu vazgeçilen...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Emecan, onu Garo Bey ısrarla söyleyince, sonuçta bir rakam.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Fark etmez, sizin ne beklediğiniz...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl beklentimiz olabilir? Yani “1 milyarı çarpın.” dedim zekânıza göre.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Hepsinin dönüştüğünü düşünelim; hepsi dönüştüğünde hazine üzerine düşecek olan yükün daha da arttığını söyleyebiliriz. Ne kadar çok dönüşürse o kadar yük. Evet, siz belki daha fazla döviz elde edeceksiniz, hazineye de yük o kadar fazla binecek. Sadece vergi gelirleri üzerinden de hakikaten bakmamak lazım, kur farkından dolayı hazine üzerine binecek yükü de... Biraz önce Sayın Lale Karabıyık Hocam rakamlarla zaten döviz mevzuatının tamamı kur korumalı hesaba dönüşürse hazinenin üstleneceği maliyetlere değindi, rakamları tekrar etmeye gerek yok. Burada bu hazinenin üzerine yüklenen yük nereden karşılanacak? Vatandaşın, başka vergi gelirlerinden, başka kaynaklardan karşılanacak. Nereden bakarsak bakalım, gelir adaletsizliğine sebep olacak, eşitlik ilkesine tamamen aykırı bir uygulamadır. Bu getirdiğiniz kesinlikle de kabul edilemez, gerçekten edilemez.

Bunun dışında, konuşmamda sizin yanlış ekonomi modeli uyguladığınızdan, özellikle bu model çerçevesinde üretim modelinizde katma değeri düşük ürünlerden bahsetmiştim, siz de bana SİHA'larla, İHA'larla cevap verdiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yüksek teknoloji...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet.

Onunla ilgili çok küçük bir aktarım yapacağım. TÜİK'in verilerine göre 2021 yılında sanayi üretimindeki yıllık yüzde değişim oranlarına baktığımızda, düşük teknoloji ürünlerde yüzde 17,1 pozitif; orta düşük teknoloji ürünlerde yüzde 10,8; orta yüksek teknoloji ürünlerde yüzde 9,6 değişim olduğunu görüyoruz. Yüksek teknoloji ürüne geldiğimiz zaman eksi 4,1'de kalıyor. Demek ki yani İHA'lar, SİHA'lar da sizin üretim modelinizi kurtarmıyor Sayın Aydemir. Bunu kayıtlara geçmesi için paylaşmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

1 adet önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifi'nin çerçeve 2'nci maddesiyle 5520 sayılı Kanun'a eklenen geçici 14'üncü maddenin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, diğer fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrasında yer alan istisna hükümleri aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanır.”

Nilgün ÖK

Denizli

Bekir Kuvvet Erim

Aydın

Yaşar Kırkpınar

İzmir

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İzahat mı, gerekçe mi okunsun?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılan değişiklik ile kanun teklifinin 2’nci maddesinde yer alan istisna hükümlerinden, kazançları bilanço esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin de yararlanması sağlanmaktadır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İzahat alamadık. Sorularımıza cevap...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçe okundu. Söz vereceğim.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi oylamadan önce, sorular olmuştur. Teklif sahibi arkadaşımızdan veya uygun göreceği teknik arkadaşlardan sorulara cevap rica ediyoruz.

Buyurun lütfen Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, tabii, Sayın Paylan konuşmasında “İçkiye, sigaraya, mazota, doğal gazla zam yapıyorsunuz, milletten paraları alıyorsunuz. Paraların nerelere gittiği belli değil.” gibi bir ifadede bulundu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru, “Nereye gitti?” dedim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet.

Şimdi, Sayın Paylan doğal gazla, petrolde, elektrikte dünyayı takip etmiyor, bu aralar sadece Türkiye’de takılıp kalmış herhâlde. Ben dünyaya bakmasını öneriyorum kendisine.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşma var Sayın Başkan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dünyayı hakikaten yakından takip eden -ama bu noktada nasıl atladı anlamıyorum- dergilerle bize...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Aslında bir ayağı yurt dışında yalnız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, bir ayağı yurt dışında ama bunları göremiyor herhâlde ya da orada doğal gaz faturası ödemediği için fark edemiyor herhâlde. Dünyada doğal gazın ne kadar zamlandığını, petrolün ne kadar zamlandığını, elektriğin ne kadar zamlandığını bir kez daha ben size hatırlatmak istiyorum Sayın Paylan.

Evet, konuşan bir arkadaşımız “Devletin kasasını patronlara yağmalattırıyorsunuz, adrese teslim ihaleler yapıyorsunuz.” dedi. Sayın Başkanım, Kamu İhale Kanunu’na göre ihalelerin nasıl yapıldığı belli, devletin kasası da burada. Az önce Sayın Öztürk de 2021 yılı bütçe gerçekleştirmelerini ifade ettiler. Her şey milletin gözü önünde cereyan ediyor zaten.

Şimdi, güven ortamı çok önemli Sayın Başkanım. Tabii ki Hükümet güven ortamını, istikrarı sağlayacak, güven ortamını tabii ki Hükümetin sağlaması lazım, oluşturması lazım; birinci görevimiz zaten bu. Ama 84-85 milyon vatandaş olarak hep birlikte bu güven ortamının sağlanması için çaba göstermemiz lazım. Güvensizliği ortadan kaldırmanın yolu güven ortamını artırmak. Söylemlerimizde, konuşmalarımızda, fiillerimizde, her şeyimizde güven ortamını sağlayalım diye uğraşmamız lazım. Ben yine tekrar arkadaşlarımıza 20 Aralık gününü hatırlamalarını öneriyorum. 20 Aralıkta bu ülkede ne oldu da dolar 18,5 liraya çıktı?

Şimdi, bakıyoruz, sanayi üretimi artmış -yani tekrar burada verilere girmek istemiyorum- 2,5 milyon istihdam oluşturmuşuz Sayın Başkanım. Yani gerek ekonomik alanda gerek istihdam alanında gerek sağlık alanında -hangi alana bakarsanız bakın- sosyal alanda, her alanda Türkiye hakikaten

diğer ülkelerle kıyaslanamayacak derece pozitif bir ortamda gelişme sağlamış ama buna rağmen bakıyorsunuz, dolar her gün, her saat artmaya başlamış. Bu durumda, geldiğimiz noktada, tabii ki Sayın Cumhurbaşkanımızın Hükümet Başkanı olarak o gün orada bir karar alması lazımdı ve kararı aldı. Arızı durumlarda çok acil kararlar alınması gerekiyor. Almış olduğu kararlar da Allah'a hamdolsun, Türkiye'yi karanlık ortamlara sürüklemek isteyenlerin emelleri hedefe ulaşamadı ve Türkiye'de şimdi fiyat istikrarı sağlanmış oldu. Artık bizim iş adamlarımız, sanayicimiz, vatandaşımız sabaha, yarınlara daha güvenle bakıyorlar. Bunu sağlamak tabii ki Cumhurbaşkanımızın görevi ama 84 milyon vekilleri olarak her birimizin görevi. Bizim tabii ki referansımız Anayasa. Tabii ki her birimiz yemin ederken yasamada... Seçildikten sonra geldik, Meclisimizde yemin ettik, yemin metni hepimizin elinde vardı, hepimiz gittik, okuduk yemin ettik ve yeminimize sadığız. Ama işte efendim, dini kendinize referans göstererek bunu referans olmaktan çıkartmak gibi boş laflar etmek kimsenin hakkı değil. Benim dinim referansımdır, tabii ki kendi yaşantımı dinime göre referans olarak kabul ederim, buna kimse de karışamaz çünkü kaldı ki biz Müslüman bir ülkede yaşıyoruz zaten, yüzde 99'u Müslüman olan bir ülkede herkesin bunu referans alması kadar doğal bir şey yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Laik bir ülkede yaşıyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – 24'üncü madde de yazıyor, Uğur Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anayasa'ya gelince, Anayasa'ya hepimiz sadığız, herkesten daha çok sadığız; Anayasa'yı savunanlardan daha çok sadığız bunu ifade etmek istiyorum. Anayasa'ya bağlıyız, Anayasa'ya sadığız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey, nasıl Müslüman bir ülkede yaşıyoruz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müslümanların çoğunlukta olduğu bir ülke demek istedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Müslüman bir ülke değiliz biz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, yüzde 99'u Müslüman diye söyledim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bütün kiliselerin...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Nasıl?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bütün inançların yaşandığı bir ülkeyiz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yüzde 99'u Müslüman bir ülkede yaşıyoruz yani bizim referans olarak...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Boş değil, madde 24'te yazıyor, ben 24'ü okudum, kendim uydurmadım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz, madde 24'ü okuyabilirsiniz, biz de güzel güzel dinleriz sizin okumalarınızı. Biz, sizin konuşmalarınızı da dinliyoruz zaten, neyi anlatmak istediğinizi de biliyoruz. Dolayısıyla, herkes kendi yaşantısını, kendi dini referansına göre ayarlayabilir, yaşantısını ona uyarlayabilir. Ama bizim referansımız da Anayasa, Anayasa dışı bir iş yapmıyoruz; bütün kanunlarımız Anayasa'ya tabi zaten kanunlara uygun. Kaldı ki Anayasa'ya aykırı ise, Sayın Kaboğlu zaten çok süper bir hukukçu, zaten mahkemeye itiraz edecektir, oradan da döner.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tabii, kabul ettiğimiz maddeyi, kabul ettiğimiz önerge doğrultusunda oylarınıza sunmuş oldum, o şekilde kabul edildi.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Madde üzerinde söz talebi var.

Buyurun, Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, az önce sözümü tamamlamadığım için yeniden istemek zorundayım, hakkımdır, kullanacağım artık; siz de vermediniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Tamamlasan da isterdin sen zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ben sorularımı yenileyeceğim Uğur Bey.

Şimdi siz diyorsunuz ki: “Dolar yükselmeyecek, ben buna güvenerek bu yasa teklifini getirdim.” Ben, size net olarak tekrar söylüyorum ve Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımıza soruyorum: Sayın Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız, Sayın Uğur Bey; şimdi, bu sisteme dolar yükselmeyecek varsayımıyla girilirse ve üst sınırı olmadan bu sisteme şirketlerin, şahısların, bireylerin, kurumların, herkesin girmesi teşvik edilirse ve üç vakte kadar bu sisteme 1 trilyon lira girerse... Yarın öbür gün, paramızı dolara bağlamışız, Amerika'yla olabilecek bir gerilim, Ukrayna'da olabilecek bir savaş, uluslararası alanda olabilecek bir çalkantı, Amerika'nın faizleri hızla yükseltmesi ve bizim gibi gelişmekte olan ülkelerdeki fon kesilmesi gibi... Daha çok şey sayabilirim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Eksik kaldı, biraz daha say, eksik kalmasın. Eksik sayıyorsun, biraz daha say.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın, Uğur Bey, siz finansal alandan gelmediğiniz için... Bakın, bankalar, şirketler ne yaparlar? Stres testi yaparlar. Stres testini neye göre yaparlar?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Amerika dağılırsa mesela.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bilmezsiniz Uğur Bey bu işleri, ben en iyisi mi Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımıza söyleyeyim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama niye bilmemezlikle suçluyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama laf atıyor şimdi, bilmiyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Olur mu öyle şey ya? Bu adam, bu işin uzmanı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Ne kadar olumsuzluk varsa hepsini sayıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilmiyor, hayır.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Böyle şey olur mu ya? Uğur mütevazı davranıyor, Garo...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Eksik saydı da deminki olumsuzlukları, biraz daha saysın “Böyle olursa, böyle olursa...” diye.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Muhtemel...

Şimdi siz, İstanbul'da deprem olmayacak diyebiliyor musunuz Uğur Bey? Ben olacağını yani bilim olacağını söylüyor, üç vakte kadar olacak hani bu beş yıl sonra olur, on yıl sonra olur; olacak. Şimdi, binamızı bir depreme göre hazırlamak var, 9 şiddetinde depreme göre, o zaman rahat olursun; bir de binan çörtük çariktır, işi Allah'a havale edersin, Allah'ta der ki kardeşim senin binan çörtük çarık. Şimdi mesele şu: Stres testleri bunun için var, diyelim ki olabilecek bir negatif durumda paranız dolara bağlıysa... Bak, Trump paranın üçte 2'si dolara bağlıyken “Senin ekonomini mahvederim.” dedi, ekonomin kırılgandı, birikmiş bir kur satışı vardı, dolar fırladı. Yarın öbür gün, bir Amerikan Başkanıyla bir gerilim olsa veya dediğim gibi pek çok gerekçeyle, dolar yarın öbür gün 20 liraya

fırladığında, oluşabilecek 500 milyar TL’lik kur farkını siz cebinizden mi ödeyeceksiniz Uğur Bey? Net olarak soruyorum size, nereden ödeyeceksiniz? Hazinesden ödenecek. Kimin vergisiyle ödenecek? Tüü bitmemiş yetimin hakkıyla ödenecek; bu birinci sıkıntıdır.

İkincisi, bu ulusal güvenlik meselesidir -bunu tekrar ediyorum- paranızı dolara bağlamak bir ulusal güvenlik meselesidir. Siz eğer ulusal paranızdan vazgeçmişseniz, paranızı tamamen dolara bağlamışsanız sizinle her türlü oyunu oynarlar; bu iki.

Üçüncüsü, bakın, sonuç olarak öyle bir soygun düzenine yol açıyorsunuz ki size olacağı söyleyeyim: Dövizler üç ay için bozdurulabilir, bozdurulmuş gibi yapılabilir; sonuç olarak dolara bağlıdır, TL gibi görünümlü... Hani, Doğan görünümlü Şahinler vardı ya eskiden -siz hatırlarsınız- bunlar da TL görünümlü dolar hesapları olacak. Şimdi, herkes dolar bazlı düşünecek “Dolar artsa da ben dolar bazında farkını alacağım.” diye bakacak buraya yatırım yapanlar.

Peki, Uğur Bey, bakın, 8,70 liraya maliyeti olan doları 13,5 liraya temize çıkarıyorsunuz, öyle değil mi? Peki, yalnızca bu şirket üç ay için bu sisteme girip çıkacak ve yüzde 50 kur farkı gelirinden kurtulacak, bu adaletli geliyor mu size? Bozduracak, zaten dolar bazında garantisi var, üç ay sonra sistemden çıkacak, yüzde 50 kur farkı gelirini de temize çıkaracak. Öbür tarafta Ahmet, Mehmet, Ayşe, Agop çalışsın, bütün vergileri tıkr tıkr kesilsin ondan; ekmekten, süttten, bütün gıda maddelerinden vergi kesilsin ama para babalarına “Üç ay için gir sisteme, kur, faiz gelirinden, hepsinden kurtul milyarlarca lira... -siz de söylediniz- Üç ay sonra geri dolara dön.” diyorsunuz. Hak mıdır bu? Adalet midir? Ya, üç ay için girecek, bir sınırı yok ki. “Bir yıl kalacak.” demiyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, Garo, bu yürürlük maddesi ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle ama, böyle.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yürürlük maddesi ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle, hayır, böyle; arkadaşlar, böyle.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başlarken de bunu söyledin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yürürlük işte, bu yürütme maddesi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İç Tüzük’ü katı uygulama kararı aldık, sanieneleri bekliyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, yürütme maddesi, yürütme maddesi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, devam edin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başlarken de aynı şeyleri söyledin, dinledik zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah allah! Ya, ama risk var arkadaşlar, büyük bir risk var, bunu görün diye söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, devam edin, yirmi saniyeniz var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Fiyat istikrarını sağlamak risk Garo’ya göre.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir aydır aynı şeyi söylüyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, fiyat istikrarını sağlayacağım diye maliye politikasını da bozuyorsunuz; üç vakte kadar bu sistem patlayacak ve vebalı boynunuza.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Üç vaktiniz yirmi yıldır bitmedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Cinisli, buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, müsaadenizle son tespitlerimi de ilave etmek isterim.

1’inci maddede enflasyon muhasebesi yaptırılmayarak rekabet şartları da yerine getirilmemiş oluyor maalesef. Değerleme doğru yapılmadığı için de rekabet şartları bir türlü yerine getirilemiyor. Bilanço şirketlerin aynasıdır, doğru bilanço da rekabet unsurudur. Enflasyon muhasebesi olmayınca bu “ayna” dediğimiz, şirketin yansıdığı ayna, bir içbükey -konkav- aynaya dönüşüyor ve içinden çıkılmaz, yanlış görüntülere neden olabiliyor. Biz 1’inci maddeyi, edinilmiş hakkın geri alınması açısından da Anayasa’ya aykırı buluyoruz ve kabul etmiyoruz.

2’nci maddede yine adı konmamış, ucu açık bir faizcilik uygulamıyor, milletin sırtına da yükleniyor. Bunu da yine Anayasa’nın 73’üncü maddesine göre vatandaşın ödediği verginin, tasarruflarıyla -biriktirip- ödediği verginin kamu giderlerine harcanması gerekliliğini gözeterek Anayasa’ya aykırı buluyoruz. Bunu da kabul etmiyoruz.

Son olarak, yine “faiz sebep, enflasyon sonuç” teorisinin yanlış olduğunu belirtmek isterim. Başımıza açtığı büyük sorunları burada çözmek için de uğraşıyoruz. Doğru olan “kötü, eksik demokrasi sebep, ekonomik kriz sonuç”tur. Bu, kötü demokrasinin sonucu olarak biz bunu görüyoruz.

Bir de “Doların nasıl 18 liraya çıktığını merak ediyoruz.” dediniz. Biz de merak ediyoruz dolar 18 liraya nasıl çıktı ve nasıl indi? Nasıl çıkarıldı daha doğrusu dolar 18 liraya?

Buraya getirilen pek çok önergeyi, arka arkaya anlatılan ve bir türlü içinden çıkılamayan -Bülent Kuşoğlu Beyefendi, Abdüllatif Şener Beyefendi, devletin içinde bu kadar uzun süreler çalışmış, bakanlık yapmış; onların bile anlayamadığı- birtakım karmakarışık formülleri anlamamızı bekliyorsunuz. Benim şirketim böyle bir durumda olsa ve benim finans müdürüm -sizi kastetmiyorum, Hükûmetinizi kastetmiyorum- bu tarz arka arkaya karmakarışık önlemleri getirseydi, hakkında iyi şeyler düşünmezdim ve profesyonelliğiyle ilgili şüphe duyardım. Şu anda milletimiz de biz de sizin iş bilginizden ve iyi niyetinizden açıkçası şüphe duyar hâle geldik. Bu konuda bunu bu şekilde söylemekten de üzüntü duyduğumu ifade etmek isterim.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bazı sorular oldu, teklif sahibine cevap için söz veriyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, özellikle, ben 2’nci maddeyi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yürütme maddesine ilişkin olmadı sorular ama takdir sizin, cevap vermek isterseniz buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam Sayın Başkanım.

Bir konuya açıklık getirmek istiyorum.

Ben konuşmamda 2’nci maddede etki analizini anlatırken -milletvekili arkadaşlarım etki analizini önemsiyorlar, biz de önemsiyoruz- 1 milyar doları örnek verdim “1 milyar dolar bozulursa Hazine şu kadar vergiden vazgeçiyor.” diye anlatırken Sayın Paylan -ısrarla bunu söylüyorum, not alın diye, Sayın Paylan’a- “Kaç para bozulacak, kaç milyar dolar bozulacak?” diye soru sordu. “Ne bekliyorsunuz?” dedi. Ya, ne olacak dedim yani kaç dolar bozulursa çarpacak, 10 milyar, 20 milyar diyelim; ondan sonra Uğur Aydemir şöyle dedi diye ifade etmeye çalışıyor, benim söylemediğim şekilde. Ben kendisiyle alakalı bir şeyler söylesem “Niyet okuyorsun.” diye karşıdan hemen itiraz eder. Niyet okuyan bir yaklaşımdan vazgeçmesini istiyorum.

İkincisi, “Dolar 20 liraya yükselirse bunun sonucu ne olacak?” dedi Sayın Paylan. Doğru soru soruyor. Şimdi, bu sistemin gelmediğini farz edelim. Dolar 20 liraya yükselirse, 450 milyar dolar ne olacak Sayın Paylan? Buna bu yönden bakmamak lazım, istikrarı konuşmak lazım, sistemi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Maliye politikası ne olacak?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hani, kur korumalı mevduattan ziyade veya dolar şu olacak, bu olacak değil de, getirdiğimiz bu kanun teklifleriyle biz fiyat istikrarını sağlayacağımızı ümit ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Maliye politikası ne olacak?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sağlanacak diye düşünüyoruz, onun için teklifi yaptık zaten.

İşte efendim, Doğan görünümlü Şahinlerden bahsetti. Onlar eskide kaldı artık millet Doğan görünümlü Şahin’i falan bıraktı Sayın Paylan.

Üçüncüsü, Sayın Naci Ciniş’li Bey’e de şunu ifade etmek istiyorum: Kanun metnini tabii ki ilk defa okuduğumuzda belki anlamayabiliriz her birimiz maliyeci değiliz. Ben de Sayın Şener Bakanım, Sayın Bülent Bey’in bilgilerine hakikaten çok güvenirim ve önem de veririm, her zaman değer vermişimdir, dikkate de almışım. Şimdi, bir cümlede biraz itiraz ettiyse, bunu tekrar anlattıysak; bu, metnin çok karmaşık olduğunu göstermez. Şimdi, zannedersem Ayşe Hanım’da gitti, izah etti, Sayın Bülent Bey’de bunu anladı. Dolayısıyla, getirmiş olduğumuz teklifimiz çok net, açık, şeffaf. Dolayısıyla, teklifimizin arkasındayız, Komisyonumuzun desteklerini bekliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Affedersiniz, ben Sayın İbrahim Aydemir’i görmemişim şimdi söz veriyorum.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım çok teşekkür ediyorum.

Ben, Uğur Bey kardeşime teşekkür için söz aldım. Bir emek veriyor, bir gayret sarf ediyor. En başından beri, bu Komisyonda görev aldığından beri çok velut, çok üretken bir hâlde çalışıyor, sağ olsun. Tabii ki sadece ona değil, Bakan Yardımcılarımız var, burada bürokratlarımız var hepsi çok hususi gayret sarf ediyorlar ve bir şey yaparken vatan, millet adına yapıyoruz. Naci Bey benim kardeşim, çok da değer veriyorum, seviyorum, hemşehrim de, burada olması da beni çok mutlu etti. Bu vesileyle, hayırlı uğurlu olsun, tekraren hoş geldi, lezzet katacak inşallah; ancak ifadelerinde mesela “İyi niyetinizden şüphe ediyorum.” gibi bir kavram kullandı. Nasıl iyi niyetimizden şüphe edilebilir?

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Bu maddeleri hazırlayan merciden bahsediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biziz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, şöyle Naci Bey: Biz burada, 20 Aralıkta bir kanun görüşmesi yapıyorduk, bir yasa...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sizi tenzih ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yo yo, onunla değil, şimdi ben bir şeye bağlayacağım.

Sabahleyin geldik akşama doğru kurlar, döviz kuru -dolar bağlamında söylüyorum- 18 lira gibi bir rakama çıktı. Sonra Sayın Cumhurbaşkanımızın aldığı kararları açıklamasıyla beraber, biz buradan giderken Sayın Başkanımız da özel not düştü ki “Bir bereket hasıl oldu.” diye, 12 liraya kadar düştü. Bu neyi ifade ediyor? İşte, burada iktisatçı bir Başkanımız var hem de bu işin hakikaten allamesi diyebileceğimiz nitelikte birisi. Yüzü olmasa daha güzel şeyler söylerim. Şimdi, hiçbir iktisadi kod yani cari olan, şu anda mevcut olan hiçbir kod doları 18 liraya çıkaracak şekilde değildir. Niye olmuş kardeşim? Biz bunu soruyoruz ve diyoruz ki: Suni bir hâl var burada. Yani ekonomi kırılgan bundan

kaynaklandı falan değil, bir yönelme var. Kaldı ki biz 2018’de hep beraber milletvekili seçildik, geldik buraya 24 Haziranda. Ağustosta bir hâlde muhatap olduk, neydi o? Müthiş kurlar üzerinden bize yönelindi. Sonra o zamanki Amerika’nın Başkanı çıktı, açık açık şunu söyledi: “Biz yaptık bunu.” dedi. “Türkiye ekonomisini alaşağı edebilmek için biz yaptık bunu.” dedi, açık söyledi. Bize düşen nedir? Bütün iktidarıyla, muhalefetiyle... Ben sizin iyi niyetinizden asla şüphe etmem, biliyorum ki beraber yaşıyoruz burada. Dolayısıyla, sıkıntılı bir hâl varsa hepimiz için çare olacak. Öyleyse yapmamız gereken nedir? Bunları tahlil etmek. Kim yöneliyor? Bu yönelmeyi nasıl kırarız? İşte burada bir hemşehrimiz var Bakan Yardımcısı, bu işlerde hem birikimi yüksek hem de hassasiyetini biliyorum. Yani iyi niyet bağlamında söylüyorum ki herkes iyi niyetli, hepimiz bir gayret koyuyoruz. Mesela...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Yanlış anladınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yo yo, Naci Bey tamam, siz...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sizi, heyetinizi kastetmedim. Bu maddeler milletvekilleri tarafından yapılmıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teklifi ben hazırlıyorum Sayın Vekilim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – İmza atıyorsunuz beyefendi ya.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değil değil, Naci Bey. Hazırlama süreçlerini bir gün nasip olsun... Naci Bey, bir gün o çalışma sürecine beraber gidelim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Cemal Bey örneğini de o yüzden verdim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ama o daha büyük bir hakaret. Ya, Uğur Bey’e hakarettir o.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İbrahim Bey, mesela “nas-Anayasa” kıyaslaması yapmış. Böyle bir şey olur mu kardeşim? Biz elbette ki inançlı bir toplumuz. Hepimizi, bireysel olarak sizi de ben biliyorum, ailenizi biliyorum, burada Bakan Beyi... Garo mesela, Müslüman değil ama onun hassasiyetini de ben biliyorum inanç noktasında, hep beraberiz. Yani Cumhurbaşkanımız bir hassasiyet koyuyor “Ben bunu önceliyorum.” diyor. Eyvallah, ben de öyle, aynen öyle. Ve “sünnetullah” kavramına iman ediyoruz biz yani Cenab-ı Hakk’ın bir tespit bağlamında koyduğu kayıt eğer bir Cumhurbaşkanı tarafından başüstü ediliyorsa hepimiz tarafından saygıdeğer bulunmalı ama bu, şu anlamına gelmiyor: Anayasa’yı ihlal edelim. Kim eder bunu? Anayasa var. Varit olan Anayasa’ya hepimiz zaten uymak durumundayız Yüksel Başkanım, öyle değil mi? Bu bizi bağlıyor, zaten burada var oluşumuzun asıl zemini, kaidesi de Anayasa’dır. Öyleyse kimse Anayasa’yı ihlal etmek gibi bir yaklaşım içerisinde olmaz başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere.

Şimdi göreceğiz. Mesela, İbrahim Bey -burada yıllardır kanun yapıyoruz- her geldiğinde “Şu, Anayasa’ya aykırı...” Sonradan Anayasa Mahkemesi görüşüyor bunları, hiç de öyle bir şey çıkmıyor orta yere. Yani efendim, bir işin profesörü olmak, dersini vermek pratiğe geldiğinde hakikati yahut da sizi haklı çıkarmayı orta yere koymuyor, koymadığını da gördük.

Hasılı şunu söylemek istiyorum: Elbette ki Sayın Kuşoğlu’na her zaman söyledik; Sayın Şener’e, elbette birikimlerine, buradaki bütün heyete... Kardeşlerim, hepsi, buraya... Süleyman Bey öyle, Emine Hanım öyle. İşte, Erol Hocam profesör, bu işlerde ders veren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Herkes ama herkes katkı sunuyor. Cemal ağabey, işin uzmanı... İsim sayamıyorum artık bizimkilerden...

Şunu söylemek istiyorum ki başta Uğur Aydemir kardeşim olmak üzere hepimiz ama hepimiz burada bir çalışma yaparken, siz de dâhil katkı sunarken önce vatan diyoruz, önce millet diyoruz, memleketin müreffeh hâlde yaşaması için gayret ediyoruz.

Ben tekraren hayırlı uğurlu olsun diyorum. Uğur Bey, senin canını yerim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

Sayın Şener, siz de söz talep ettiniz galiba.

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; en çok hayret ettiğim şey şudur: Mevcut iktidar ve arkadaşlarımız kendi ürettikleri yani Hükûmet olarak kendi ürettikleri sorunlarla övünüyorlar sürekli olarak: “Aa, gördün mü kur 18’e çıkmıştı, nasıl da düşürdük 11,5’a?” Ya, kardeşim, daha bir ay önce, bu sözü söylemeden önce yüksek kurun ne kadar faydalı olduğunu -“rekabetçi kur” koydunuz adına- Hükûmetin politikasının kuru yükseltmek olduğunu söylediniz ve bu maksatla da sürekli politika faizini indirdiniz, 19’dan 14’e kadar indi. Üç dört etapta politika faizini indirirken her seferinde “Rekabetçi kur, cari açığı kapatacağız; kur yükseldikçe ihracat artacak, ithalat tıkanacak dolayısıyla ekonomi dengeye gelecek.” diye nutuklar attınız burada ya. Sonra fırlattılar 18’e, biz övüneceklerini bekliyorduk, o arada bir şeyler oldu: İşte Merkez Bankasının 18 milyar dolar olmayan parası piyasa sunulmuş, o arada kur garantili mevduat sistemiyle ikisi de bir araya gelince -sadece bununla ilgili değil- 11,5’a düştü diye övündüler, övündünüz. E, şimdi çıkmış 14’e. Yani bu yüksek bir kur değil mi o günkü geldiği noktaya göre? Niye övünüyorsunuz yaptığımız işleri fırlatıp -bilmem- biraz düşürdüğünüz zaman bunu başarı sayarsınız? 2021’in başında kur kaç? Madem düşük kur iyidir -şimdi öyle söylüyorsunuz, şu anlık konuşuyorum- 7,36’ydı, 7,30 gibi bir şeydi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İkisini de demiyoruz, yüksek kur da iyi demiyoruz, düşük kur da iyi demiyoruz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Ya, şimdi gelmiş 14’e kardeşim. Bir sene sonunda yüzde 85 artış var. Az mı bu? Şimdi “Kuru düşürdük.” nasıl diyorsunuz? Siz kuru düşürmemişsiniz ki, 2021 yılı 1 Ocak ile 31 Aralık itibarıyla kuru artırmışsınız. Kur artırmanın ne kadar faydalı olduğunu anlatmanız lazım, kuru düşürmenin ne kadar faydalı olduğunu değil. Sonra? “Bu kurun artışında iyi niyet görmüyoruz.” demenin ne mahzuru var? Politika faizini düşürmek zaten kuru artırma politikasıdır. Sürekli, bir oldu, düşürdünüz; iki oldu, düştü; üç oldu, dört oldu, düştü; sürekli kur fırladı, artıyor. Ya bir politika olur bu veya bir art niyet olur, bir kötü niyet de olabilir bunun arkasında.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne olur, kötü niyet ne olur yani ne demek bu? Kötü niyet ne olur?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yahu, kardeşim, ne mi olur, ben size söyleyeyim: Kamusal menfaatlerin ötesinde bireysel menfaatleri gözleme olur. Ne olacak?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne olabilir? Benim mesela şahsen hayatımda hiç öyle bir şeyim olmadığı için izah edemem.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, şu KÖİ’leri görmüyor musun? Ben söyleyeyim nereden olduğunu. KÖİ’leri görüyor musun, kamu-özel iş birliğini?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Görüyoruz, evet.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Dolara bağlı mı garantiler? Bağlı. Amerika’daki enflasyona bağlı mı? Bağlı. Türkiye’deki faize bağlı mı? Bağlı. Artıracak ne kadar fonksiyon varsa hepsine bağlamışsınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onlara para kazandırmak için mi yapıyor bunlar?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Niye yapıyorsunuz o zaman? Niye yapıyorsunuz o zaman?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, böyle bir şey olabilir mi? Bakanlık yapmışsınız... (CHP sıralarından gürültüler)

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sonra, bu 128 milyar doları kim aldı, bu 128 milyar doları kim aldı? Onlar bu kur artışından kazanmadı mı? Sonra, ikide bir varlık barışı yasası çıkarıp tek bir kuruş almadan bu kara parayı sürekli akılıyor musunuz? Aklıyorsunuz. Bu paralar kimde, kimde?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, madem öyle, bizim şu an doları düşürme gayretimiz niye ya?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bunları da değerlendiriyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şu anda bu çalışma ne için, ne için? Dolar düşsün diye bir gayretimiz var, adam diyor ki: “Ya, şimdi, bilmem kaç trilyon...”

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, şu anda dolar...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Neyin derdindeyiz ya?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – O zaman, demek ki önce fırlatıp kazanan, inince de kazanan sizsiniz kardeşim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Böyle bir şey olur mu ya?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Olur mu? Şimdiye kadar kuru artırmak için uğraşacaksın, şimdi de övüneceksiniz biraz düştü diye. Olur mu böyle bir övünüş?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hiç aklıma gelmeyen şeyler bunlar. Biz politika geliştiriyoruz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, tamamlamamız gerekiyor. Rica ediyorum...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Demek ki kim artırırsa o vurdu, kim biraz indirdiyse inerken de o vuruyor; çıkarken de inerken de.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İtham ediyorsunuz ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İtirazınızı kayıtlara geçirdiniz, teşekkür ediyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, tutarlı olun, söylediklerinizde tutarlı olun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz çok tutarlıyız, siz değilsiniz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hiç tutarlı değilsiniz, hiçbir tutarlılığınız yoktur söylediklerinizde.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Olur mu öyle şey? Ortaya bir politika koymuşuz, bir proje geliştirmişiz, ona karşısınız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Nesine karşıyız? Ne projeniz var ya, ne projeniz var? Bir ayda söylediğiniz laflar değişiyorsa onda proje olur mu? Bir, kuru arttırmanın faydalı olduğunu; bir, düşürmenin faydalı olduğunu söylüyorsunuz; bunun nesi faydalı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Cumhurbaşkanı bir defa konuştu, 18’den 11’e kadar düştü.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir defa konuşmadı kardeşim, bir defa konuşmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sizin o söylediğiniz şeylerin tamamını...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, tamamlamamız gerekiyor.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – 18 milyar dolar piyasaya verdiniz, bir; bir de Türk parasını dolara bağladınız, iki. Üçüncüsü...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama Değerli Başkanım, olabilir mi böyle bir şey?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söylediniz, tamam, itirazınızı yaptınız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Trump’ın söylediği sözden dolayı “Bak, gördün mü, Amerika -bilmem- kumpas kurdu da bizim kuru nasıl ...” Öyle değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne söylediniz mesela, bir tane beyanınız var mı? Sayın Şener, size bir şey soracağım...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ekonomiyi öyle kırılğan hâle getirdiniz ki öbür taraftan, bir devlet başkanının beyanıyla Türkiye’deki beklentiler bozuldu.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz bu ülkede Bakanlık yapmışsınız...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Türkiye’deki beklentilerin bozulmasıdır bu. Somut olarak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, kifayetimizakere... Böyle ikili konuşma usulümüz yok.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne söylediniz? Bir tane kaydınız var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sizden istirham ediyorum, bunu bir söyler misiniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, ikili konuşma usulümüz yok, rica ediyorum...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Trump’la ilgili bir tane sözünüz var mı?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, siz konuşurken ben müdahale etmedim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ağır bir itham ya, olur mu öyle şey?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Siz konuşurken ben müdahale etmedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bitti süreniz Sayın Şener, epey oldu biteli.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Cemal Öztürk, söz talep ettiniz, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli arkadaşlar, bu geç saatlerde birbirimizi incitici davranışlardan kaçınalım.

Sayın Bakan, tabii ki sizin analizlerinize katıldığımız yerler olabilir, katılmadığımız yerler olabilir; sizin de aynen bizim için ama burada görüştüğümüz kanun teklifinin, tabii ki, sonuna geldik. Hükümet, neticede, bir ekonomi politikası kararı almıştır ve uyguluyordur; sonuçlarını hep beraber göreceğiz ama bu politikayı destekleyici kanunlara ihtiyaç duyuluyor ki Meclisimize bu kanunlar geliyor ve biz de arkadaşlarımız da bunları AK PARTİ Grubu olarak teklif hâline getirip Meclisimizin takdirine sunuyoruz; neticede, kararı millet verecek. Bu politika, benim kanaatime göre, altı aylık bir süre sonra olumlu olumsuz bir netice verir. Biz olumlu olacağını düşünüyoruz; siz katılmayabilirsiniz,

tecrübeleriniz bunu söyleyebilir size. Aslında, aldığımız iktisat eğitimi, klasik -hani, bugünlerin tabiriyle “Ortodoks”- iktisat eğitimi bize bazı şeyleri farklı gösterebilir ama neticede, bu, bir karardır ve Hükûmet böyle bir karara varmıştır, şimdi bu kararı uyguluyor. Dolar 18 liraya çıktı, 11 liraya, indi tekrar 13,5 liraya çıktı... Piyasa ekonomisinde ve dalgalı kur sisteminde bu kadar mesafe açılmaması gerekirdi ama olağanüstü bir dönemden geçtik ve açıldı. Hükûmet diyor ki “Ben rekabetçi kur politikası izleyeceğim.” ama kur politikası nedir? Bir yerde bu durgunlaşacak yani dengeye ulaşacak. Biliyorsunuz, ekonomide bu kararlı denge, kararsız denge işlemleri var. Neticede, piyasa kendi yolunu bulur ama kriz bütün dünyada var sadece Türkiye’de değil, enflasyon bütün dünyada var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Türkiye’de var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Biz biraz fazla etkilendik, beklemiyorduk, beklemediğimiz için de işte, biraz önce 1’inci maddede gördüğümüz enflasyon muhasebesi kaç sene sonra, 2003’ten sonra, neredeyse on sekiz sene sonra karşımıza çıktı. Ücret artışları öyle. Yani çok şeyi tartışabiliriz ama tartışırken birbirimizi kırmadan, birbirimizin fikrine saygı göstererek yapmalıyız diye düşünüyorum ki siz de buna katılırsınız ancak neticede, bu, bir Hükûmet politikasıdır. Hükûmet de diyor ki “Ben bu politikayı uygulayacağım ve başaracağım.” Başarıp başarmayacağını da seçimlere şurada bir buçuk sene kaldı, bir buçuk sene sonra hepimiz göreceğiz. Sizler de iddialısınız ki Hükûmet başaramayacak. Halk yönetimi...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ben öyle bir şey söylemedim. Başarıyla ilgili bir şey söylemedim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, “sizler” derken ben genel kanaatimi söylüyorum, şahsınızı kastetmiyorum. Muhalefetten böyle sesler duyuyoruz. Biz de diyoruz ki “Başaracağız çünkü hakikaten geçmişimizde de başarılı günlerimiz oldu. Türkiye’de ekonomik olarak bu ülkenin böyle radikal çok meselesini, sorununu çözdük ama bu geçiş sürecinde, bu aldığımız şirketlere mahsus dövizlerini Türk Lirasına çevirmeleriyle ve 1 Ekimden sonraki durumda kur farklarından gelen kazançlarına vergi muafiyeti getirerek döviz bozacaklarına inanıyoruz -ki Hükûmet de buna inanıyor, şahsen ben de inanıyorum- çünkü şirketlerin 90 milyar ile 100 milyar dolar civarında bir döviz pozisyonu olduğu söyleniyor. Tabii, bunu tespit etmek mümkün değil. Ne kadar gelir, bu piyasaya ne kadar etki yapar, bunu önümüzdeki süreçte göreceğiz ama neticede, Meclisin görevi, kanuni düzenlemeleri yapmaktır, Anayasa’ya uygun yapmaktır. Biz Anayasa’ya uygun yaptığımıza inanıyoruz. Siz de diyorsunuz ki “Bu Anayasa’ya aykırı.” Anayasa Mahkemesi var, götürme takdiri sizindir.

Neticede, arkadaşlar, bugünkü çalışmamızın ben hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ve Meclis gündeminde de inşallah bunları kanunlaştırarak yasama görevimizi yerine getirmiş oluruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, 3 önemli sorum vardı, cevap alamadım, tutanağa geçsin diye söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sorularımız için teklif sahibine söz vermediniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İstedığınız cevabı vermek durumunda değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Söz vermediniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Verdim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Verdiniz mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Verdim tabii. Siz burada yok muydunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Buradaydım ama Uğur Bey’in...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman, siz de benim gibi yorgunsunuz anlaşılan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle değil Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz verdim, yorumlar yaptı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap vermedi. Hayır, araya başkası girdi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz öyle düşünüyor olabilirsiniz. Ben cevap vermesi için söz verdim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, peki, ben...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cevaplardan tatmin olursunuz, olmazsınız onu bilemem ama söz verdim, yorumlarda da bulundu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben sorularıma cevap almadım.

Tamam, ben konuşayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Madde oylandı mı Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Oylandı, oylandı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Madde oylandı, şimdi ben yürütme maddesiyle ilgili konuşuyorum. Bu meselenin nasıl yürütüleceğine dair hem Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımıza hem de Uğur Bey’e sorularımı yöneltiyorum. Sayın Başkan, siz de söz verirsiniz, sorularıma cevap almak istiyorum.

Şimdi, maliye politikasında her harcamanın bir limiti vardır Uğur Bey ve Sayın Bakan Yardımcım. Her harcamanın bir limiti var değil mi? Biz, bütçe yaparız, deriz ki şu kadar lira kaynak ön görüyoruz ve buraya bu kadar bütçe koyuyoruz, eğitime, sağlığa, şuna, buna. Bir harcama limiti vardır, yıl içinde olağanüstü bir şey olursa ancak harcama limitine aktarma yapılır veya ek bütçe yapılır.

Şimdi, Hazinemize öyle bir kalem koyuyoruz ki arkadaşlar, Hazine diyor ki “Dolar kaç para olursa -ha, ucu açık, sınırı da yok- ben farkını karşılayacağım.” Şimdi, ben de diyorum ki bununla ilgili bir stres testi yapmamız gerekir. Yani arkadaşlar, bakın, bu çok önemli, bunu da gerçekten ciddiye alın diye söylüyorum. Yarın öbür gün bunun vebali büyük. Diyelim ki bu sisteme 1 trilyon lira girdi. Yani oluşabilecek bir stres durumunda, maliyemizin ne yapacağını ben bilmek istiyorum. Ne yapacak? Yani Merkez Bankamızdan avans alıp, para bastırıp, piyasaya verip hiperenflasyona mı sokacak ülkeyi? Yoksa böyle, bizim bilmediğimiz 100 milyarlarca liralık bir yedek akçesi mi var? Yani böyle bir stres durumu olduğunda, oradan ben paraları hemen zenginlere aktarırım mı diyecek? Yani bunu düşünmek zorundayız. Bunu düşünmezsek ne olur, ben size söyleyeyim arkadaşlar... Çünkü bakın, en kötüyü düşüneceksiniz değil mi? En kötüyü düşünmeniz gerekir, kendimiz de en iyi için dua edelim, bekleyelim, bu ayrı bir şey, en iyisi olsun, biz hepimiz isteriz ama en kötüyü düşünmek zorundayız,

düşünmezsek büyük bir felakete doğru sürüklenebiliriz. O açıdan benim önerim... Yani siz en kötüye göre nasıl bir hazırlık yaptınız, bunu bilmek istiyorum. Üst limiti olmayan bir harcama kalemini nasıl bütçeme koyuyorsunuz benim, ülkenin yurttaşlarının verdiği bütçeye? Üst limiti yok. Bakın, İbrahim Bey, üst limit yok. Yani Allah korusun diyorum ya, bunun şeyi yok ki. Dolar, 1994'te 4 katına çıkmış, 2001'de 3 katına çıkmış, efendim damat beyin olduğu dönemde yüzde yüz artmış, son bir yılda yüzde yüz artmış yani bundan sonra artmayacağına dair Uğur Bey garanti veriyor ama bunun bir garantisini yok arkadaşlar ve en kötüyü düşünmek zorundayız. Düşünmezseniz bunun vebali büyük olur, bunu not düşeyim, bu bir.

İkincisi: Uğur Bey'e sormak istiyorum -kendisi dinlemiyor ama- şunu net olarak soruyorum: Şimdi, 1 milyar dolar örneğini verdiniz, x bir şirketin 1 milyar dolar parası var, tamam mı? 8 liradan mal etmiş, şimdi 13,50 liraya çıkmış, ben bu 5 milyar liradan kur farkı geliri almayacağım diyorsunuz, 1 milyar TL ona vergi avantajı sağlıyorsunuz. Aynı şirketin 1 milyar dolar da borcu var. Şimdi ne yapacaksınız, merak ediyorum. Bakın, halkımız anlasın ne yaptıklarını, bunu vicdansız madde olarak değerlendiriyorum. 1 milyar dolar da borcu var, borcuna karşılık kur farkı gideri yazabilecek, 1 milyar dolar borcuna. Yani 5 milyar lirayı kur farkı gideri yazacak, bu borcunu vergisinden düşecek ama kasasında bulundurduğu 1 milyar doları da bu sisteme sokarsa kur farkı gelirini aklamış olacak. Ya, bundan daha adaletsiz bir düzenleme düşünebiliyor musunuz arkadaşlar? Ve yalnızca üç ay kalacak bakın bunun için. Üç ay boyunca zaten dolar garantili, üç ay sonra bu sistemden çıkacak, bütün faizden, kur farkı gelirlerinden kurtulacak, öbür taraftan ama kur farkı giderini de borcuna karşılık yazabilecek. Ya, bundan daha fazla bir adaletsizlik...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Borcunu gider yazıyor yalnız, borcunu gider yazacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kur farkı gideri olarak yazıyor. Kardeşim, kur farkı giderini yazdırıyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, yazıyor, yazabilecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama onu vergisinden düşüyor, değil mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl haksızlık oluyor, gider yazacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama burada kur farkı gelirini, aynı şirketin kur farkı gelirini vergiden muaf tutuyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gideri gider yazacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama gelirinden vergi almıyorsun. Hayır, kur farkı gelirinden vergi almıyorsun...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Almıyoruz, evet...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...aynı şirket ama kur farkı giderini de vergiden düşüyorsun Uğur Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gider yazdırıyoruz işte, mükellefin lehine.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, ya yazdırıyorsun, vergiden düşüyorsun. Bak, “aynı şirket” diyorum, aynı şirketin 1 milyar dolar borcu var, 1 milyar dolar kasada parası var. Kasada parasından kur farkı geliri almayıp vergi almıyorsun ama borcunu kur farkı gideri yazdırıp vergisinden düşüyorsun, çifte adaletsizlik. Yani böyle adaletsizlikleri... Arkadaşlar, bakın insanlarımız ucuz ekmek kuyruklarında bekliyor, çiftçi tarlasına gübre atamıyor. Bir avuç zengin var ülkenin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitti mi sürem Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bitti, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cinisli, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, son yirmi saniye kala uyarsanız bari cümlemizi tamamlasak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, isterseniz cümle ilave edebilirdiniz yani.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, anlaşılan Uğur Bey dışarıdayken sorularımı dile getirdiğimden tekrar etmek istiyorum müsaadenizle.

Uğur Bey, sorularımı tekrar ediyorum. Amerikan dolar endeksli ucu açık faiz garantili Türk lirası mevduat hesaplarının ödemesini Hazine hangi bütçe kaleminden karşılayacak? Rakam öngörüsü veya üst limit var mı? Ranta vergi muafiyeti getirilince 2022 bütçesinde hesaba katılan bu gelirin kaybı nasıl giderilecek, bunu da öğrenmek isterim. Merkez Bankası kasasında 128 milyar dolar duruyor olsaydı bu gibi canhıraş kanun maddelerine ihtiyaç duyulur muydu? “Ekstra maliyet” dediğim de buydu daha önceki yorumlarımda. Ayrıca, çok değerli hemşehrim İbrahim Aydemir Bey, biraz önce nas konusunda sanki ben bir yorum yapmışım gibi bana cevap verdiler, benim nasla ilgili hiçbir yorumum olmadı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok, yok, İbrahim Bey’e söyledim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Nasa sonsuz hürmeti ve inancı olan bir insan olarak nas konusunu bu tip gereksiz mevzulara alet etmeyi ben tekrar etmek istemedim ve nası tekrar tekrar böylesine dünyevi işlerin malzemesi yapmayı kendime yediremem. O yüzden, ben bu konuda hiçbir yorum yapmadım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Şimdi, sorulara cevap vermek üzere teklif sahibi arkadaşımıza söz veriyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, bütün iktidarlar -yani AK PARTİ için söylemiyorum- bugüne kadar Türkiye’ye gelen hangi iktidar varsa bütün senaryoları çalışmıştır, çalışmak zorunda zaten. Şöyle olursa A,B,C,D senaryoları varsa Sayın Paylan’ın düşündüklerini bütün iktidarlar düşünür zaten; ki düşünmese zaten 20 Aralıkta çıkıp Sayın Cumhurbaşkanımız o günkü açıklamayı yapmazdı, en bariz örneği bu.

Sayın Paylan diyor ki: “Uğur Bey, beni dinlemiyor ama yine sorayım.” Ben, şimdi, Sayın Paylan’ın da bizi dinlemediği kanaatindeyim. Defaten söylememe rağmen, hâlâ işte kur şöyle sabit kalacak, kur böyle kalacak diye... Hani bir şey aklına takıldı mı kalıyor Sayın Paylan, bir daha oradan geçemiyor bir türlü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tutanaklarda var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, tutanaklarda var, ben izah ettim yani, kur keşke sabit kalsa, benim gönlüm onu ister. Yani şimdi, suç işlemiş gibi... “Tutanaklarda var.” Ne söylemişim yani? Ben kur sabit kalsın isterim tabii ki, siz istemiyor musunuz sabit kalsın?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İsterim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, aynı şeyi istiyoruz zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İstikrarlı olsun istiyoruz, sabit değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İstikrarlı olsun yani, hepimiz aynı şeyi istiyoruz.

Evet, bunu söyledikten sonra 1 milyar dolar etki analizini sizin için çalıştık Sayın Paylan. 1 milyar doları, kendiniz bunu... 2 milyar, 3 milyar, 4 milyar dolar; kendinize göre senaryolarınızı, hesaplama şeklini söyledim Sayın Başkanım. 1 milyar dolar bozduğunuz zaman 1 milyar 387 milyon liralık bir faizden Hazine vazgeçiyor diye ifade etmiştim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vergiden vazgeçiyor, vergiden vazgeçiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şirketlerde 1 milyar 350 milyon lira vergiden vazgeçiyor, gerçek kişilerde de o rakam biraz daha yüksek.

Evet, bu hangi kalemden ödenecek? Ödeneceği zaman geldiğinde cari transferler yaparak Hazine zaten bunları ödüyor Naci Bey, cari transferler yapıyor...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nereden ödüyor?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl? Nasıl “Nereden ödüyor?”? Vergilerden ödeyecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne güzel.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, şimdi, 20 liraya çıkınca kur, 450 milyar doları nereden ödüyorsun Sayın Paylan? 1 lira yükselseydi, 450 milyar dolar bu ülkeye yük gelseydi Hazine bunları nereden ödeyecekti, kendi kamuya olan borcunu? 2 lira yükselse nereden ödeyecek Sayın Paylan?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Senin hesabın oydu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu da siz başardınız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeni bir şey söylüyormuşuz gibi bunları ifade etmeye gerek yok.

Sayın Başkanım, gerek enflasyon düzeltmesi maddemizin gerekse dövizli ilgili 2’nci maddemizin el birliğiyle de ülkemize, milletimize hayırlı olmasını Cenab-ı Allah’tan ben temenni ediyorum.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Gelir kaybını nasıl karşılayacaksınız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, gelir kaybı olduğu zaman... Ek vergi getirmiyoruz zaten vergilerden de vazgeçtik. Mesela, basit usuldeki vergiden vazgeçtik, bu gelir kaybını biz nereden karşıladık Sayın Cinsli? Mesela, biz basit usuldeki 835 bin mükelleften vergi almadık. Vazgeçiyoruz, nereden karşılıyorsak bunu da oradan karşılayacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani desteklerden, tarım kesimine sübvansiyonlardaki gelir vergisini, stopajı kaldırdık. Nereden karşılıyoruz bunu? Ücretlilerden asgari ücretteki vergiyi kaldırdık. Bunu nereden karşılıyorsak bunu da oradan karşılayacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Uğur Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben, bugün, bu saate kadar fikirleriyle bize destek veren bütün milletvekili arkadaşlarıma, huzurunuzda katkı sağlayan bütün her birisine, bürokratlarımıza, Bakan Yardımcıma, sivil toplum örgütlerimize, serbest TÜRMOB üyemize; hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu kanun teklifinin hayırlı olmasını Cenab-ı Allah’tan temenni ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergeyle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin 18 Ocak 2022 saat 14.00'a kadar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan yetiştiremeyiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz tolere ederiz, birkaç saat.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan yetiştiremeyiz, bunu Çarşambadan sonra...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yapamayız, çarşambaya, yarına yetiştirmemiz gerekiyor. 2 maddeden bahsediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, yarın saat 17.00'ye kadar yapalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kanun teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Abdullah Nejat Koçer, Şirin Ünal, Ekrem Çelebi, İbrahim Aydın, Bekir Kuvvet Erim, Nilgün Ök, Orhan Yegin, İbrahim Aydemir, Cemal Öztürk, Yaşar Kırkpınar, Ahmet Kılıç, Mustafa Baki Ersoy, Mustafa Kalaycı, Uğur Aydemir, Salih Cora ve İsmail Güneş'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun, teşekkür ediyor, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.30

